

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

URAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA PREPREČEVANJE PRANJA DENARJA

POROČILO O DELU
URADA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
PREPREČEVANJE PRANJA DENARJA
ZA LETO 2022

September 2023

1	UVOD	5
1.1	PRAVNA PODLAGA ZA DELO URADA.....	5
1.2	ORGANIZACIJSKA SHEMA URADA	7
2	GOTOVINSKE TRANSAKCIJE, NAKAZILA, POVEZANA S TRETJIMI DRŽAVAMI, IN PRENOS GOTOVINE ČEZ MEJO EVROPSKE UNIJE	9
2.1	GOTOVINSKE TRANSAKCIJE NAD 15.000 EUR.....	9
2.2	NAKAZILA V VREDNOSTI NAD 15.000 EUR, POVEZANA S TVEGANIMI DRŽAVAMI	10
2.2.1	Nakazila na račune tujih pravnih oseb s sedežem v tveganih državah	11
2.2.2	Nakazila na račune tujih pravnih oseb na račune, odprte v tveganih državah	12
2.3	PRENOSI GOTOVINE V VREDNOSTI 10.000 EUR ALI VEČ ČEZ MEJO EVROPSKE UNIJE.....	13
3	SPREMLJANJE SUMLJIVIH TRANSAKCIJ	14
3.1	ZADEVE, PRI KATERIH SO PODANI RAZLOGI ZA SUM PRANJA DENARJA ALI FINANCIRANJA TERORIZMA.....	14
3.1.1	Prijavitelji	15
3.1.2	Število in dinamika odprtih in zaključenih zadev.....	17
3.1.3	Zadeve, poslane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi suma storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1	19
3.1.4	Zadeve, poslane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi suma storitve kaznivega dejanja financiranja terorizma po 109. členu KZ-1	20
3.1.5	Zadeve, poslane UKP MNZ in drugim pristojnim državnim organom zaradi suma storitve drugih kaznivih dejanj.....	21
3.1.6	Analiza informacij.....	22
3.1.6.1	Neprijavljeni prihodki in prihodki iz neregistriranih dejavnosti	22
3.1.6.2	Goljufije in poskusi goljufij ter zlorabe	23
3.1.6.3	Mednarodni davčni vrtiljaki in uporaba kanalskih družb	23
3.1.6.4	Odlivi sredstev na osebne račune	23
3.1.6.5	Kroženje sredstev	23
3.1.6.6	Izogibanje plačevanja obveznosti.....	23
3.1.6.7	Transakcije, povezane s prepovedanim prehodom meje ali ozemlja države.....	24
3.1.6.8	Kršitev omejevalnih ukrepov	24
3.1.7	Analiza informacij, poslanih Finančni upravi Republike Slovenije (FURS).....	24
3.1.8	Izvajanje pooblastila za začasno ustavitev izvršitve transakcij.....	25
3.1.9	Vrednost začasno zavarovanega premoženja v zadevah s področja pranja denarja	25
3.1.10	Vrednost odvzetega premoženja v zadevah s področja pranja denarja.....	25
3.1.11	Tipologija sumljivih transakcij.....	26
3.2	ŠTEVILO DRUGIH ZADEV, ODSTOPLJENIH V OBRAVNAVO PRISTOJNIM ORGANOM	29
4	SODELOVANJE Z DRUGIMI DRŽAVNIMI ORGANI PRI ODKRIVANJU, PREISKOVANJU IN PREGONU PRANJA DENARJA	30

4.1	KAZNIVA DEJANJA IN IZVAJANJE 132. ČLENA ZPPDFT-2.....	30
4.1.1	Statistični podatki policije o kaznivih dejanjih pranja denarja	31
4.1.2	Statistični podatki tožilcev o kaznivih dejanjih pranja denarja	31
4.1.3	Kazenske ovadbe in postopki, povezani s pranjem denarja, glede na izvor začetnega podatka	32
4.1.4	Statistični podatki o predkazenskih in kazenskih postopkih za kaznivo dejanje pranja denarja	34
4.1.5	Podatki o izrečenih pravnomočnih sodbah zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1 in 252. členu KZ	36
4.2	PREDLOGI UKREPOV	37
5	ZAKONODAJA IN DRUGE PRAVNE ZADEVE.....	39
5.1	ZAKONODAJA IN POMOČ PRI NJENEM IZVAJANJU	39
5.1.1	Sprejetje Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2)	40
5.1.2	Sprejetje Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2A).....	41
5.1.3	Podzakonski predpisi	41
5.1.4	Pisna mnenja in stališča v zvezi z izvajanjem ZPPDFT-2	41
5.1.5	Register ponudnikov storitev virtualnih valut	42
5.1.6	Ocenjevanje OECD.....	42
5.2	OBVEŠČANJE JAVNOSTI PREK MEDIJEV IN SPLETNE STRANI URADA.....	43
5.3	INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA	43
6	INŠPEKCIJA.....	45
6.1	INŠPEKCIJSKI POSTOPKI	45
6.2	URAD KOT PREKRŠKOVNI ORGAN	46
6.2.1	Zaznane kršitve	47
6.3	DRUGI NADZORNI ORGANI.....	47
7	MEDNARODNO SODELOVANJE	48
7.1	VEČSTRANSKO SODELOVANJE	48
7.1.1	Mednarodna skupina EGMONT.....	48
7.1.2	Svet Evrope.....	49
7.1.2.1	Odbor strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (MONEYVAL)	49
7.1.2.2	Konvencija Sveta Evrope o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in o financiranju terorizma	50
7.1.3	Evropska unija.....	51
7.1.3.1	Svet Evropske unije in Evropska komisija	51
7.1.3.2	Skupina strokovnjakov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma – EGMLTF	52
7.1.3.3	Platforma FIU (Financial Intelligence Unit)	53
7.1.3.4	Odbor za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma za povezovanje registrov dejanskih lastnikov – BORIS	54

7.1.3.5	Odbor za preprečevanje pranja denarja in financiranja pri EBA (AMLSC).....	55
7.2	DVOSTRANSKO SODELOVANJE.....	55
7.2.1	Mednarodno sodelovanje na podlagi določil Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma.....	56
7.2.2	Sklenjena pisma o izmenjavi podatkov.....	58
7.2.3	Druge oblike dvostranskega sodelovanja (Bilateralna tehnična pomoč Severni Makedoniji in Črni gori).....	58
7.2.4	Mednarodno sodelovanje na podlagi Konvencije Sveta Evrope št. 198.....	58
8	PREVENTIVA	59
8.1	STROKOVNO USPOSABLJANJE.....	59
8.1.1	Strokovna usposabljanja in predavanja v Sloveniji.....	59
8.1.2	Strokovna usposabljanja in predavanja v tujini.....	60
9	LOGISTIKA IN INFORMATIKA	60
9.1	ORGANIZACIJSKO-KADROVSKE ZADEVE.....	60
9.1.1	Gibanje in struktura kadrov.....	60
9.2	FINANČNO-MATERIALNO POSLOVANJE.....	61
9.3	INFORMATIKA.....	61
9.3.1	Vzdrževanje IT-sistemov notranjega omrežja.....	61
9.3.2	Vzdrževanje podatkovne baze in evidenčnega sistema urada.....	62
9.3.3	Zbiranje, hramba in objava podatkov o gotovinskih transakcijah in nakazilih v tvegane države.....	62
9.3.4	Administriranje in vzdrževanje notranjih strežnikov urada.....	62
9.3.5	Arhiviranje prejetih podatkov.....	62
9.3.6	Aktivnosti izobraževanja uporabnikov ter namestitvev opreme.....	63
9.3.7	Aktivnosti za zagotovitev nemotenega delovanja IT-tehnologije za potrebe dela od doma.....	63
10	POVZETEK	64
10.1	GOTOVINSKE TRANSAKCIJE, NAKAZILA, POVEZANA S TVEGANIMI DRŽAVAMI IN PRENOSI GOTOVINE ČEZ MEJO EVROPSKE UNIJE.....	64
10.2	SUMLJIVE TRANSAKCIJE.....	64
10.3	FAZE POSTOPKOV V ZVEZI S PODANIMI KAZENSKIMI OVADBAMI ZARADI PRANJA DENARJA.....	65
10.4	ZAKONODAJA IN DRUGE PRAVNE ZADEVE.....	65
10.5	INŠPEKCIJA.....	66
10.6	MEDNARODNO SODELOVANJE.....	66
10.7	PREVENTIVA.....	67
10.8	INFORMATIKA.....	67
10.9	KADROVSKE ZADEVE.....	68
10.10	FINANČNO-MATERIALNO POSLOVANJE.....	68

Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS št. 48/22 – ZPPDFT-2 in 145/22) v 130. členu določa, da mora **Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja** (v nadaljevanju: urad), ki je **osrednji državni organ za sprejemanje, analiziranje in obveščanje pristojnih organov o sumljivih transakcijah in drugih morebitnih podatkih o pranju denarja ali financiranju terorizma**, najmanj enkrat letno o svojem delu poročati Vladi Republike Slovenije.¹

Poročilo o delu urada za leto 2022 je **sedemindvajseto poročilo Vladi Republike Slovenije**, nanaša pa se na obdobje od **1. januarja 2022 do 31. decembra 2022**. Navedeno obdobje je glede statističnih in drugih številčnih podatkov prikazano posebej, zaradi primerjav med leti pa so v poročilu podani tudi nekateri podatki iz prejšnjih obdobj.

1.1 PRAVNA PODLAGA ZA DELO URADA

Urad je bil ustanovljen z Zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev (Uradni list RS, št. 71/94) kot organ v sestavi Ministrstva za finance Republike Slovenije, kar je ostal vse do danes, in je formalno začel delovati 1. januarja 1995.

Vsebina in formalna podlaga za delovanje urada v obravnavanem obdobju so še naslednji zakonski in podzakonski akti ter predpisi EU:

- Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS št. 68/16, 81/19, 91/20 in 2/21 – popr., ZPPDFT-1), ki se je prenehal uporabljati 5. aprila 2022;
- Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 48/22 in 145/22), ki je začel veljati 5. aprila 2022;
- Pravilnik o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih (Uradni list RS, št. 54/17);
- Pravilnik o načinu sporočanja podatkov Uradu RS za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS št. 32/17);
- Pravilnik o določitvi pogojev za ugotavljanje in preverjanje istovetnosti stranke z uporabo sredstva elektronske identifikacije (Uradni list RS, št. 50/17);
- Pravilnik o dejavnih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma (Uradni list RS, št. 6/18, 152/20);
- Pravilnik o določitvi pogojev, pod katerimi za nekatere stranke ni treba sporočiti podatkov o gotovinskih transakcijah (Uradni list RS, 31/18);
- Pravilnik o tehničnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati videoelektronska identifikacijska sredstva (Uradni list RS, št. 32/18);
- Pravilnik o službeni izkaznici inšpektorjev za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS, št. 30/17);
- Pravilnik o vzpostavitvi, vzdrževanju in upravljanju Registra dejanskih lastnikov (Uradni list RS, št. 66/17);
- Pravilnik o registru ponudnikov storitev menjav med virtualnimi in fiat valutami ter ponudnikov skrbniških denarnic (Uradni list RS, št. 41/21);
- Uredba o izvzemu prirediteljev klasičnih iger na srečo iz izvajanja ukrepov za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 66/18);

¹ Ker je aprila 2022 začel veljati ZPPDFT-2, so v letnem poročilu navedeni člani ZPPDFT-2, čeprav je bila pravna podlaga za delovanje urada v prvi tretjini leta še ZPPDFT-1. Kjer je to zaradi razumevanja besedila primerneje, je kot pravna podlaga naveden ZPPDFT-1.

- Uredba o seznamu funkcij, ki se v Republiki Sloveniji štejejo kot vidni javni položaj (Uradni list RS, št. 164/20);
- Tarifa nadomestila stroškov za dostop do podatkov iz Registra dejanskih lastnikov (Uradni list RS, št. 76/17);
- Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP);
- Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 96/22 – odl. US);
- Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (Uradni list RS, št. 98/04-UPB1, 65/08 in 57/12 – ZOPOKD);
- Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (Uradni list RS, št. 91/11, 25/14, 53/18 – odl. US – ZOPNI);
- Zakon o bančništvu (Uradni list RS, št. 92/21 in 123/21 – ZBNIP);
- Zakon o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 7/18, 9/18 – popr. in 102/20 – ZPlaSSIED);
- Zakon o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 108/10 – uradno prečiščeno besedilo, 78/11, 55/12, 105/12 – ZBan-1J, 63/13 – ZS-K, 30/16, 9/17, 77/18 – ZTFI-1, 66/19 – ZTFI-1A in 123/21 – ZTFI-1B);
- Zakon o deviznem poslovanju (Uradni list RS, št. 16/08, 85/09, 109/12 in 145/22 – ZPPDFT-2A);
- Zakon o ratifikaciji Konvencije Združenih narodov zoper nezakonit promet mamil in psihotropnih snovi (Uradni list SFRJ, MP, št. 14/90);
- Zakon o ratifikaciji Konvencije Sveta Evrope o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplombi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in o financiranju terorizma (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 4/10);
- Zakon o ratifikaciji Kazenskopravne konvencije Sveta Evrope o korupciji (Uradni list RS, št. 26/00 – Mednarodne pogodbe, št. 7 /00) in Zakon o ratifikaciji Dodatnega protokola h Kazenskopravni konvenciji o korupciji (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 17/04);
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju (Uradni list RS – MP, št. 1/01);
- Zakon o ratifikaciji Konvencije Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 14/04);
- Zakon o ratifikaciji Mednarodne konvencije o zatiranju financiranja terorizma (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 21/04);
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2015/849 z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L št. 141 z dne 5. 6. 2015);
- Direktiva (EU) 2019/1153 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o določitvi pravil za lažjo uporabo finančnih in drugih informacij za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona nekaterih kaznivih dejanj ter o razveljavitvi Sklepa Sveta 2000/642/PNZ (UL L št. 186 z dne 11. 7. 2019) – glede izmenjave finančnih analiz in finančnih informacij med pristojnimi organi iz drugega odstavka 3. člena Direktive 2019/1153/EU, finančnimi obveščevalnimi enotami drugih držav članic, Europolom in uradom;
- Okvirni sklep Sveta št. 2001/500/PNZ z dne 26. junija 2001 o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in odvzemu predmetov in premoženjske koristi, ki izvirajo iz kaznivih dejanj (UL L št. 182 z dne 5. 7. 2001);
- Direktiva (EU) 2019/2177 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2019 o spremembi Direktive 2009/138/ES o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II), Direktive 2014/65/EU o trgih finančnih instrumentov in Direktive

(EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (Besedilo velja za EGP) (UL L št. 334 z dne 27. 12. 2019);

- Uredba (EU) 2018/1672 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1889/2005 (UL L št. 284 z dne 12. 11. 2018) glede evidenc podatkov, pridobljenih na podlagi 3. in 4. člena, tretjega odstavka 5. člena ter 6. člena Uredbe 2018/1672/EU, ter izmenjave podatkov med finančnimi obveščevalnimi enotami na podlagi 9. člena Uredbe 2018/1672/EU;
- Uredba (EU) 2015/847 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1781/2006 (UL L št. 141 z dne 5. 6. 2015).

Urad je pri delu upošteval tudi mednarodne dokumente, ki formalno niso sestavni del pravnega reda Republike Slovenije, vendar pa se je Slovenija zaradi članstva v nekaterih mednarodnih organizacijah zavezala, da bo svojo zakonodajo uskladila s temi dokumenti (priporočila FATF²).

1.2 ORGANIZACIJSKA SHEMA URADA

Sistem odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma je z uveljavitvijo preventivnih zakonov o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma ter ustanovitvijo uradov za preprečevanje pranja denarja, ki so po svetu nastali pred osemindvajsetimi leti, namenil pomembno vlogo tudi zavezancem (finančnim in nefinančnim institucijam)³ in uradom za preprečevanje pranja denarja. Mednarodno uveljavljeni izraz za te urade je **Financial Intelligence Unit – FIU oziroma v prevodu finančna obveščevalna enota**, kar poenostavljeno pomeni, da je ena od njegovih nalog sprejemanje, analiziranje in pošiljanje finančnih in drugih obveščevalnih podatkov pristojnim organom. Ta naloga urada je razvidna tudi iz opredelitve že omenjene Projektna skupine za finančno ukrepanje – FATF, po kateri so uradi za preprečevanje pranja denarja **»osrednji državni organ za sprejemanje, analiziranje in obveščanje pristojnih organov o sumljivih transakcijah in drugih morebitnih podatkih o pranju denarja ali financiranju terorizma«**.

Glede na organizacijsko obliko se uradi po svetu delijo na administrativne, policijske, tožilske/sodne in hibridne vrste, največ je prvih (v skoraj polovici držav članic EU). Tudi naša država se je odločila za administrativni tip urada, ki nima policijskih pooblastil, s čimer je poleg odkrivanja poudarjena tudi njegova vloga pri preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma.⁴ Prednost takih uradov je v možnosti razvijanja sodelovanja urada z zavezanci, zlasti z bankami.

Urad je **administrativni organ v sestavi Ministrstva za finance Republike Slovenije** in deluje v vlogi posrednika med institucijami finančnega sistema na eni ter organi odkrivanja in pregona kaznivih dejanj na drugi strani. V skladu s pooblastili analizira sporočene sumljive transakcije, ki mu jih sporočajo zavezanci ali drugi upravičeni predlagatelji. Če pri tem ugotovi razloge za sum pranja denarja ali financiranja terorizma ali drugih kaznivih dejanj, zbrane podatke kot obvestilo ali informacijo pošlje v nadaljnjo obravnavo pristojnim organom (policija, tožilstvo, FURS, SOVA). V zvezi z obvestili urada policiji/tožilstvu velja poudariti, da gre za obveščevalne podatke, katerih del je opravljena analiza finančnih in drugih podatkov. Takšno obvestilo se ne šteje za kazensko ovadbo po Zakonu o kazenskem postopku.

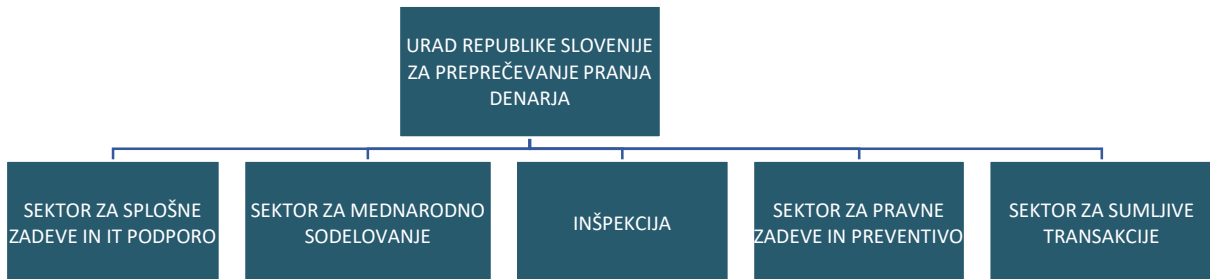
² Projektna skupina za finančno ukrepanje (Financial Action Task Force – FATF) je vodilno mednarodno telo za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma, ki postavlja mednarodne standarde na tem področju (40 priporočil FATF iz februarja 2012). Deluje pod okriljem OECD, vendar ni njegovo telo. Slovenija ni članica te skupine predvsem zaradi strateške odločitve FATF, da za stalne članice sprejme le še redke države (ob upoštevanju največje možne velikosti FATF, enakomerne geografske zastopanosti držav članic in pomembnosti oziroma moči posameznega gospodarstva).

³ Zavezanci so opredeljeni v 4. členu ZPPDFT-2 in se delijo na finančne (banke, borznoposredniške hiše in podobno) in nefinančne (odvetniki, notarji, davčni svetovalci, ponudniki virtualnih valut, nepremičninarji in podobno).

⁴ Naloge urada, ki se nanašajo na preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, so predlaganje sprememb predpisov, pripravljane smernic za zavezance, sodelovanje pri pripravi seznama indikatorjev za prepoznavanje sumljivih transakcij, sodelovanje pri strokovnem usposabljanju zavezancev, spremljanje tipologij in trendov.

Organizacijska shema urada se je v primerjavi z letom 2021 na podlagi sprememb Zakona o javnih uslužbencih⁵ in na podlagi Uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji delovnih mest in nazivih v organih javne uprave in pravosodnih organih⁶ spremenila, saj je bila v letu 2022 izvedena **delna reorganizacija**. Prerazporedile so se nekatere naloge posameznih sektorjev, prišlo pa je tudi do preimenovanja posameznih sektorjev.

Organizacijska shema urada:

Urad sestavlja poleg vodstva še pet organizacijskih enot:

- **Sektor za splošne zadeve in IT-podporo,**
- **Sektor za mednarodno sodelovanje,**
- **Inšpekcija,**
- **Sektor za pravne zadeve in preventivo ter**
- **Sektor za sumljive transakcije.**

⁵ (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPdVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb).

⁶ (Uradni list RS, št. 58/03, 81/03, 109/03, 43/04, 58/04 – popr., 138/04, 35/05, 60/05, 72/05, 112/05, 49/06, 140/06, 9/07, 33/08, 66/08, 88/08, 8/09, 63/09, 73/09, 11/10, 42/10, 82/10, 17/11, 14/12, 17/12, 23/12, 98/12, 16/13, 18/13, 36/13, 51/13, 59/13, 14/14, 28/14, 43/14, 76/14, 91/14, 36/15, 57/15, 4/16, 44/16, 58/16, 84/16, 8/17, 40/17, 41/17, 11/19, 25/19, 54/19, 67/19, 89/20, 104/20, 118/20, 168/20, 31/21, 54/21, 203/21, 29/22, 80/22, 103/22 in 125/22).

2 GOTOVINSKE TRANSAKCIJE, NAKAZILA, POVEZANA S TRETJIMI DRŽAVAMI, IN PRENOS GOTOVINE ČEZ MEJO EVROPSKE UNIJE

Urad od zavezancev iz 4. člena ZPPDFT-2 in Finančne uprave Republike Slovenije prejema podatke o vseh transakcijah nad določenim zneskom, in sicer o:⁷

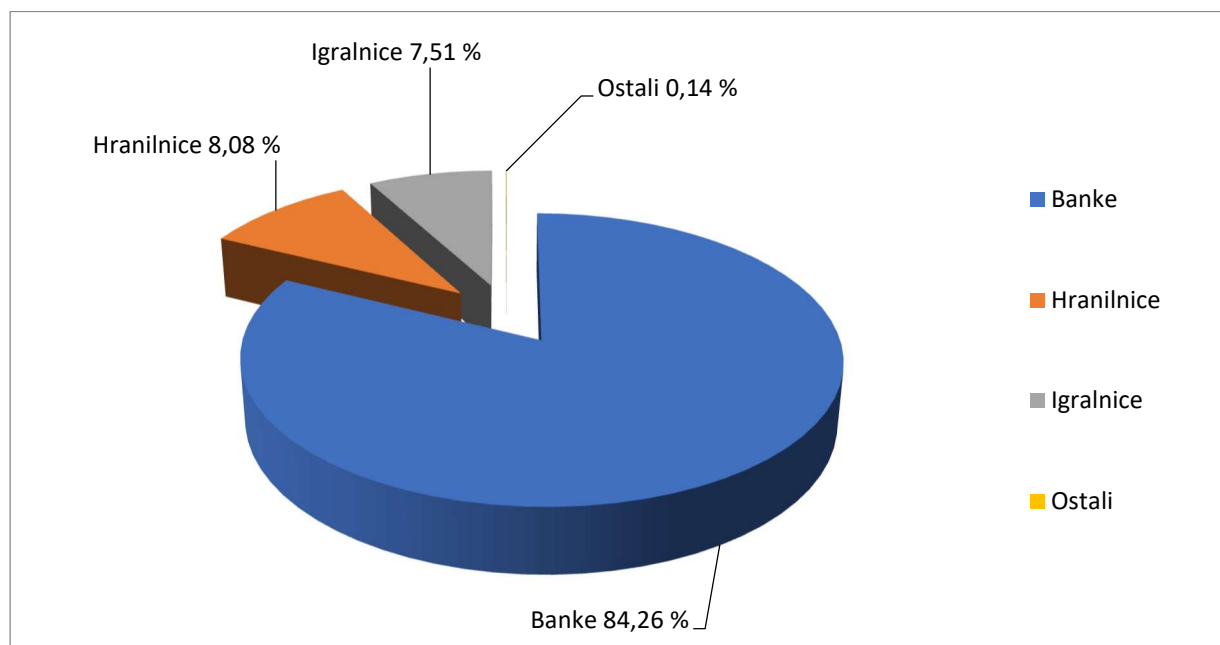
- vseh gotovinskih transakcijah nad 15.000 EUR (gotovinske transakcije),
- vseh nakazilih nad 15.000 EUR, ki so bila na zahtevo stranke izvršena na račune v države oziroma na račune fizičnih in pravnih oseb s prebivališčem oziroma sedežem v državah, ki so uvrščene na seznam visoko tveganih držav ali v zvezi z njimi obstaja povečano tveganje za pojav pranja denarja ali financiranje terorizma (nakazila, povezana s tveganimi državami), in
- prenosih gotovine v vrednosti 10.000 EUR ali več čez slovenski del meje Evropske unije na podlagi Uredbe (EU) 2018/1672 o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje (prenosi gotovine čez mejo Skupnosti).

2.1 GOTOVINSKE TRANSAKCIJE NAD 15.000 EUR

Zavezanci morajo uradu v skladu s 75. členom ZPPDFT-2 poročati o vseh gotovinskih transakcijah nad 15.000 EUR.⁸ Od 1. septembra 2017, ko je začel veljati Pravilnik o načinu sporočanja podatkov Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS št. 32/17), vsi zavezanci pošljejo podatke o gotovinskih transakcijah po zaščiteni elektronski povezavi.

V letu 2022 je urad po zaščiteni elektronski poti od zavezancev prejel podatke o **51.378 gotovinskih obrazcih⁹ nad 15.000 EUR v skupnem znesku 1.918.830.127 EUR.**

Graf 1: Struktura prijaviteljev gotovinskih transakcij nad 15.000 EUR v letu 2022

⁷ Ta obveznost velja od 19. novembra 2016, ko je začel veljati ZPPDFT-1.

⁸ Ta obveznost velja od 19. novembra 2016, ko je začel veljati ZPPDFT-1.

⁹ Zavezanci sporočajo podatke o transakcijah na obrazcih, pri čemer je lahko na obrazcu tudi več transakcij, katerih seštevek presega znesek 15.000 EUR.

Delež sporočenih gotovinskih transakcij po sektorjih je podoben prejšnjim letom, **medtem ko se je v primerjavi z letom 2021 število vseh sporočenih obrazcev povečalo za 20 % in skupni znesek prijavljenih transakcij za 24,9 %.** Povprečni znesek gotovine na sporočen obrazec se je glede na prejšnje leto povečal za 4 %.

Preglednica 1: Število in delež gotovinskih obrazcev nad 15.000 EUR v obdobju 2020–2022 po prijaviteljih

Zavezanci	2020		2021		2022	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Banke	30.769	85,01 %	35.358	82,27 %	43.451	84,26 %
Hranilnice	3.652	10,09 %	4.195	9,76 %	4.169	8,08 %
Igralnice	1.771	4,89 %	3.410	7,93 %	3.875	7,51 %
Drugi	3	0,01 %	17	0,03 %	72	0,14 %
Skupaj gotovinske transakcije	36.195		42.980		51.570	
Skupni znesek	1.280.791.830		1.536.055.994		1.918.830.127	
Znesek/obrazec	35.386		35.739		37.208	

Iz triletno primerjave izhaja, da največ gotovinskih transakcij, tako kot že vsa leta prej, uradu sporočijo zavezanci iz bančnega sektorja, sledi sektor hranilnic in igralnic oziroma igralnih salonov, medtem ko drugi zavezanci iz ZPPDFT-2 (izdajatelji elektronskega denarja, menjalnice, računovodje, odvetniki, notarji in podobno) sporočijo manj kakor 100 gotovinskih transakcij letno.

2.2 NAKAZILA V VREDNOSTI NAD 15.000 EUR, POVEZANA S TVEGANIMI DRŽAVAMI

V skladu s 75. členom ZPPDFT-2 morajo zavezanci najpozneje v treh delovnih dneh uradu sporočiti podatke o vsakem nakazilu nad 15.000 EUR, ki je bilo na zahtevo stranke izvršeno:¹⁰

- na račune fizičnih in pravnih oseb s stalnim ali začasnim prebivališčem ali sedežem v državah, v zvezi s katerimi obstaja visoko ali povečano tveganje za pojav pranja denarja ali financiranja terorizma, ali
- na račune v države iz prejšnje alineje.¹¹

Seznam držav, v zvezi s katerimi obstaja visoko ali povečano tveganje za pojav pranja denarja ali financiranja terorizma, se je v letu 2022 spremenil dvakrat in je skupno zajemal med 76 in 77 držav. Urad sezname tveganih držav javno objavlja na spletnih straneh.

V obdobju od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2022 so zavezanci uradu sporočili podatke o **9.299 transakcijah v skupnem znesku 168.366 DKK, 665.024.601 EUR, 91.669 GBP, 4.496.872 TRY** in

¹⁰ Ta obveznost velja od 19. novembra 2016, ko je začel veljati ZPPDFT-1.

¹¹ V nadaljevanju poročila so te transakcije poimenovane kot »nakazila, povezana s tveganimi državami«.

176.878.019 USD (skupaj 832.217.361 EUR po tečaju evra na dan 31. december 2022), ki so bile izvršene osebam s sedežem v tvegani državi ali na bančne račune, odprte v tvegani državi.

Skupno število izvršenih transakcij, povezanih s tveganimi državami, kakor tudi njihov skupni znesek, se je v letu 2022 občutno povečalo (prejšnje leto 3.263 transakcij v skupnem znesku 635.412.734 EUR), predvsem zaradi uvrstitve Turčije na seznam držav FATF s strateškimi pomanjkljivostmi.

Skoraj vsa nakazila, povezana s tveganimi državami, so bila izvršena za račune pravnih oseb, pri katerih se kot prejemnik prav tako pojavlja pravna oseba.

Podatki o izvršenih transakcijah v imenu in za račun pravnih oseb in na bančne račune pravnih oseb so objavljeni tudi na spletnih straneh urada, medtem ko transakcije za račune in na račune fizičnih oseb predstavljajo manj kot 10 % vseh teh transakcij.

V nadaljevanju so podrobneje navedena nakazila, povezana s tveganimi državami, kjer so kot nalogodajalke in prejemnice pravne osebe, in sicer po obeh zakonsko določenih merilih ločeno. Najprej nakazila glede na sedež prejemnika, nato pa še nakazila, izvršena na račun v tvegani državi, in to samo v evrih in ameriških dolarjih, ki predstavljajo 99 % vseh nakazil v tvegane države.

Transakcije, povezane s tveganimi državami, je izvedlo skupaj 1114 različnih domačih pravnih oseb in le 13 tujih, pri čemer so domača podjetja izvršila 88 % skupnega zneska teh transakcij.

2.2.1 Nakazila na račune tujih pravnih oseb s sedežem v tveganih državah

Pravnim osebam s sedežem v tveganih državah je bilo v letu 2022 skupno izvedenih **8.317 transakcij**, in sicer v evrih **6.702 transakciji v skupnem znesku 665.024.601 EUR** in v ameriških dolarjih **1.615 transakcij v skupnem znesku 176.878.019 USD**. V spodnji preglednici je prikazan seznam tveganih držav, v katerih imajo družbe prejemnice svoje sedeže, in sicer samo tiste države sedeža prejemnika, ki so skupno prejeli več kakor 5 milijonov EUR ali več kakor 50 nakazil.

Preglednica 2: Nakazila nad 15.000 EUR tujim podjetjem s sedežem v tveganih državah od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2022 v EUR in USD

DRŽAVA SEDEŽA PREJEMNIKA	Znesek EUR	Število transakcij	Znesek USD	Število transakcij
Turčija	286.694.252	4.261	23.966.812	303
Albanija	102.737.680	305	349.758	13
Egipt	21.980.700	222	53.361.327	336
Ukrajina	40.698.779	709	3.763.633	51
Malta	36.493.763	259	4.189.234	32
Kolumbija	151.804	6	33.678.330	99
Bahami	15.385.837	13		
Maroko	13.131.110	54	195.061	4
Indonezija	7.947.148	87	2.891.314	44
Pakistan	3.077.823	44	7.339.717	106
Lihtenštajn	10.198.072	162	125.807	1
Mehika	105.818	4	8.833.785	45
Libanon	4.290.548	21	2.835.282	31
Malezija	714.703	21	6.402.415	101

Tunizija	4.893.798	87	316.968	4
Jordanija	397.199	11	3.261.359	74
Sejšeli	708.912	27	1.944.016	46
Tanzanija	70.000	2	3.125.008	57

Več kakor polovica vseh transakcij je bila izvršena pravnim osebam s sedežem v Turčiji, kar predstavlja 41 % skupnega zneska vseh transakcij pravnim osebam s sedežem v tvegani državi. Turškim družbam je sredstva nakazalo okoli 600 domačih in pet tujih družb, večina z namenom, ki se nanaša na plačila računov oziroma plačila na podlagi pogodbenih dogovorov.

Med preostalimi nakazili družbam, ki imajo sedež v tveganih državah, po skupnem znesku nakazil izstopajo še nakazila prejemnikom s sedežem v Albaniji v višini 13 % celotnega zneska v EUR, pri čemer se je skupni znesek nakazil v Albanijo glede na prejšnje leto več kakor podvojil. Družbam v Albanijo je vsa nakazila izvršilo 66 domačih družb, pri čemer največji delež teh nakazil oziroma 92 % celotnega zneska predstavljajo plačila slovenskih družb, ki trgujejo z energenti. Nakazila družbam s sedežem v Ukrajini in Kolumbiji, ki smo jih izpostavili v prejšnjem letu, so ostala na isti ravni.

2.2.2 Nakazila na račune tujih pravnih oseb na račune, odprte v tveganih državah

Družbam z odprtimi bančnimi računi v tveganih državah je bilo v letu 2022 nakazanih skupno **7.705 transakcij, od tega v evrih 6.349 transakcij v skupnem znesku 606.098.747 EUR in v ameriških dolarjih 1.356 transakcij v skupnem znesku 126.740.926 USD**. V spodnji preglednici prikazujemo seznam tveganih držav, v katerih imajo družbe prejemnice odprte bančne račune, in sicer samo tiste države, v katerih so družbe prejele skupno več kakor 5 milijonov EUR ali več kakor 50 nakazil.

Preglednica 3: Nakazila nad 15.000 EUR tujim podjetjem na račune v tvegane države od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2022 v EUR in USD

NAKAZILO V DRŽAVO	Znesek EUR	Število transakcij	Znesek USD	Število transakcij
Turčija	286.973.277	4.235	24.517.047	305
Albanija	100.602.502	300	349.758	13
Lihtenštajn	86.079.043	152	145.812	2
Egipt	19.126.370	190	52.843.027	329
Ukrajina	40.315.557	695	3.684.841	50
Malta	19.244.488	201	653.740	7
Maroko	12.920.006	50	195.061	4
Indonezija	8.115.072	91	2.891.314	44
Pakistan	3.077.823	44	4.443.730	72
Libanon	4.461.200	27	2.835.282	31
Malezija	638.133	20	5.874.813	95
Tunizija	5.498.972	97	316.968	4
Jordanija	397.199	11	3.781.786	79
Tanzanija	70.000	2	3.125.008	57

Podobno kakor v prejšnjem poglavju je bilo tudi po merilu števila nakazil družbam z bančnimi računi v tveganih državah največ nakazil oziroma skoraj 60 % vseh nakazil izvršenih v Turčijo, kar predstavlja 42 % celotnega zneska v evrih. Na račune v Turčiji je, podobno kakor po prejšnjem merilu, večino sredstev nakazalo več kakor 600 slovenskih družb, manjši del pa je nakazalo pet tujih družb. Večina nakazil se nanaša na plačila računov oziroma plačila na podlagi pogodbenih dogovorov.

Med preostalimi nakazili v tvegane države po skupnem znesku nakazil izstopajo, tako kakor v prejšnjem odstavku, še nakazila v Albanijo v višini 13 % celotnega zneska v evrih. V Albanijo je vsa nakazila izvršilo 69 domačih družb, pri čemer, podobno kot že navedeno, največji delež teh nakazil oziroma 94 % celotnega zneska predstavljajo plačila slovenskih družb, ki trgujejo z energenti.

Po skupnem znesku izvršenih nakazil izstopajo še nakazila v Lihtenštajn, kjer so prejemniki prejeli dobrih 11 % celotnega zneska nakazil v evrih, izvršenih v tvegane države, od tega so 84 % zneska nakazale družbe, ki se ukvarjajo z virtualnimi valutami.

2.3 PRENOSI GOTOVINE V VREDNOSTI 10.000 EUR ALI VEČ ČEZ MEJO EVROPSKE UNIJE

V skladu s 131. členom ZPPDFT-2 morajo carinski organi najpozneje v treh dneh uradu sporočiti podatke o prijavi vnosa ali iznosa gotovine v vrednosti 10.000 EUR ali več pri vstopu v Evropsko unijo ali izstopu iz nje. V letu 2022 je bilo na slovenskem delu meje Evropske unije skupno prijavljenih 57 **prenosov gotovine čez mejo**, kar je okoli 25 % več prenosov kakor prejšnje leto, ko je carina ugotovila 46 prenosov. V letu 2022 ni bilo ugotovljenih neprijavljenih prenosov gotovine čez mejo Evropske unije.

Skupna vrednost prenosov je znašala **2.253.442 EUR, 3.483.160 CHF in 208.822 USD**. Največje število prenosov v švicarskih frankih se je nanašalo na zamenjavo starih in poškodovanih bankovcev ter dediščino, medtem ko se je največji del prenosov v evrih nanašal na investicije, osebno porabo ter nakup nepremičnin.

3 SPREMLJANJE SUMLJIVIH TRANSAKCIJ

Urad je v letu 2022 od zavezancev, navedenih v 4. členu ZPPDFT-2, prejemal podatke o sumljivih transakcijah ne glede na znesek in podatke o osebah, sredstvih ter premoženju, v zvezi s katerimi so podani razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma. V skladu z Uredbo o omejevalnih ukrepih proti Demokratični ljudski republiki Koreji (Uradni list RS, št. 18/2017) je urad pristojen tudi za sprejemanje sumljivih transakcij, povezanih s prepovedanim razvojem in širjenjem jedrskega orožja (proliferacija), vendar v letu 2022 ni prejel nobene take prijave.

Urad lahko začne zadeve obravnavati tudi na podlagi pobud državnih in inšpekcijskih organov, navedenih v 108. členu ZPPDFT-2, ter na podlagi sporočenih dejstev nadzornih organov, navedenih v 152. členu ZPPDFT-2. Poleg tega urad na podlagi 114. člena ZPPDFT-2 prejema določene podatke od sorodnih organov iz tujine in preverja evidenco gotovinskih transakcij, evidenco prenosov gotovine čez meje Evropske unije ter evidenco nakazil, povezanih z državami s povečanim ali visokim tveganjem za pranje denarja in financiranje terorizma, ki prav tako lahko služijo kot osnova za začetek zbiranja podatkov o sumljivih transakcijah, premoženju ali osebah.

ZPPDFT-2 v drugem odstavku 94. člena določa, da urad sprejema, zbira, sporoča in analizira podatke in informacije na podlagi ZPPDFT-2, v 110. in 111. členu pa pooblašča urad, da v primerih, ko presodi, da so pri transakcijah podani razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma ali drugih uradno pregonljivih kaznivih dejanj, za katera je predpisana zaporna kazen, o tem obvesti pristojne organe.

3.1 ZADEVE, PRI KATERIH SO PODANI RAZLOGI ZA SUM PRANJA DENARJA ALI FINANCIRANJA TERORIZMA

Urad je v letu 2022 v skladu z določili ZPPDFT-2 prejel **1.123 prijav sumljivih transakcij ali sumljivih aktivnosti, ki so se nanašale na razloge za sum pranja denarja, in 38 prijav, ki so se nanašale na razloge za sum financiranja terorizma.**

Na podlagi vseh prijav je urad odprl **1.161 zadev** in jih obravnaval v skladu z ZPPDFT-2. Obravnavane prijave so skupaj s primerjalnimi podatki za obdobje 2019–2022 v poročilu razvrščene glede na:

- prijavitelje,
- število in dinamiko odprtih in zaključenih zadev,
- zadeve, poslane Upravi kriminalistične policije na Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije (v nadaljevanju: UKP MNZ) zaradi razlogov za sum pranja denarja,
- zadeve, poslane UKP MNZ zaradi razlogov za sum financiranja terorizma,
- zadeve, poslane UKP MNZ in drugim pristojnim državnim organom zaradi suma storitve določenih drugih kaznivih dejanj,
- izvajanje pooblastila za začasno ustavitev izvršitve transakcije,
- vrednost začasno zaseženega umazanega denarja in premoženja,
- tipologijo sumljivih transakcij.

3.1.1 Prijavitelji

Podrobnejši podatki o prijaviteljih sumljivih transakcij in osebah, na podlagi katerih so bile v uradu leta 2022 odprte in obravnavane posamezne prijave, so prikazani v nadaljevanju, kjer so zaradi medletne primerjave navedeni tudi podatki o prijavih od leta 2019 naprej. V spodnji preglednici so zajeti tisti prijavitelji, ki so izrecno določeni v ZPPDFT-2, saj lahko urad samo na podlagi takih zaznav obravnava določeno zadevo in izvaja svoja pooblastila.

Preglednica 4: Število in delež zadev po prijaviteljih v obdobju 2019–2022

	2019		2020		2021		2022	
	PD	FT	PD	FT	PD	FT	PD	FT
1. PRIJAVE ZAVEZANCEV	889	24	893	51	860	19	840	34
	85,65 %	77,42 %	82,38 %	96,23 %	80,00 %	67,86 %	74,79 %	89,47 %
Banke	755	8	737	5	732	6	776	4
Hranilnice	84		87	1	57			
Pošta	7		17		4		1	
BPH in DZU	10		4		3		1	
Lizing	2		1		1		3	
Revizorji in računovodje	5				1			
Igralnice	9		1					
Drugi prireditelji iger na srečo	1		1				3	
Zlatarji	1				1		4	
Nepremičninske agencije							1	
Zavarovalnice			1					
Virtualne valute					6			
Izvajalci plačilnega prometa	5	16	38	45	23	13	32	30
Drugi zavezanci	3		4		29		17	
Notarji	2		1		1		1	
Odvetniki	5		1		2		1	
2. POBUDE DRŽAVNIH ORGANOV	81	5	115	1	128	5	167	1
	7,80 %	16,13 %	10,61 %	1,89 %	11,91 %	17,86 %	14,87 %	2,63 %
Ministrstvo za notranje zadeve, UKP	48		70		99	3	142	
Državno tožilstvo	20		17		9		6	
Ministrstvo za finance, FURS					4			
Sodišče	4		3		4		2	
Komisija za preprečevanje korupcije			1		1		1	
SOVA	9	5	24	1	11	2	16	1
MORS-OVS								
3. SPOROČILA DEJSTEV NADZORNIKOV	14		16		14		17	
	1,35 %	0,00 %	1,48 %	0,00 %	1,30 %	0,00 %	1,51 %	0,00 %
ATVP	1		1					
Ministrstvo za finance, FURS	2		1					
Tržni inšpektorat					1			

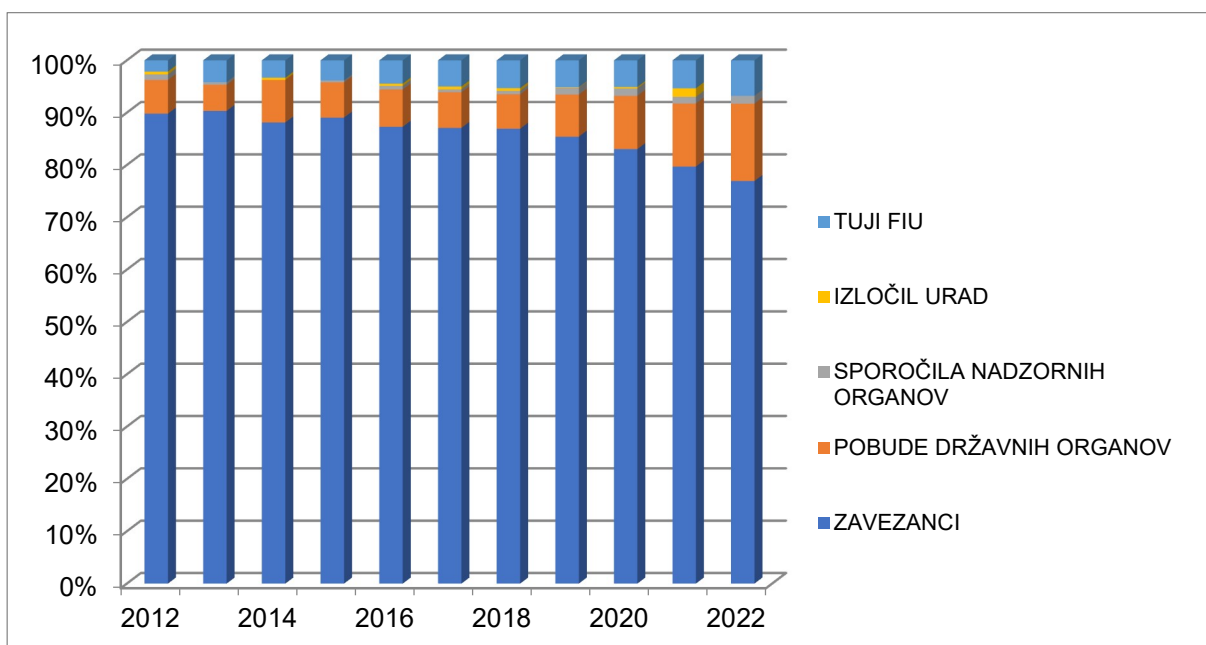
Banka Slovenije	11		13		13		17	
Agencija za zavarovalni nadzor			1					
4. URAD NA LASTNO POBUDO	1		2	1	18		25	
	0,10 %	0,00 %	0,18 %	1,89 %	1,67 %	0,00 %	2,23 %	0,00 %
5. URADI DRUGIH DRŽAV	53	2	58		55	4	74	3
	5,11 %	6,45 %	5,35 %	0,00 %	5,12 %	14,29 %	6,59 %	7,89 %
SKUPAJ	1038	31	1084	53	1075	28	1123	38

V letu 2022 je bilo na podlagi sporočenih sumljivih transakcij prijaviteljev in drugih podatkov **odprtih 1.161 zadev**, in sicer:

- **874** zadev na podlagi **sporočenih sumljivih transakcij zavezancev**,
- **168** zadev na podlagi **pobud državnih organov**,
- **17** zadev na podlagi **dejstev, prejetih od nadzornih organov**,
- **25** zadev na podlagi **podatkov, prejetih na drug način**,
- **77** zadev na podlagi **podatkov iz zaprosil tujih sorodnih uradov s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma**.

V nadaljevanju so v grafu na podlagi zgoraj navedenih podatkov prikazani deleži prijav posameznih prijaviteljev v obdobju 2012–2022.

Graf 2: Delež posameznih prijaviteljev v skupnem številu prijav v obdobju 2012–2022

Iz preglednice 4 in grafa 2 je razvidno, da so največ prijav sumljivih transakcij uradu poslali zavezanci (finančne in nefinančne institucije), med katerimi po številu poslanih prijav izstopajo banke, ki uradu vsako leto pošljejo največje število prijav, v zvezi s katerimi naj bi po njihovi oceni obstajali razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma. Omenjeni trend je bil zaznan tudi v letu 2022, saj je bilo

od vseh 1.161 zadev kar 874 odprtih na podlagi podatkov iz prijav bank, kar znaša 75,19-% delež vseh odprtih zadev.

3.1.2 Število in dinamika odprtih in zaključenih zadev

V nadaljevanju je v spodnji preglednici prikazano število odprtih in zaključenih zadev v obdobju 2012–2022, torej prirast in zaključevanje zadev, ki jih je urad obravnaval zaradi razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja ali financiranja terorizma.

Preglednica 5: Pregled odprtih in zaključenih zadev v uradu v obdobju 2012–2022

LETO	PREJETO	OBVESTILA	INFORMACIJE	ZAKLJUČENO V URADU	ZAKLJUČENO SKUPAJ	ŠTEVILO POSILNIH PISNIH IZDELKOV ¹² OBVESTILA/ INFORMACIJE
2012	559	175	73	130	378	132/64
2013	600	170	109	156	435	135/83
2014	480	190	124	207	521	157/111
2015	521	259	107	206	572	190/95
2016	449	245	151	136	531	185/128
2017	558	243	117	75	435	181/92
2018	787	328	149	82	559	253/129
2019	1.069	351	243	187	781	259/170
2020	1.137	450	486	298	1.234	362/354
2021	1.103	493	872	516	1.931	434/801
2022	1.161	314	418	339	1.071	285/401

Iz preglednice je razvidno, da je leta 2022 urad **odprl 1.123 zadev** in v istem obdobju **zaključil 1.071 zadev**.

V letu 2022 so bile zadeve zaključene na naslednje načine:

- 309 zadev je bilo v obliki **285 pisnih obvestil** o sumljivih transakcijah odstopljenih v nadaljnjo obravnavo UKP MNZ in v nekaterih primerih tudi državnemu tožilstvu in drugim pristojnim institucijam zaradi razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja ter pet zadev zaradi razlogov za sum storitve financiranja terorizma, kar zajema **29,31 %** vseh v letu 2022 zaključenih zadev;
- 418 zadev je bilo zaključenih s **401 pisno informacijo**, saj je bilo ugotovljeno, da pri njih obstajajo nekateri razlogi za sum storitve drugih kaznivih dejanj, navedenih v 111. členu ZPPDFT-2, zato so bile poslane pristojnim organom (policija, FURS). Z informacijami je bilo tako v letu 2021 zaključenih **39,02 %** vseh v tem letu zaključenih zadev;
- **339 zadev** je bilo **zaključenih in arhiviranih v uradu**, saj pri njih niso bili ugotovljeni razlogi za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja ali kakšnega drugega uradno pregonljivega

¹² Podatki v tej koloni predstavljajo število pisnih obvestil ali informacij urada pristojnim organom, ki je manjše od števila obravnavanih zadev, saj lahko urad v enem pisnem izdelku, ki ga pošlje pristojnim organom, obravnava več zadev.

kaznivega dejanja iz 111. člena ZPPDFT-2, kar zajema **31,65 %** vseh v uradu zaključenih zadev v letu 2022;

- **21 zadev** je bilo zaključenih s **spontano informacijo** tujim sorodnim finančno-obveščevalnim enotam.

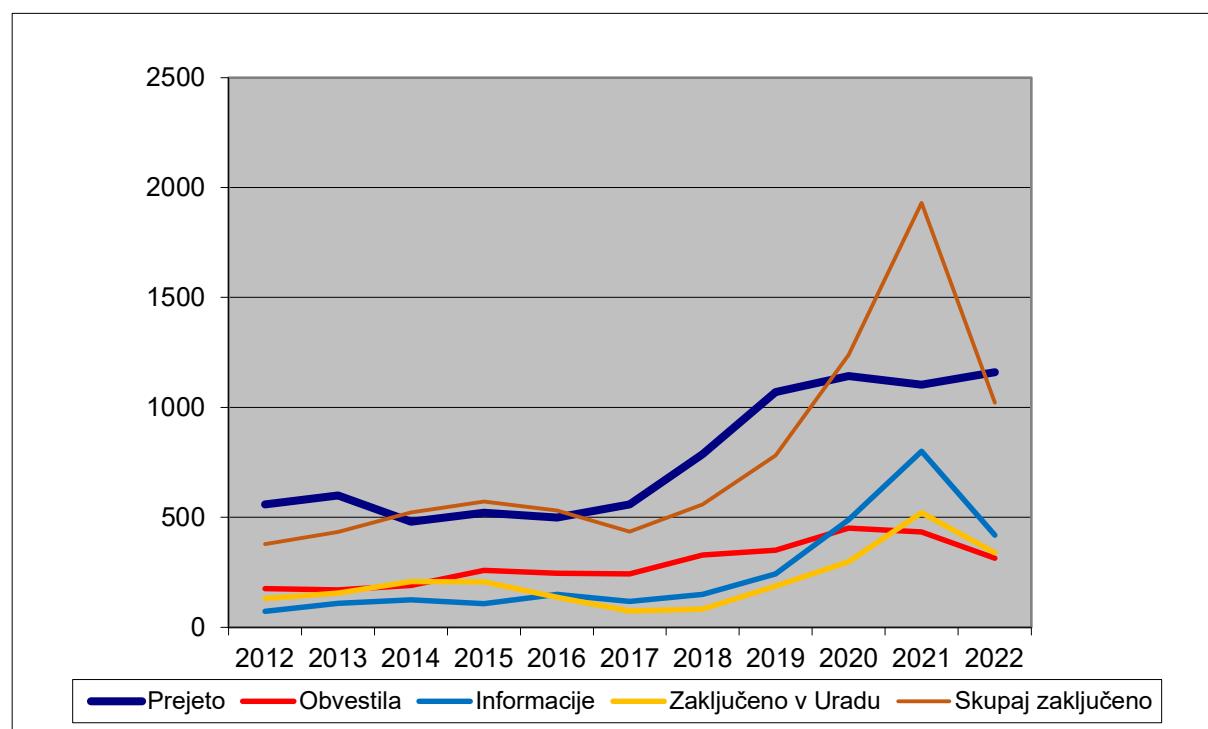
Vodstvo urada je v letu 2021 spremenilo način izvajanja operativnih analiz. Na podlagi tega je bilo na novo uvedeno zaključevanje zadev z odstopom prijav drugemu organu v reševanje, ugotovitvenim sklepom in zaključevanje zadev s pošiljanjem spontane informacije tujim sorodnim finančno-obveščevalnim enotam. Zadeve, zaključene na navedene načine, niso bile zajete v preglednico št. 5 letnega poročila za leto 2021, saj v preteklih letih tovrstnih načinov zaključevanja zadev urad ni uporabljal.

Ocenjeno je bilo, da so zgoraj opisani načini zaključevanja zadev vsebinsko enaki informacijam (odstop prijav drugemu organu v reševanje) ter zadevam, zaključenim na uradu (ugotovitveni sklep), zato so kot taki v letošnjem poročilu upoštevani med statističnimi podatki. Še vedno pa so v tem poročilu posebej prikazane zadeve, zaključene s spontano informacijo, ki pa jih bo treba v naslednjem letu prevrednotiti, saj urad tovrstnih načinov zaključevanja zadev v prihodnje ne bo uporabljal.

Iz podatkov izhaja precejšen upad števila rešenih zadev ne glede na način rešitve, in sicer obvestil za 36 %, informacij za 53 % in zaključeno v uradu za 35 %. Razlog za upad je, da se je v letu 2021 večina zadev zaključila brez opravljene operativne analize, zato je bilo rešenih več zadev kot v letu 2022.

V spodnjem grafu so po letih prikazani podatki o številu prejetih zadev v razmerju do števila rešenih zadev, podanih obvestil o sumljivih transakcijah (glej točki 3.1.3 in 3.1.4 tega poročila) in informacij (glej točko 3.1.5 tega poročila) v obdobju 2012–2022.

Graf 3: Prikaz števila vseh odprtih zadev in poslanih obvestil o sumljivih transakcijah in informacij v obdobju 2012–2022

Glede na podatke iz prejšnjih let se je **število prejetih prijav** oziroma na njihovi podlagi odprtih zadev v letu 2022 glede na leto 2021 **povečalo za 5 %**, glede na povprečje zadnjih petih let pa **povečalo za dobrih 24 %**. Povprečje števila prijav v obdobju 2017–2021 znaša 1052 letno, kar je v primerjavi z letnim povprečjem števila prijav na prebivalca drugih držav **zelo visoko povprečje**.

V nadaljevanju poročila so navedeni podatki o zadevah, ki so bile v obliki obvestil o ugotovljenih sumih storitve kaznivega dejanja pranja denarja ali kaznivega dejanja financiranja terorizma in informacij o drugih kaznivih dejanjih poslane v nadaljnjo obravnavo pristojnim organom.

3.1.3 Zadeve, poslane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi suma storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1

Med zaključenimi zadevami so bile tiste zadeve, pri katerih je bilo z dodatnim zbiranjem in analizo podatkov ugotovljeno, da obstajajo nekateri razlogi za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja in so bile skupaj z dokumentacijo na podlagi 110. člena ZPPDFT-2 odstopljene v nadaljnjo obravnavo UKP MNZ, v nekaterih primerih pa tudi pristojnemu državnemu tožilstvu.

Leta 2022 so bili **pri analiziranju 309 zadev ugotovljeni razlogi za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja**, zato so bile te zadeve v obliki **285 pisnih obvestil** (obvestila, vezana na sume kaznivega dejanja financiranja terorizma, prikazujemo v točki 3.1.4) poslane na UKP MNZ in/ali na državno tožilstvo. Razlog, da je število zadev večje od števila poslanih obvestil, je v tem, da so nekatera obvestila vsebovala več med seboj povezanih zadev. Poleg omenjenih obvestil o sumljivih transakcijah je bilo leta 2022 na UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu poslano tudi **83 dopolnitev** že podanih obvestil o sumljivih transakcijah.

Urad je v več kakor polovici obvestil kot najverjetneje predhodno kaznivo dejanje navedel kaznivo dejanje goljufije po 211. členu KZ-1, medtem ko smo kot najverjetnejša predhodna kazniva dejanja, storjena v tujini, navedli v okoli 15 % vseh obvestil.

V nadaljevanju so v preglednici 6 za leti 2021 in 2022 prikazani število obravnavanih domačih in tujih fizičnih in pravnih oseb ter kumulativni zneski izvršenih transakcij, pri katerih so bili ugotovljeni razlogi za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja.

Preglednica 6: Struktura udeleženih oseb v zadevah, ki so bile leta 2021 in 2022 poslane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi sumov pranja denarja

VRSTA PODATKA	2021	2022
Št. domačih fizičnih oseb	289	301
Št. tujih fizičnih oseb	222	205
Št. domačih pravnih oseb	231	150
Št. tujih pravnih oseb	156	88
VALUTA	ZNESEK	ZNESEK
EUR	775.137.495	173.350.624
USD	2.069.513	22.400

Iz podatkov v preglednici je razvidno, da je urad v obvestilih o sumljivih transakcijah zaradi razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja v letu 2022 **obravnaval 451 domačih fizičnih in pravnih oseb ter 293 tujih fizičnih in pravnih oseb**. Glede na prejšnje leto smo skupno obravnavali okoli 28 %

manj oseb kot prejšnje leto, pri čemer se je povprečno število oseb na obvestilo povečalo z 2,07 osebe na obvestilo na 2,6 osebe na obvestilo. Trend zmanjševanja obravnavanih tujih oseb (leta 2020 54 % vseh oseb in leta 2021 42 %) se je nadaljeval tudi v letu 2022, ko je delež tujcev med vsemi obravnavanimi osebami znašal 39 %.

Med tujimi osebami podobno kakor prejšnje leto prevladujejo osebe iz Italije, ki zajemajo 13-% delež vseh tujih oseb, sledijo pa jim državljani Slovaške (7 %) in Nemčije (4 %).

Znesek denarja, v zvezi s katerim so bili ugotovljeni razlogi za sum storitve kaznivega dejanja, se je v letu 2022 glede na prejšnje leto zelo zmanjšal, in sicer tako v evrih kot v ameriških dolarjih. **Povprečno obravnavani znesek na zadevo se je zmanjšal na okoli 608.000 EUR na zadevo.**

3.1.4 Zadeve, poslane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi suma storitve kaznivega dejanja financiranja terorizma po 109. členu KZ-1

Urad je v letu 2022 prejel tudi **38 prijav**, v katerih so prijavitelji ugotovili transakcije, ki bi lahko bile **povezane s financiranjem terorizma**. Skoraj vse te prijave so bile prejete od zavezancev, medtem ko je tri prijave urad prejel od sorodnih organov v tujini in eno od SOVE.

Pri analiziranju teh prijav smo v petih primerih ugotovili razloge za sum storitve kaznivega dejanja financiranja terorizma po 109. členu KZ-1, zato so bili v obliki **štirih obvestil** poslani pristojnim organom. V teh obvestilih je bilo obravnavanih 15 oseb, od katerih je bilo deset tujih.

Preglednica 7: Struktura udeleženih oseb v zadevah, ki so bile leta 2021 in 2022 poslane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi razlogov za sum financiranja terorizma

VRSTA PODATKA	2021	2022
Št. domačih fizičnih oseb	3	0
Št. tujih fizičnih oseb	10	9
Št. domačih pravnih oseb	2	2
Št. tujih pravnih oseb	0	2
VALUTA	ZNESEK	ZNESEK
EUR / USD	560.715 EUR / 113.988 USD	56.121 EUR

V zvezi z zadevami, ki se nanašajo na sume storitve kaznivega dejanja financiranja terorizma po 109. členu KZ-1, se prijave s tega področja načeloma vsako leto povečujejo, saj je bilo na primer še v letu 2015 prejetih samo pet prijav, povezanih s sumi financiranja terorizma. Od 38 prejetih prijav v letu 2022, povezanih s financiranjem terorizma, jih je bilo dobrih 89 % prejetih od zavezancev. Iz zgornje preglednice pa izhaja, da je bilo v letu 2022 obravnavanih skoraj enako število oseb kot v prejšnjem letu, medtem ko se je znesek tako kakor v zadevah, obravnavanih zaradi razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja, močno zmanjšal.

V večjem delu drugih prijav, prejetih zaradi sumov financiranja terorizma, je urad ugotovil razloge za sum storitve kaznivega dejanja prepovedanega prehoda čez državno mejo po 308. členu KZ-1.

V zvezi s preprečevanjem financiranja terorizma se za vse osebe, v zvezi s katerimi se odpre zadeva (ne glede na to, ali je bil razlog prijave sum pranja denarja ali sum financiranja terorizma), izvajajo tudi sprotni redni pregledi seznama oseb in organizacij s seznama EU in OZN, zoper katere na podlagi

direktiv EU in resolucij Združenih narodov veljajo določene finančne sankcije (Consolidated List of Persons, Groups, Entities subject to EU Financial Sanctions). Z uvedbo novega sistema poročanja sumljivih transakcij se ti pregledi opravljajo takoj ob prejemu prijave. Pri teh pregledih v letu 2022 ni bilo ugotovljeno, da bi katera od oseb s tega seznama opravila finančne transakcije ali bi bila povezana s finančnimi transakcijami v Sloveniji.

3.1.5 Zadeve, poslane UKP MNZ in drugim pristojnim državnim organom zaradi suma storitve drugih kaznivih dejanj¹³

Leta 2022 je urad na podlagi 102. člena ZPPDFT-1 v **418** zadevah, pri katerih so bili ugotovljeni razlogi za sum storitve drugih kaznivih dejanj, poslal pristojnim organom **401 pisno informacijo**. Glede na vrsto ugotovljenih kaznivih dejanj so bile informacije poslane naslednjim pristojnim državnim organom:

– FURS	(249 zadev v 244 informacijah)
– MNZ	(138 zadev v 126 informacijah)
– MNZ, FURS	(10 zadev v 10 informacijah)
– MNZ, SOVA, FURS	(7 zadev v 7 informacijah)
– MNZ, SOVA	(1 zadeva v 1 informaciji)
– FURS, SOVA	(1 zadeva v 1 informaciji)
– SOVA	(9 zadev v 9 informacijah)
– MNZ, FURS, SOVA, MZZ	(3 zadeve v 3 informacijah)

Največ informacij oziroma 240 se je nanašalo na razloge za sum storitve kaznivega dejanja davčne zatajitve po 249. členu KZ-1, 41 na razloge za sum storitve kaznivega dejanja goljufij po 211. členu KZ-1, 17 na razloge za sum storitve kaznivega dejanja prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države po 308. členu KZ-1 ter 10 na razloge za sum storitve kaznivega dejanja kršitve omejevalnih ukrepov po 374.a členu KZ-1. V posameznih primerih smo navedli še razloge za sum storitve nekaterih drugih kaznivih dejanj, medtem ko v 85 primerih kaznivega dejanja nismo navajali.

Struktura transakcij in udeleženih oseb v zadevah v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 je razvidna v spodnji preglednici.

Preglednica 8: Struktura transakcij in udeleženih oseb v zadevah, ki so bile v letih 2021 in 2022 poslane pristojnim organom zaradi suma storitve drugih kaznivih dejanj

VRSTA PODATKA	2021	2022
Št. domačih fizičnih oseb	358	403
Št. tujih fizičnih oseb	224	168
Št. domačih pravnih oseb	116	295
Št. tujih pravnih oseb	79	43
VALUTA	ZNESEK	ZNESEK
EUR	391.100.640	203.257.442
USD	3.956.505	1.330.399

¹³ Navedene so samo tiste zadeve, ki so bile poslane pristojnim organom kot informacije zaradi sumov izvršitve drugih kaznivih dejanj. Informacije, ki so bile poslane FURS, hkrati pa tudi kot obvestila na policijo, so statistično že zajeta med obvestili v točki 3.1.3.

Iz medletne primerjave števila udeleženih oseb, v zvezi s katerimi so bili podani razlogi za sum storitve zgoraj navedenih kaznivih dejanj, izhaja, da se je glede na prejšnje leto število obravnavanih oseb povečalo za skoraj 17 %. Močno se je spremenila tudi struktura obravnavanih oseb, saj smo v letu 2022 obravnavali občutno manj tujih fizičnih in pravnih oseb, ki so v letu 2021 predstavljale 38 % vseh obravnavanih, medtem ko v letu 2022 te osebe predstavljajo le še 22 % vseh obravnavanih oseb. Povprečno število obravnavanih oseb se je z 1 obravnavane osebe dvignilo na 2,26 osebe na izdelek. Skupni znesek se je skoraj prepopolvil, kar pa gre pripisati samo manjšemu številu poslanih informacij, saj se povprečni znesek na informacijo ni bistveno spremenil.

3.1.6 Analiza informacij

Informacije o razlogih za sum storitve drugih kaznivih dejanj, ki niso pranje denarja, so pomemben delež v izdelkih urada, zato smo v letu 2022 izdelali tudi analizo poslanih pisnih informacij. Po opravljeni analizi smo ugotovili nekatere **skupne značilnosti**, ki se pojavljajo v več informacijah in pomenijo neko neobičajno ravnanje obravnavanih pravnih ali fizičnih oseb, ki bi lahko bilo povezano tudi s kaznivimi dejanji, zaradi katerih se odločimo za pošiljanje informacije pristojnim organom (FURS, policija). Najpogosteje ugotovljene **skupne značilnosti** so:

- neprijavljeni dohodki oziroma prihodki iz neregistriranih dejavnosti,
- gotovinski dvigi z računa družbe,
- goljufije oziroma poskusi goljufij ter zlorabe,
- mednarodni davčni vrtljaki oziroma uporaba kanalskih podjetij,
- odlivi sredstev na račune fizičnih oseb in nato, ki jim sledijo dvigi gotovine,
- kroženje sredstev,
- izogibanje plačevanju obveznosti,
- transakcije, povezane s prepovedanim prehodom meje ali ozemlja države,
- kršitev omejevalnih ukrepov.

3.1.6.1 Neprijavljeni prihodki in prihodki iz neregistriranih dejavnosti

Neprijavljeni prihodki in prihodki iz neregistriranih dejavnosti se običajno zaznajo v informacijah, kjer se iz analize prometa na računih fizičnih in pravnih oseb ugotovi nesorazmerje med prihodki (premoženjem), ki jih te osebe prijavijo pristojnim organom (FURS), in dejanskim prometom na njihovih računih. Razlika med tema kategorijama so lahko neprijavljeni prihodki, ki lahko vsebujejo tudi elemente kaznivega dejanja davčne zatajitve. V teh primerih je iz prometa na računih fizičnih in pravnih oseb razvidno bistveno odstopanje od običajnega prometa, kakor je viden na računih drugih fizičnih ali pravnih oseb. Pogosta zaznana oblika neprijavljenih prihodkov je tudi poslovanje na nerezidenčnih računih tujih pravnih ali fizičnih oseb v Republiki Sloveniji, kjer se s tem poslovanjem najverjetneje prikrijejo dejanski prihodki pred pristojnimi organi v državah, kjer je pravna oseba registrirana ali katere rezident je fizična oseba.

V obravnavanih primerih informacij, kjer je prišlo do gotovinskih dvigov z računa družbe, je bila po oceni urada prisotna tudi uporaba slamnatih družb oziroma družb tipa »missing trader«, ki so lahko ustanovljene tudi za izvrševanje spornih transakcij, največkrat povezanih s kaznivimi dejanji davčne zatajitve in zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti.

3.1.6.2 Goljufije in poskusi goljufij ter zlorabe

Goljufije in poskusi goljufij ter zlorabe se izvršujejo na izredno različne načine. Pogosti so primeri goljufij, povezani z napadi na informacijske sisteme družb in pošiljanjem lažnih elektronskih sporočil (direktorske goljufije, BEC-goljufije), sledijo primeri goljufij, povezani z lažno prodajo blaga in storitev, redkeje pa primeri tako imenovanih »nigerijskih goljufij« in primeri organiziranja denarnih verig in nedovoljenih iger na srečo. Zaznani so bili tudi primeri fizičnih oseb, ki pri finančnih institucijah predložijo v unovčitev čeke ali menice, tudi iz tujine, ki nimajo kritja in za katere se pri nadaljnjem preverjanju izkaže, da so ponarejeni. V zadnjem času so pogosti tudi primeri tako imenovanih »ljubezenskih goljufij«, kjer storilci z elektronskimi sporočili ali po socialnih omrežjih zavedejo oškodovance, da jim ti neupravičeno nakažejo sredstva.

3.1.6.3 Mednarodni davčni vrtiljaki in uporaba kanalskih družb

Mednarodni davčni vrtiljaki in uporaba kanalskih družb se pojavljajo v informacijah, kjer se zazna, da se s slovenskega računa domače ali tuje družbe izvaja kroženje sredstev iz tujine v Slovenijo in nazaj v tujino. Pogosto so zaznani predvsem prilivi sredstev iz sosednjih držav, katerim sledijo odlivi sredstev nazaj ali v druge države EU. Ocenjuje se, da se v teh primerih lahko izvajajo aktivnosti prenosov sredstev, ki so povezane z mednarodnimi davčnimi vrtiljaki, pri čemer so domače in tuje družbe, ki so vpletene v te aktivnosti, praviloma družbe tipa »kanalska družba«.

3.1.6.4 Odlivi sredstev na osebne račune

Odlivi sredstev na osebne račune in nato dvigi gotovine z njih so običajno zaznani v informacijah, ko se z računa družbe opravljajo odlivi na račune fizičnih oseb, od koder se ta sredstva praviloma dvignejo v gotovini. Pri teh transakcijah ni jasna njihova ekonomska in pravna podlaga in bi bile tovrstne transakcije lahko povezane tudi z oškodovanjem družbe ali neupravičenim zmanjšanjem davčne osnove družbe.

3.1.6.5 Kroženje sredstev

Kroženje sredstev kot skupna značilnost pomeni primere informacij, ko se med računi pravnih in fizičnih oseb izvršujejo transakcije kroženja sredstev, kjer se lahko ista sredstva obračajo med različnimi ali istimi, večinoma povezanimi pravnimi in fizičnimi osebami. V primerih tovrstnih transakcij kroženja sredstev ni ugotovljen noben ekonomski namen za izvrševanje teh transakcij, lahko pa gre za fiktivno ustvarjanje obveznosti oziroma terjatev do družb ali umetno prikazovanje večjega prometa družb od dejanskega. V ozadju transakcij kroženja sredstev so lahko tudi pripravljalna dejanja za morebitne goljufije ali druga kazniva dejanja.

3.1.6.6 Izogibanje plačevanja obveznosti

Izogibanje plačevanja obveznosti je skupna značilnost, ki je običajno ugotovljena v primerih, ko osebe, ki so lastniki ali zaposleni v dejavni in poslujoči družbi, del sredstev, ki najverjetneje izvira iz poslovanja družb, preusmerijo na svoj osebni račun ali račun povezane fizične osebe namesto na račun poslujoče družbe. Prav tako se to dogaja v primerih, ko pravne ali fizične osebe, ki imajo blokirane račune, svoje tekoče poslovanje izvajajo na računih povezanih pravnih ali fizičnih oseb (tudi mladoletnih). Razlogov

za to je lahko več, najpogostejša sta po oceni prikrivanje prometa pred pristojnimi institucijami (FURS) ali blokada računov in izvršbe.

3.1.6.7 Transakcije, povezane s prepovedanim prehodom meje ali ozemlja države

Transakcije, povezane s prepovedanim prehodom meje ali ozemlja države, je skupna značilnost, kjer iz primerov transakcij fizičnih ali pravnih oseb izhaja, da so morda povezane s plačevanjem organizacije in izvedbe prepovedanih prehodov meje ali ozemlja države. V teh primerih se pogosto zazna izvrševanje transakcij prek sistemov za prenos sredstev, redkeje pa na bančnih računih.

3.1.6.8 Kršitev omejevalnih ukrepov

Kršitev omejevalnih ukrepov je skupna značilnost v informacijah, kjer so zaznane transakcije, povezane z državami ali subjekti, zoper katere veljajo mednarodne gospodarske sankcije ali omejevalni ukrepi, ali z državami, prek katerih bi se lahko zaobšlo poslovanje z državami ali subjekti, zoper katere veljajo mednarodne gospodarske sankcije ali omejevalni ukrepi. Z omejevalnimi ukrepi želi mednarodna skupnost na miren način doseči, da države ali drugi subjekti, ki ogrožajo mednarodni mir ali varnost, s tem prenehajo. Najpogosteje se kot gospodarske sankcije uporabljajo finančne sankcije, embargo oziroma prepoved prodaje in nakupa orožja in druge opreme ter »potovalni« embargo. S temi ukrepi se prepreči ali močno oteži gospodarsko sodelovanje in poslovanje z državami in subjekti, zoper katere veljajo omejevalni ukrepi.

3.1.7 Analiza informacij, poslanih Finančni upravi Republike Slovenije (FURS)

Urad v primerih, ko na podlagi zbranih podatkov presodi, da so v zvezi z neko transakcijo, sredstvi ali osebo podani razlogi za sum storitve kaznivega dejanja davčne zatajitve po 249. členu KZ-1, o tem v skladu s 111. členom ZPPDFT-2 pošlje pisno informacijo FURS in policiji.

Urad je v letu 2022 v zvezi z ugotovljenimi sumi storitve kaznivega dejanja davčne zatajitve po 249. členu KZ-1 oziroma storitve uradno pregonljivih kaznivih dejanj s področja davčne zakonodaje FURS poslal **264 pisnih informacij**.

FURS je v letu 2022 v zvezi z informacijami, ki jih je poslal urad v obdobju 2016–2022, zaključil prekrškovne postopke zoper 726 domačih fizičnih in pravnih oseb ter 43 tujih fizičnih in pravnih oseb.

V postopkih je FURS ugotovil kršitve Zakona o finančni upravi, Zakona o davku na dodano vrednost, Zakona o davčnem postopku, Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, Zakona o igrah na srečo, Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Zakona o trošarinah, Zakona o izvajanju carinske zakonodaje Evropske unije ter Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) o pošiljkah odpadkov. Pri tem je FURS izdal 195 prekrškovnih nalogov in 91 odločb, v katerih je bilo izrečenih 18 opominov ter globe v skupni višini 549.300 EUR. V nadzorih so bila ugotovljena povečanja davčnih obveznosti v višini 17.020.093 EUR ter posredni davčni učinki v višini 792.378 EUR. V 14 primerih je FURS zaradi sumov storitve kaznivih dejanj davčne zatajitve po 249. členu KZ-1 ter ponareditve ali uničenja poslovnih listin po 235. členu KZ-1 podal kazenske ovadbe na policijo.

FURS je hkrati kot nadzorni organ po 164. členu ZPPDFT-2 oziroma 139. členu ZPPDFT-1 vodil in izdal odločbe o ugotovljenih prekrških omejitve gotovinskega poslovanja ter sporočanja podatkov o gotovinskih transakcijah in v zvezi s tem izrekel globe v skupnem znesku 10.600 EUR.

Urad ima tako poleg temeljne vloge odkrivanja in preprečevanja kaznivega dejanja pranja denarja pomembno vlogo tudi pri odkrivanju in preprečevanju drugih kaznivih dejanj, med drugim tudi davčnih zatajitev. Sodelovanje urada s FURS se ocenjuje kot zgledno in učinkovito.

3.1.8 Izvajanje pooblastila za začasno ustavitev izvršitve transakcij

ZPPDFT-2 v 105. členu določa, da lahko urad, če oceni, da je podan utemeljen sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja, odredi začasno ustavitev izvršitve transakcije, vendar največ za tri delovne dni. Urad je navedeno pooblastilo v letu 2022 uporabil **v 19 zadevah, ko je v breme 27 bančnih računov in ene elektronske denarnice v Sloveniji ter dveh bančnih računov v tujini ustavil transakcije v skupnem znesku 1.147.562 EUR**. V delu teh primerov je tožilstvo pred potekom začasne ustavitve transakcije predlagalo začasno prepoved razpolaganja z vsemi sredstvi na računih, sodišča pa so na predlog tožilstva izdala odredbe o začasnem zavarovanju sredstev na računu.

3.1.9 Vrednost začasno zavarovanega premoženja v zadevah s področja pranja denarja

S sprejetjem Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 145/2022 – ZPPDFT-2A) je bil črtan tretji odstavek 132. člena ZPPDFT-2, v skladu s katerim so državna tožilstva in sodišča uradu poročala podatke o ovadenih oziroma obdolženih osebah ter predkazenskih oziroma kazenskih postopkih zoper njih.

Zaradi navedenega v nadaljevanju v preglednici 9 prikazujemo samo skupni znesek začasno zavarovanega premoženja na dan 31. december 2022, in ne več zneska po posamezni vrsti premoženja, ki je bilo zaseženo.

Preglednica 9: Znesek začasno zaseženega premoženja v Sloveniji in tujini na dan 31. december 2022

ZNESEK	VALUTA
134.326.247,19	EUR
30.822,80	USD

S primerjavo podatkov o začasno zavarovanem premoženju v letu 2021 (159.646.668 EUR in 12,0995 BTC) je razvidno, da se je skupni **znesek začasno zavarovanega premoženja zmanjšal za okoli 16 %**.

3.1.10 Vrednost odvzetega premoženja v zadevah s področja pranja denarja

Sodišča so v letu 2022 v šestih pravnomočnih sodbah zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1 odredila poleg zapornih kazni tudi odvzem in vrnitev premoženja, ki izvira iz kaznivih dejanj, ter hkrati izrekla tudi stranske denarne kazni. V tem poglavju so navedeni le podatki o finančnih učinkih sodb, medtem ko so preostali podatki iz pravnomočnih sodb predstavljeni v poglavju 4.1.5.

S sodbami, izrečenimi v letu 2022, se bile zoper pet fizičnih oseb izrečene zaporne kazni v povprečnem trajanju 13 mesecev in zoper tri fizične osebe pogojne zaporne kazni v povprečnem trajanju 12 mesecev. Zoper dve osebi sta bili izrečeni kazni odvzema premoženja v skupni vrednosti 247.855 EUR

ter odrejeni vračili sredstev v višini 450.341 EUR, hkrati pa so bile izrečene še stranske denarne kazni v skupni višini 76.550 EUR.

Skupno so sodišča do konca leta 2022 v vseh pravnomočnih obsodilnih sodbah zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja skupaj z zadevami, ki se niso končale s pravnomočno sodbo, vendar pa je bilo v njih premoženje odvzeto na podlagi 498.a člena ZKP, odvzela 5.730.176 EUR, odredila vrnitev 32.752.527 EUR protipravno pridobljene koristi in izrekla za 1.395.689 EUR stranskih denarnih kazni.

Kljub zadovoljivemu skupnemu številu sodb in odvzetih sredstev urad opaža **precejšen razkorak med višino začasno zaseženih sredstev na letni ravni in zneskom odvzetega premoženja**. Hkrati ugotavlja tudi, da v nekaterih sodbah ni izrekov o odvzemu sredstev, čeprav so bile v teh zadevah izdane odredbe o začasnem zavarovanju sredstev.

3.1.11 Tipologija sumljivih transakcij

Na podlagi opravljene analize obvestil o sumljivih transakcijah (zadev), ki so bile poslani pristojnim organom (policija/tožilstvo), je bilo ugotovljeno, da se tipologija obravnavanih sumljivih transakcij v primerjavi s prejšnjim letom ni bistveno spremenila. Med pojavnimi oblikami in tehnikami pranja denarja so bile pri večini obravnavanih zadev še vedno uporabljene nekatere klasične tehnike, ki so značilne za prvo (»placement«) in drugo (»layering«) fazo pranja denarja, v nekaterih primerih pa so bile uporabljene vse tri faze pranja denarja.

O določeni **tipologiji** pranja denarja govorimo takrat, ko zaznamo **vzorec ali serijo podobnih postopkov (metod) prikrivanja nezakonitega izvora denarja ali drugega premoženja**, ki vključujejo naslednje osnovne elemente tipologije:

- **mehanizem pranja denarja** je okolje oziroma sistem, kjer se delno ali v celoti izvajajo aktivnosti pranja denarja, in ga sestavljajo predvsem naslednje kategorije: finančne institucije (banke, hranilnice, borzoposredniške družbe, lizinski hiše), notarji, odvetniki, fizične osebe, pravne osebe (domače in tuje družbe, slamnate in off-shore družbe, samostojni podjetniki, društva), sistemi za prenos denarja (Western Union, MoneyGram), trgovina s plemenitimi kovinami, igralnice in casinoji, menjalne platforme za virtualne valute in podobno;
- **tehnika pranja denarja** je način izvajanja aktivnosti pranja denarja, ki obsega predvsem naslednje kategorije: dvigi gotovine, pologi gotovine, elektronski prenosi sredstev med računi (»wire transfers«), uporaba sistemov za prenos sredstev, prenosi sredstev med državami, prenosi gotovine čez državno mejo, menjava valut, drobljenje zneskov, prikrivanje prek tretjih oseb, uporaba računov v tujini in podobno;
- **instrument pranja denarja** je nosilec vrednosti, ki se uporablja za aktivnosti pranja denarja, in ga predstavljajo predvsem naslednje kategorije: denar (gotovina in druge oblike), čeki, menice, vrednostni papirji, naložbeno zlato ali plemenite kovine, nepremičnine, vozila in plovila, podjetja, virtualne valute in podobno.

Za razumevanje navedenih tipologij pranja denarja ter z njimi povezanih osnovnih elementov je treba poudariti, da se lahko v posamezni zadevi pojavlja več osnovnih elementov tipologije, zato njihov seštevek ne pomeni tudi skupnega števila zadev, saj je v posamezni zadevi lahko ugotovljenih več osnovnih elementov tipologije. Glede na prisotnost posameznih osnovnih elementov tipologij pranja denarja v letu 2022 je bilo ugotovljeno naslednje:

Najpogosteje uporabljeni **mehanizmi pranja denarja** v letu 2022 so:

- **finančne institucije** (banke in hranilnice): v **264 zadevah** je bil uporabljen finančni (bančni) sistem. Med storitvami finančnih (bančnih) institucij oziroma finančnega sistema so bili

večinoma **uporabljeni računi družb in fizičnih oseb pri bankah**, od tega so bili v najmanj 109 zadevah uporabljeni računi v tujini, kar pomeni, da so tuje pravne ali fizične osebe uporabljale račune v Sloveniji ali pa so slovenske pravne in fizične osebe uporabljale račune v tujini,

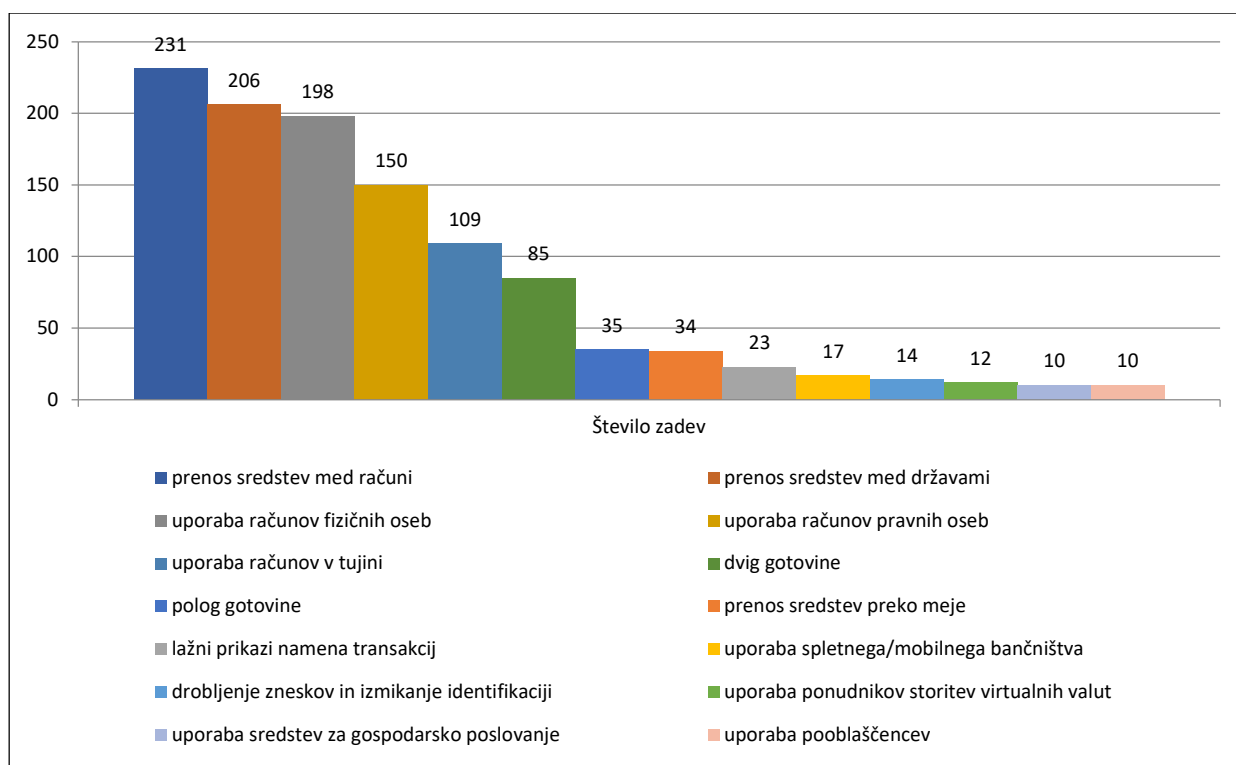
- **fizične osebe** so bile uporabljene **v 226 zadevah**. Način uporabe je bil različen, bodisi kot lastno pranje (angl. »self laundering«), kadar fizična oseba izvrši tako predhodno kaznivo dejanje kakor tudi kaznivo dejanje pranja denarja, bodisi uporaba fizičnih oseb kot pooblaščenec ali kot tretjih oseb, prek katerih so se izvrševale aktivnosti pranja denarja,
- **pravne osebe** so bile uporabljene **v 152 zadevah**, od tega so bile v najmanj šestih zadevah uporabljene slamnate družbe,
- **sistemi za prenos sredstev** (MoneyGram in Western Union) so bili uporabljeni **v devetih zadevah**,
- **ponudniki storitev virtualnih valut** so bili uporabljeni **v 12 zadevah**,
- **mobilne oziroma elektronske denarnice** kot mehanizem pranja denarja so bile uporabljene **v petih zadevah**.

V letu 2022 so se med najpogosteje zaznanimi **tehniki** pranja denarja pojavljale naslednje tehnike pranja (ugotovljene v več kakor v eni zadevi):

- **prenos sredstev med računi** (ugotovljeno v približno 83 % zadev),
- **prenos sredstev med državami** (ugotovljeno v približno 74 % zadev),
- **uporaba računov fizičnih oseb** (ugotovljeno v približno 71 % zadev),
- **uporaba računov pravnih oseb** (ugotovljeno v približno 54 % zadev),
- **uporaba računov v tujini** (ugotovljeno v približno 39 % zadev),
- **dvigi gotovine z računov** (ugotovljeno v približno 31 % zadev),
- **pologi gotovine** (ugotovljeno v približno 13 % zadev),
- **prenosi sredstev preko državne meje** (ugotovljeno v približno 12 % zadev),
- **lažni prikazi namena transakcij** (ugotovljeno v približno 8 % zadev),
- **uporaba spletnega/mobilnega bančništva** (ugotovljeno v približno 6 % zadev),
- **drobljenje zneskov in izmikanje identifikaciji** (ugotovljeno v približno 5 % zadev),
- **uporaba sredstev za gospodarsko poslovanje** (ugotovljeno v približno 4 % zadev),
- **uporaba pooblaščenec** (ugotovljeno v približno 4 % zadev),
- **ustvarjanje lažnih obveznosti** (ugotovljeno v približno 3 % zadev),
- **uporaba fiktivnih pogodb** (ugotovljeno v približno 3 % zadev),
- **uporaba sistemov za prenos sredstev/denarja** (ugotovljeno v približno 3 % zadev),
- **uporaba mobilnih/elektronskih denarnic** (ugotovljeno v približno 2 % zadev).

Največkrat uporabljene tehnike pranja denarja v letu 2022 so grafično predstavljene v grafu 4.

Graf 4: Največkrat uporabljene tehnike pranja denarja v letu 2022

Poleg zgoraj navedenih tehnik pranja denarja so bile v posameznih zadevah zaznane še nekatere **druge tehnike pranja denarja**, kakor so: investiranje v vrednostne papirje, ustvarjanje lažnih obveznosti, uporaba pooblaščenecv in prikrivanje prek tretjih oseb, navidezno igranje v igralnici, nakupi in prodaje virtualnih valut, dvigi gotovine na bankomatih, menjava apoenov. Poleg zgoraj navedenih tehnik pranja denarja smo v posameznih zadevah ugotovili še nekatere druge tehnike pranja denarja, kakor so: **denarne mule, dvigi gotovine na bankomatih v tujini, investiranje v vozila, uporaba posojil, investiranje v nepremičnine, prikrivanje prek tretjih oseb, uporaba sefa.**

Kot največkrat uporabljeni **instrument** pranja denarja, ki ga zasledimo pri skoraj vseh obravnavanih zadevah sumov pranja denarja v letu 2022, se ponovno pojavlja **denar**. Poleg denarja smo v posameznih zadevah zaznali še uporabo **virtualnih valut, nepremičnin, zlatih palic, plovila in podjetja.**

Kot že omenjeno, je bila analiza navedenih tipologij izdelana na podlagi ugotovitev urada v zadevah, ki smo jih zaradi nekaterih razlogov za sum pranja denarja poslali v nadaljnjo obravnavo policiji/tožilstvu, kar pa ne pomeni, da policija je ali bo v zadevi potrdila sume urada in na tožilstvo podala kazensko ovadbo za pranje denarja. Upoštevati je treba, da lahko kriminalistična preiskava, ki jo izvede policija, tudi ovrže razloge za sum urada. Ugotavljamo tudi, da se v posamezni zadevi običajno pojavlja več različnih tehnik oziroma se uporabijo različne kombinacije zgoraj naštetih tehnik pranja denarja, ki jih pogosto uporabljajo med seboj povezane pravne in fizične osebe.

Skupne značilnosti obravnavanih sumljivih transakcij (tipologije), ki so bile z obvestili urada o sumljivih transakcijah leta 2022 poslane policiji oziroma tožilstvu, se lahko razvrsti po naslednjih področjih:

- **zloraba/uporaba bančnih računov fizičnih oseb** (ugotovljeno v približno 71 % vseh zadev),
- **zloraba/uporaba bančnih računov pravnih oseb** (ugotovljeno v približno 54 % vseh zadev), od tega:
- **zloraba/uporaba računov slamnatih družb** (ugotovljeno v približno 2 % vseh zadev),
- **goljufije in tatvine, povezane tudi z zlorabo internetnega bančništva, elektronske pošte ali interneta** (ugotovljeno v približno 23 % vseh zadev),

- **zloraba/uporaba računov družb in fizičnih oseb v povezavi s sredstvi in družbami iz sosednjih držav** (ugotovljeno v približno 9 % vseh zadev),
- **drobljenje zneskov in izmikanje identifikaciji** (ugotovljeno v približno 5 % vseh zadev),
- **uporaba oziroma zloraba ponudnikov virtualnih valut** (ugotovljeno v približno 4 % zadev),
- **uporaba sistemov za prenos sredstev/denarja** (ugotovljeno v približno 3 % vseh zadev).

Podrobne značilnosti ugotovljenih tipologij so bile opisane že v prejšnjih letnih poročilih o delu urada, prav tako pa se njihova obrazložitev nahaja na spletni strani urada, zato v tem poročilu niso ponovno opisane. V zvezi s tipologijami je bilo ugotovljeno, da se njihove glavne značilnosti bistveno ne spreminjajo, spreminja se samo pogostost zaznave posamezne tipologije.

3.2 ŠTEVILO DRUGIH ZADEV, Odstopljenih v obravnavo pristojnim organom

Poleg zadev, povezanih s sumom pranja denarja, je urad leta 2022 prejel tudi 16 prijav sumov storitve različnih kaznivih dejanj, ki jih niso poslali zavezanci in za katere urad ni pristojen, hkrati pa iz njih niso izhajali razlogi za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1, financiranja terorizma po 109. členu KZ-1 ali sumov širjenja jedrskega orožja (prolifracija). Vse te prijave je urad na podlagi 145. člena Zakona o kazenskem postopku odstopil v nadaljnjo obravnavo UKP MNZ in/ali drugim pristojnim organom.

4 SODELOVANJE Z DRUGIMI DRŽAVNIMI ORGANI PRI ODKRIVANJU, PREISKOVANJU IN PREGONU PRANJA DENARJA

Urad je v obravnavanem obdobju pri odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj pranja denarja aktivno sodeloval predvsem z UKP MNZ, Specializiranim državnim tožilstvom, FURS in SOVO. V konkretnih zadevah je sodeloval tudi s kriminalisti iz več policijskih uprav ter celo policijskih postaj in drugimi državnimi tožilci. Sodelovanje z navedenimi državnimi organi je potekalo tako na ravni predstojnikov kakor tudi na operativni ravni med pooblaščenimi predstavniki organov.

V letu 2022 urad ni sodeloval v nobeni novi **specializirani preiskovalni skupini**. Od ustanovitve urada do konca leta 2022 je urad skupno sodeloval v 73 specializiranih skupinah, od katerih jih je bilo 55 ustanovljenih v skladu z ZOPNI. Sodelovanje s policijo se ocenjuje kot dobro, saj je potekalo tako na ravni konkretnih zadev kakor tudi na ravni medsebojnega usposabljanja in skupnega usposabljanja zavezancev po ZPPDFT-2.

V letu 2022 so se začeli postopki v **70** zadevah, v katerih so se v predkazenskem ali kazenskem postopku obravnavali sumi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1. Od tega se je v 67 primerih predkazenski postopek pričel na podlagi ovadbe policije, medtem ko je v treh primerih postopek pričelo tožilstvo samostojno.

V obdobju 1995–2022 so bili zaradi utemeljenih sumov storitve kaznivega dejanja pranja denarja začeti predkazenski ali kazenski postopki v 716 zadevah.

V nadaljevanju je podana podrobnejša ocena delovanja tistega dela boja proti pranju denarja, ki se nanaša na policijo, državno tožilstvo in pravosodje.

4.1 KAZNIVA DEJANJA IN IZVAJANJE 132. ČLENA ZPPDFT-2

ZPPDFT-2 v 132. členu določa, da morajo zaradi centralizacije in analize vseh podatkov s področja pranja denarja sodišča, državna tožilstva in drugi državni organi uradu sporočiti podatke o kaznivih dejanjih pranja denarja in kršitev ZPPDFT-2. Državni organi morajo na podlagi tega člena uradu določene podatke sporočiti sproti in enkrat letno urad obvestiti o ugotovitvah v zvezi s prejetimi obvestili in informacijami, državna tožilstva in sodišča pa o osebah in postopkih, zoper katere teče predkazenski ali kazenski postopek ali postopek o prekršku.

Policija in tožilstvo sta v okviru svojih pooblastil v letu 2022 podala kazenske ovadbe ali začela kazenski postopek v 70 zadevah.

V letu 2022 se je število na novo uvedenih predkazenskih in kazenskih postopkov glede na prejšnje leto **zvišalo z 49 na 70 postopkov**, kar je največje število novih postopkov na letni ravni.

V zadnjih petih letih se je tako začelo 30 % vseh postopkov za kaznivo dejanje pranja denarja od leta 1995 naprej.

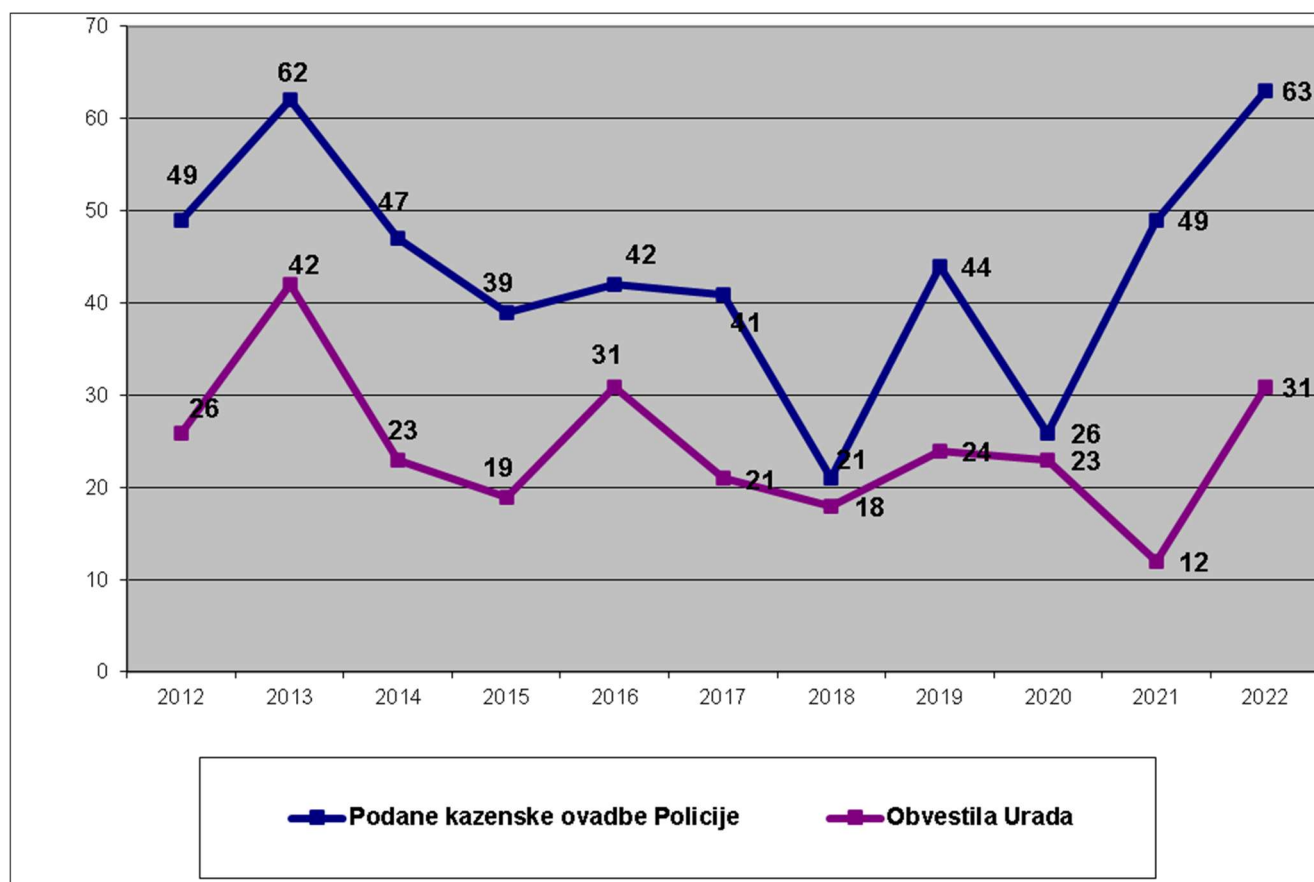
V nadaljevanju so ločeno prikazani podatki o vloženih kazenskih ovadbah policije in samostojno začelih postopkih tožilstva ter pojasnjeno sodelovanje urada v teh zadevah.

4.1.1 Statistični podatki policije o kaznivih dejanjih pranja denarja

Na podlagi podatkov o podanih kazenskih ovadbah, ki jih mora policija sproti sporočiti uradu, je bilo ugotovljeno, da je policija v letu 2022 podala **63 kazenskih ovadb** za kaznivo dejanje pranja denarja, od katerih jih je **31 vsebovalo podatke, ki jih je policiji v svojih izdelkih sporočil urad**.

V obdobju 2012–2022 je policija skupno podala že več kakor **480 kazenskih ovadb** zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja pranja denarja. Število podanih kazenskih ovadb policije zaradi utemeljenih razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja v posameznem letu za obdobje 2012–2022 je prikazano v naslednjem grafu.

Graf 5: Število podanih kazenskih ovadb policije za kaznivo dejanje pranja denarja v obdobju 2012–2022

Policija je v letu 2022 podala skupno 63 kazenskih ovadb zaradi utemeljenih sumov storitve kaznivega dejanja pranja denarja, kar je največje število podanih kazenskih ovadb na letni ravni doslej. Iz grafa je razvidno, da je v prejšnjih letih približno 60 % vseh podanih kazenskih ovadb zaradi utemeljenih sumov storitve kaznivega dejanja pranja denarja temeljilo na obvestilih urada, medtem ko se je v zadnjih dveh letih delež podanih ovadb na podlagi obvestil urada zmanjšal.

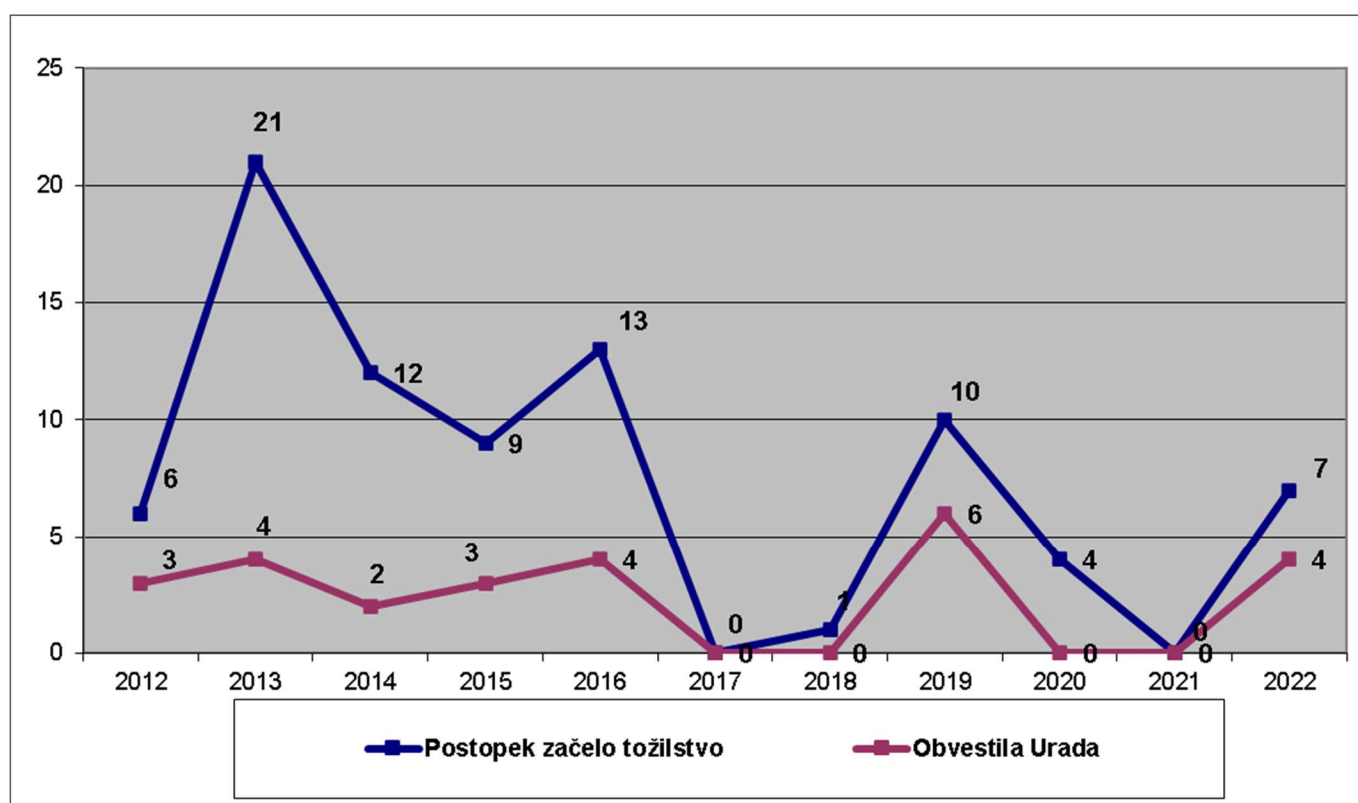
4.1.2 Statistični podatki tožilstev o kaznivih dejanjih pranja denarja

Tožilstvo v predkazenskem postopku pri odkrivanju kaznivih dejanj usmerja delo policije, kot organ pregona pa na podlagi kazenskih ovadb policije preiskovalnemu sodniku predlaga uvedbo sodne preiskave ali pa zoper osumljence vlaga neposredne obtožnice. Tožilstvo tako sodeluje v vseh fazah predkazenskega in kazenskega postopka, kakor je razvidno iz točke 4.1.4, v kateri so opisane faze

postopkov v zadevah, povezanih s kaznivim dejanjem pranja denarja. V nadaljevanju so navedeni le podatki, ko so tožilstva sama začela postopek brez predhodne kazenske ovadbe policije zaradi pranja denarja.

Iz podatkov tožilstva, poslanih uradu, je razvidno, da so **tožilstva v letu 2022 sama, brez predhodne kazenske ovadbe policije, začela sedem novih predkazenskih ali kazenskih postopkov**. Tožilstva so v obdobju 2012–2022 brez predhodne ovadbe policije sama začela postopke v **83 zadevah** (od tega 26 na podlagi obvestil ali informacij urada), kar prikazujemo po posameznih letih v naslednjem grafu.

Graf 6: Število samostojno začelih postopkov tožilstva za kaznivo dejanje pranja denarja (brez predhodno podane kazenske ovadbe policije zaradi pranja denarja) v obdobju 2012–2022

Tožilstvo je v obdobju 2010–2016 samostojno začelo pregon kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1 v povprečno v 12 zadevah letno, medtem ko je v obdobju 2017–2022 zaznati občuten padec, saj je v tem obdobju začelo postopke v povprečno štirih zadevah. Kakor bo predstavljeno v poglavju 4.1.4., tožilstvo kljub navedenemu ni zmanjšalo števila odločitev o nadaljevanju pregona v drugih fazah kazenskih postopkov.

4.1.3 Kazenske ovadbe in postopki, povezani s pranjem denarja, glede na izvor začetnega podatka

V skladu z Zakonom o kazenskem postopku je za odkrivanje kaznivih dejanj, med katerimi je tudi kaznivo dejanje pranja denarja, pristojna policija, medtem ko je tožilstvo pristojno za pregon kaznivih dejanj. Kaznivo dejanje pranja denarja je bilo v Sloveniji prvič opredeljeno v Kazenskem zakoniku iz leta 1995. Istega leta je začel veljati tudi prvi Zakon o preprečevanju pranja denarja. Zakon o preprečevanju pranja denarja je v skladu z mednarodnimi standardi v Sloveniji uveljavil sistem boja proti pranju denarja, ki je

določeno vlogo pri odkrivanju pranja denarja namenil tudi zavezancem (finančnim in nefinančnim institucijam), in sicer predvsem kot obveznost sporočanja sumljivih transakcij uradu. S tem se je obveznost zaznavanja razlogov za sum pranja denarja prenesla tudi na zavezance in urad. To pomeni, da je za učinkovito odkrivanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanj pranja denarja pomembno dobro sodelovanje zavezancev in urada na eni strani ter urada, policije in tožilstva na drugi strani. V nadaljevanju so zato podani statistični podatki o številu in deležu zadev, pri katerih je s svojimi obvestili sodeloval tudi urad kot posrednik med zavezanci po ZPPDFT-2 ter organi odkrivanja in pregona (policija, tožilstvo).

V preglednici 10 je prikazano število vseh začetih predkazenskih ali kazenskih postopkov v letu 2022 zaradi utemeljenih razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja glede na izvor začetnega podatka o razlogih za sum pranja denarja, ki je sprožil preiskovanje policije in pregon tožilstva za dokazovanje storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1.

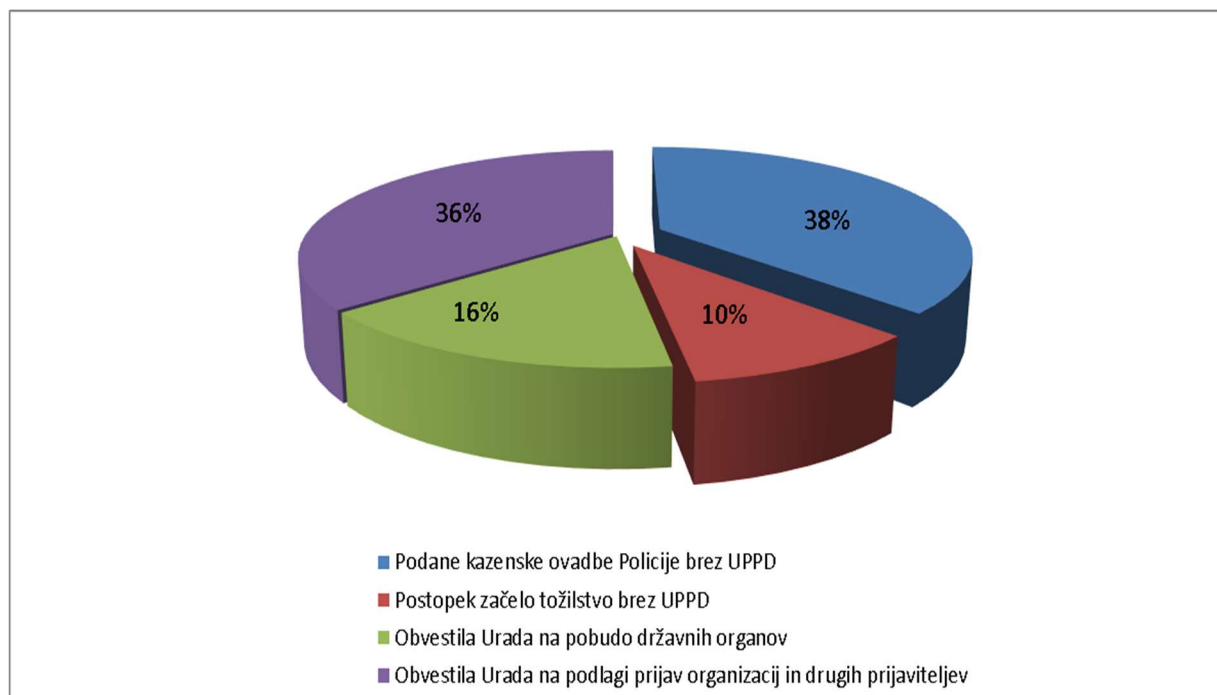
Preglednica 10: Število vseh začetih postopkov zaradi utemeljenih sumov storitve kaznivega dejanja pranja denarja v letu 2022 glede na izvor podatkov (zaznave razlogov za sum)

Vir podatkov	Prijavitelj uradu	Število zadev	Delež
Obvestila in informacije urada	Organizacije	13	20,41 %
	Tuji FIU	2	4,08 %
Policija samostojno	Pobuda policije	20	36,73 %
		32	38,78 %
Tožilstvo samostojno		3	
SKUPAJ		70	100,00 %

Iz preglednice je razvidno, da je **35 zadev (ali 50 %)**, od skupno 70 novih zadev v letu 2022 zaradi utemeljenih razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja, **temeljilo na obvestilih in informacijah urada**. Od vseh zadev s področja pranja denarja v letu 2022 se jih je 13 začelo na podlagi sporočenih podatkov, ki so jih uradu v obliki sporočenih sumljivih transakcij poslali zavezanci iz ZPPDFT-2, dve zadevi je urad začel obravnavati na podlagi podatkov tuje finančne obveščevalne enote, medtem ko je bilo 20 zadev obravnavanih na pobudo organov pregona. Policija je v letu 2022 popolnoma samostojno (brez sodelovanja urada) začela predkazenski postopek zaradi pranja denarja v 32 zadevah, tožilstvo pa v treh.

V spodnjem grafu je prikazan delež vseh začetih postopkov zaradi utemeljenih razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja v obdobju 2012–2022 glede na izvor podatkov, na podlagi katerih se je v tem obdobju začelo 566 postopkov. V grafu niso zajete zadeve, ki so nastale kot posledica izločitve oseb iz posameznih kazenskih zadev, saj so se tudi te začele na podlagi spodaj navedenih virov. Hkrati število tako nastalih zadev bistveno ne vpliva na celotno število kazenskih zadev, saj po drugi strani sodišča kazenske zadeve tudi združujejo.

Graf 7: Delež vseh začelih postopkov za kaznivo dejanje pranja denarja v obdobju 2012–2022 glede na državni organ izvora podatkov

Iz grafa je razvidno, da se je v obdobju 2012–2022 več kakor polovica predkazenskih in kazenskih postopkov za kaznivo dejanje pranja denarja oziroma 52 % začela na podlagi obvestil ali informacij urada, ki so bila poslana pristojnim organom. Navedena struktura je skoraj popolnoma enaka že vrsto let, pri čemer delež kazenskih zadev, ki temeljijo na podatkih iz obvestil ali informacij urada v zadnjih treh letih, niha med 50 % in 55 %. V obdobju 2010–2015 je tako na izdelkih urada temeljilo 55 % vseh na novo začelih predkazenskih zadev v tem obdobju, medtem ko je bilo v obdobju 2016–2021 takih zadev 67 %.

4.1.4 Statistični podatki o predkazenskih in kazenskih postopkih za kaznivo dejanje pranja denarja

Iz podatkov za leto 2022, ki jih je urad prejel od državnih tožilcev, je razvidno, da je bilo na dan 31. 12. 2022 **v različnih fazah pregona (od podane kazenske ovadbe do vključno končnih odločitev sodišč) 799 zadev zoper 1.364 fizičnih oseb in 181 pravnih oseb.**

V naslednji preglednici je prikazano število zadev v posamezni fazi ter število in tip osumljenih, obdolženih ali obsojenih oseb.

Preglednica 11: Faze postopkov, v katerih so bile na dan 31. december 2022 zadeve, povezane s storitvijo kaznivega dejanja pranja denarja

FAZE POSTOPKOV	Število zadev	Domače FO	Tuje FO	Domače PO	Tuje PO
Tožilstvo: še ni odločitve	111	73	98	15	6

Tožilstvo: ovadba zavržena	195	252	114	43	11
Tožilstvo: odloženi pregon	1	1	0	0	0
Tožilstvo: zahteva za preiskavo	76	122	58	25	5
Preiskovalni sodnik: preiskava uvedena	14	39	2	1	2
Sodišče: obtožnica	136	197	74	14	10
Sodišče: obsodilna sodba	113	155	18	8	0
Sodišče: pravnomočna oprostilna sodba	35	47	10	7	1
Tožilstvo: odstop od pregona	50	99	17	9	0
Sodišče: ustavitev kazenskega postopka	27	37	7	2	0
Sodišče: odstop pregona v tujino	6	0	8	1	0
Prekvalifikacija kaznivega dejanja	7	13	0	0	0
Združitev postopkov	28				
SKUPAJ	799	1035	406	125	35

Iz preglednice 11 izhaja, da so se do 31. decembra 2022 od 799 zadev, povezanih s kaznivim dejanjem pranja denarja, **pravnomočno že končali postopki v 461 zadevah**, in sicer na naslednji način:

- v 195 zadevah je tožilstvo zavrglo kazensko ovadbo,
- v 35 zadevah je bila izrečena pravnomočna oprostilna sodba,
- 113 zadev se je končalo s pravnomočno obsodilno sodbo,
- v 77 zadevah je tožilstvo odstopilo od pregona ali pa je sodišče ustavilo kazenski pregon,
- šest zadev je bilo v nadaljnje reševanje odstopljenih v tujino,
- sedem zadev se je končalo s prekvalifikacijo v drugo kaznivo dejanje,
- v 28 zadevah so tožilstva ali sodišča sklenila, da združijo predkazenske ali kazenske postopke.

V nadaljnjih **111 zadevah tožilstvo še ni sprejelo odločitve** o kazenskem pregonu in **v eni zadevi odložilo pregon**, medtem ko je **v 226 zadevah tožilstvo že začelo predkazenske in kazenske postopke na sodišču**, ki so bili na dan 31. december 2022 v naslednjih fazah:

- 76 zadev je bilo v fazi zahteve za preiskavo,
- 14 zadev je bilo v fazi preiskave,
- 136 zadev je bilo v fazi obtožnice.

V naslednji preglednici je prikazano število vseh zadev, v katerih potekajo kazenski postopki zaradi kaznivega dejanja pranja denarja, na zadnji dan posameznega leta, iz katere je razvidno, da so se v zadnjih desetih letih **povprečno na leto začeli postopki v 53 novih zadevah**, povezanih s storitvijo kaznivega dejanja pranja denarja.

Preglednica 12: Primerjava števila zadev, povezanih s storitvijo kaznivega dejanja pranja denarja, po fazah postopkov na zadnji dan posameznega leta za obdobje 2012–2022

FAZE POSTOPKOV	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tožilstvo: še ni odločitve	64	80	104	94	112	135	141	138	62	72	111

Tožilstvo: ovadba zavržena	50	55	55	65	74	82	87	103	176	184	195
Tožilstvo: odloženi pregon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tožilstvo: zahteva za preiskavo	21	27	20	27	31	31	34	48	58	69	76
Preiskovalni sodnik: preiskava uvedena	37	54	60	53	57	58	57	32	13	14	14
Sodišče: obtožnica	39	50	60	73	77	74	78	102	125	132	136
Sodišče: obsodilna sodba	9	26	42	60	68	78	83	93	101	107	113
Sodišče: pravnomočna oprostilna sodba	13	15	16	19	22	26	27	28	32	35	35
Tožilstvo: odstop od pregona	24	29	20	25	28	30	31	45	47	48	50
Sodišče: ustavitev kazenskega postopka	0	0	13	17	20	21	21	24	26	27	27
Sodišče: odstop pregona v tujino	4	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Prekvalifikacija kaznivega dejanja	3	3	5	5	5	5	5	5	7	7	7
Združitve postopkov	0	3	6	12	12	12	12	12	25	27	28
SKUPAJ	265	348	408	457	513	559	583	637	679	729	799

Tožilstva so v letu 2022 zavržla 11 kazenskih ovadb, podanih zaradi sumov storitve kaznivega dejanja pranja denarja.

V fazah pregona (zahteva za preiskavo, preiskava ali obtožnica) je bilo konec leta 2022 226 zadev, kar je 13 zadev več kakor lani in hkrati največ, odkar je pranje denarja inkriminirano kot kaznivo dejanje. **V letu 2022 so se pravnomočno zaključili postopki v šestih zadevah, in sicer je v eni zadevi prišlo do združitve postopka, v petih zadevah pa so bile izrečene pravnomočne obsodilne sodbe.**

V poglavju 4.1.5 so natančneje opredeljene vse pravnomočne sodbe, izrečene v letu 2022.

V sodbah so bile izrečene štiri zaporne kazni, od tega vse štiri pogojne, hkrati pa so bile izrečene kazni vrnitve (12.800 EUR) in stranske denarne kazni (2.000 EUR). V celotnem obdobju, ko je kaznivo dejanje inkriminirano v slovenski zakonodaji, so bile izrečene sodbe v 142 zadevah. Od tega so bile pravnomočno izrečene obsodilne sodbe v 112 zadevah in pravnomočno oprostilne v 30 zadevah.

4.1.5 Podatki o izrečenih pravnomočnih sodbah zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1 in 252. členu KZ

Do konca leta 2022 je bilo izrečenih 113 pravnomočnih obsodilnih sodb zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1. V teh sodbah je bilo pravnomočnih obsodilnih sodb zoper 142 domačih fizičnih oseb, 20 tujih fizičnih oseb in šest domačih pravnih oseb. V 32 primerih so bile sodbe potrjene na višjih sodiščih in v osmih primerih tudi na vrhovnem sodišču. V nadaljevanju so te sodbe podrobneje prikazane, pri čemer so bili upoštevani samo tisti deli izrekov, ki se nanašajo na osebe, spoznane za krive storitve kaznivega dejanja pranja denarja, brez morebitnih izrekov, ki se nanašajo na predhodna kazniva dejanja.

V 113 pravnomočnih sodbah so sodišča izrekla 158 zapornih kazni, od tega 87 pogojnih, medtem ko je bilo osem izrečenih zapornih kazni spremenjenih v delo v splošno korist. Povprečna nepogojna kazen zapora je znašala 18 mesecev, pri čemer je bila najmanjša izrečena kazen zapora šest mesecev in

najvišja pet let. Povprečna pogojna kazen zapora je znašala 11 mesecev pogojno na dve leti in pol. Kazni, izrečene pravnim osebam, so se nanašale na plačilo denarnih kazni, v enem primeru pa je sodišče celo izreklo kazen prenehanja pravne osebe.

V zvezi s pridobljeno protipravno premoženjsko koristjo so sodišča v 24 primerih izrekla odvzem premoženja v skupni vrednosti 3.804.557 EUR in 30.822 USD, ki se je nanašalo na gotovino, sredstva na bančnih računih ter premično in nepremično premoženje. Hkrati s tem so sodišča v 51 sodbah odredila vračilo sredstev, ki so bila pridobljena s kaznivim dejanjem, v višini 32.752.527 EUR in izrekla 106 stranskih denarnih kazni v skupni višini 1.395.689 EUR.

Večji del fizičnih oseb je bil v 84 izrekih sodb spoznan za krive storitve kaznivega dejanja pranja denarja, storilci predhodnih kaznivih dejanj pa so bile druge osebe, medtem ko so bile v 80 izrekih sodb fizične osebe spoznane za krive storitve tako kaznivega dejanja pranja denarja kakor tudi predhodnega kaznivega dejanja. Kot predhodna kazniva dejanja so v sodbah največkrat nastopala kaznivo dejanje velike tatvine po 205. členu KZ-1 (velika tatvina po 212. členu KZ) v 29 primerih, kaznivo dejanje zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240. členu KZ-1 (ali zlorabe položaja ali pravic po 244. členu KZ) v 24 primerih, kaznivo dejanje goljufije po 211. členu KZ-1 (goljufij po 217. členu KZ) v 20 primerih. V sedmih primerih izrekov sodb zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja predhodna kazniva dejanja sploh niso bila navedena oziroma so bili navedeni le objektivni znaki teh kaznivih dejanj.

Večji del pravnomočnih sodb zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1 je bil izrečen od leta 2013 naprej. Do 31. decembra 2013 je bilo skupno izdanih 28 pravnomočnih sodb, medtem ko je bilo v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2022 izrečenih 73 pravnomočnih sodb. Urad ugotavlja, da je k temu trendu največ prispeval kazenskopравни institut sporazuma o priznanju krivde, ki močno poenostavi sam kazenski postopek in izrek kazni, vključno z izrekom o odvzemu ali vrnitvi premoženja. Omenjeni institut pa ima za posledico tudi vse več zadev, ki nastanejo zaradi izločitve posameznih oseb iz kazenskih postopkov, ki krivdo priznajo.

4.2 PREDLOGI UKREPOV

Glede na zgoraj navedene podatke urad ugotavlja, da je bilo stanje na področju odkrivanja in pregona kaznivih dejanj pranja denarja in financiranja terorizma vsaj po številu podanih kazenskih ovadb in začelih kazenskih postopkov vse od leta 2013 do konca leta 2016 stabilno. V tem obdobju je policija podala predlog za pregon ali je tožilstvo samostojno začelo pregon v povprečju za 62 zadev letno. V letih 2017 in 2018 je število teh postopkov močno upadlo, in sicer na letno povprečje 35 zadev. Od leta 2018 dalje spet spremljamo trend zviševanja letnega pripada zadev, ki v obdobju 2019–2022 znaša povprečno 54 zadev letno.

Hkrati urad ugotavlja, da se je v letu 2022 50 % predkazenskih in kazenskih zadev s področja pranja denarja začelo tudi na podlagi podatkov, ki so jih uradu v obliki prijav sumljivih transakcij sporočili zavezanci za izvajanje ZPPDFT-1. Sumljive transakcije, ki so jih sporočili zavezanci, tako še vedno prispevajo velik delež k obravnavanim zadevam policije in tožilstva. Navedeno dokazuje, da je sistem boja proti pranju denarja prek zaznavanja sumljivih transakcij v finančnem in nefinančnem sektorju učinkovit.

V zvezi z delovanjem tožilstev in sodišč urad ugotavlja, da je število sodnih preiskav ali zahtev za preiskavo ter obtožnic v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 zelo povečalo in je konec leta znašalo kar 226 zadev.

Trend visokega števila obravnavanih tujcev se je v 2022 nekoliko umiril, še vedno pa znaša 35 % vseh obravnavanih oseb.

V letu 2022 je opaziti naraščajoči trend novih predkazenskih postopkov zaradi sumov storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1, kar pa za daljše preteklo časovno obdobje ne velja, zato je

za izboljšanje stanja na področju boja proti pranju denarja in financiranju terorizma potrebna izvedba naslednjih ukrepov:

- **zagotoviti prednostno obravnavo** kaznivih dejanj pranja denarja in financiranja terorizma pri organih odkrivanja kaznivih dejanj;
- **zagotoviti dodatno izobraževanje** policistov, kriminalistov, tožilcev in sodnikov s poudarkom na vsebinah, ki se nanašajo na izvajanje finančnih preiskav in odvzem premoženja nezakonitega izvora, ter izvajanje skupnih seminarjev, delavnic in izobraževanj;
- pravosodni organi, vključno z organi odkrivanja kaznivih dejanj, morajo **nameniti večjo pozornost odkrivanju, zavarovanju in odvzemu protipravne premoženjske koristi**, ki izvira iz kaznivih dejanj; zagotoviti je treba dosledno izvajanje in v daljšem obdobju tudi povečati število finančnih preiskav, ki bi morale potekati vzporedno s preiskovanjem kaznivih dejanj z namenom, da se odkrije, zavaruje in odvzame protipravna premoženjska korist in ugotovi, ali v zvezi z morebitnim prikrivanjem tega premoženja obstajajo tudi elementi kaznivega dejanja pranja denarja;
- **ustanoviti posebne strokovne skupine ali kontaktne točke za izmenjavo izkušenj** na področju preiskav, pregona in sojenja v zadevah pranja denarja in financiranja terorizma oziroma financiranja terorističnih aktivnosti;
- **s pritožbenimi postopki** je treba **doseči jasne in trdne dokazne standarde pri dokazovanju predhodnega kaznivega dejanja** v primerih avtonomnega pranja denarja, ki jih lahko s svojimi odločitvami pomagajo izoblikovati pritožbene instance, pri čemer je treba upoštevati posebno vlogo, ki jo ima s svojimi odločitvami vrhovno sodišče;
- treba je **okrepiti nadzor** predvsem nad gotovinskimi transakcijami, prenosi gotovine in transakcijami, ki so kakor koli povezane z visoko tveganimi državami in območji, navedenimi na seznamih, ki jih sestavljajo mednarodne organizacije in urad;
- **zagotoviti tekočo izmenjavo podatkov** med uradom in sodišči;
- uradu **zagotoviti sredstva**, ki mu bodo povečala analitične kapacitete.

5 ZAKONODAJA IN DRUGE PRAVNE ZADEVE

Delo urada na področju pravnih zadev je v letu 2022 obsegalo:

- pripravo predloga in sodelovanje pri sprejemanju Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2),
- pripravo predloga in sodelovanje pri sprejemu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma – ZPPDFT-2A,
- pripravo mnenj in stališč v zvezi z izvajanjem ZPPDFT-2 in podzakonskih aktov, izdanih na njegovi podlagi,
- sodelovanje pri pripravi predlogov in sprejemanju podzakonskih aktov, izdanih na podlagi ZPPDFT-2,
- vodenje registra ponudnikov storitev virtualnih valut,
- pripravo odločb in odgovorov v zvezi z zahtevami za dostop do informacij javnega značaja v skladu z določbami Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18),
- pripravo odgovorov in dokumentacije na vprašanja medijev, poslanska vprašanja ter na vprašanja in zahteve preiskovalnih komisij Državnega zbora Republike Slovenije,
- sodelovanje pri pripravi in usklajevanju predpisov drugih pristojnih organov,
- tekoče urejanje spletne strani urada v skladu z usmeritvami Ministrstva za javno upravo Republike Slovenije ter Uradom Vlade Republike Slovenije za komuniciranje,
- sodelovanje pri ocenjevanju Slovenije s strani OECD glede izvajanja standarda izmenjave informacij za davčne namene (EOIR Peer Review).

5.1 ZAKONODAJA IN POMOČ PRI NJENEM IZVAJANJU

Pomembna naloga urada oziroma Sektorja za pravne zadeve je **priprava zakonskih predlogov**, povezanih s področjem preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. Pri tem velja poudariti, da gre po eni strani za prenos evropskih direktiv, za katere velja načelo minimalne harmonizacije ob upoštevanju uveljavljenih mednarodnih standardov (t. i. priporočila FATF), po drugi strani pa se področje urejanja vse bolj širi iz prvotno ozkega delovnega področja finančnih obveščevalnih enot v področje čedalje več sektorjev zavezancev in njihovih nadzornikov. To zahteva pogosto dolgotrajno usklajevanje določb ZPPDFT-2 z določbami predpisov, ki urejajo posamezne dejavnosti (na primer bančništvo, notarsko službo in druge), pristojnosti posameznih nadzornih organov (ki delujejo na podlagi različnih postopkovnih zakonov) ali druga področja, ki so tesno povezana z delom urada (na primer področje tajnih podatkov, varstva osebnih podatkov in podobno). Tudi dinamika sprejemanja predpisov na ravni EU je v preteklih letih povzročala hitenje pri pripravi predlogov (še preden je potekel rok za prenos 4. direktive, je bila sprejeta že 5., zdaj pa potekajo priprave za nove zakonodajne pobude na ravni EU), prav tako pa zaradi možnih različnih tolmačenj določb direktiv in načela minimalne harmonizacije prihaja do naknadno sporočenih pomislekov Evropske komisije, tudi v obliki uradnih opominov.

Na področju zakonodaje so v letu 2022 potekale številne aktivnosti. Pripravljali so se končni popravki predloga novega zakona ZPPDFT-2, ki je bil nato sprejet 4. aprila 2022. Intenzivno sodelovanje je potekalo tudi pri sprejemanju nove evropske zakonodaje.¹⁴

¹⁴ Podrobnejše sodelovanje urada pri sprejemanju evropske zakonodaje je opisano v točki 7.1.3.1.

5.1.1 Sprejetje Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2)

ZPPDFT-2, ki se je začel uporabljati 5. aprila 2022, vsebuje vrsto izboljšav, ki v koncept prejšnjega ZPPDFT-1 oziroma v njegove temeljne določbe ne posegajo, temveč z odpravo določenih nedoslednosti in nejasnosti, omilitvijo določenih zahtev in uvedbo dodatnih orodij oziroma možnosti pri izvajanju ukrepov s strani zavezancev ter mehanizmov za nadzor nad izvajanjem zakona zagotavljajo učinkovitejše obvladovanje tveganja pranja denarja in financiranja terorizma s strani zavezancev in izvajanje nadzora s strani nadzornih organov.

Z novim zakonom se je dodatno **prenesel** tudi del določb **Direktive (EU) 2019/1153** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o določitvi pravil za lažjo uporabo finančnih in drugih informacij za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona nekaterih kaznivih dejanj ter o razveljavitvi Sklepa Sveta 2000/642/PNZ (UL L št. 186 z dne 11. 7. 2019, str. 122) in **Direktive (EU) 2019/2177** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2019 o spremembi Direktive 2009/138/ES o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II), Direktive 2014/65/EU o trgih finančnih instrumentov in Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (Besedilo velja za EGP) (UL L št. 334 z dne 27. 12. 2019, št. 155) ter podrobneje uredilo **izvajanje Uredbe (EU) 2018/1672** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1889/2005 (UL L št. 284 z dne 12. 11. 2018, str. 6).

Poleg tega je ZPPDFT-2 na podlagi pripomb in predlogov zavezancev ter ugotovitev nadzornih organov uvedel tudi **izboljšave v delovanju sistema preprečevanja pranja denarja**, in sicer:

- jasnejšo dikcijo nekaterih obstoječih določb in nove določbe, ki odpravljajo nejasnosti, ki se pojavljajo v praksi pri zavezcancih,
- novo kategorijo zavezancev, in sicer pravne in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost prometa plemenskih konj,
- črtanje nekaterih kategorij zavezancev, in sicer upravljavcev vzajemnih pokojninskih skladov, ki izvajajo obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje, ter upravljavce premostitvenega sklada iz zakona, ki ureja premostitveno zavarovanje poklicnih in vrhunskih športnikov,
- omilitev določenih obveznosti zavezancev, ki so bile v ZPPDFT-1 strožje od zahtev Direktive (EU) 2015/849 in drugih mednarodnih standardov ter glede na ugotovljena tveganja pranja denarja in financiranja terorizma nesorazmerne, s čimer se zagotavlja konkurenčnost zavezancev po tem zakonu v primerjavi z zavezanci iz drugih držav članic,
- nove naloge in obveznosti zavezancev, kjer je v praksi prišlo do zaznavanja nezadostnega obvladovanja tveganja pranja denarja in financiranja terorizma,
- uvedbo novih institutov oziroma orodij, s katerimi bodo zavezanci učinkoviteje izvajali obveznosti po tem zakonu ter obvladovali tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, nadzorni organi pa učinkoviteje izvajali nadzor,
- dodatne pristojnosti nadzornih organov z namenom učinkovitejšega nadzora nad izvajanjem tega zakona,
- prilagoditev prekrškovnih glob v skladu s splošnim ustavnim načelom sorazmernosti,
- redakcijske izboljšave, na primer popravke napačnih sklicev v ZPPDFT-1 in pravilnejša poimenovanja zavezancev ter institutov, ki so urejeni v področnih predpisih in na katere se ta zakon navezuje.

5.1.2 Sprejetje Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2A)

Z ZPPDFT-2A, ki je bil sprejet 22. novembra 2022, se ureja izvajanje Uredbe (EU) 2018/1672 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1889/2005 (UL L št. 284 z dne 12. 11. 2018, str. 6; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2018/1672/EU), ter določa obveznost prijave čezmejnih prenosov gotovine med Republiko Slovenijo in drugimi državami članicami Unije, ukrepe pristojnega organa ter sankcije v primeru kršitev.

Poleg tega so bile dopolnjene določbe v zvezi z igrami na srečo, pojmom ugotavljanja izvora premoženja pri politično izpostavljenih osebah, obveznostmi odvetnikov, odvetniških družb in notarjev ter dolžnostjo odgovarjanja urada na zahtevo po finančnih informacijah in finančni analizi.

5.1.3 Podzakonski predpisi

V skladu z drugim odstavkom 190. člena ZPPDFT-2 so z dnem uveljavitve tega zakona prenehali veljati naslednji podzakonski akti, ki so bili izdani na podlagi ZPPDFT-1:

1. Uredba o izvzemu prirediteljev klasičnih iger na srečo iz izvajanja ukrepov za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 66/18);
2. Uredba o seznamu funkcij, ki se v Republiki Sloveniji štejejo kot vidni javni položaj (Uradni list RS, št. 164/20);
3. Pravilnik o določitvi pogojev za ugotavljanje in preverjanje istovetnosti stranke z uporabo sredstva elektronske identifikacije (Uradni list RS, št. 50/17);
4. Pravilnik o tehničnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati videoelektronska identifikacijska sredstva (Uradni list RS, št. 32/18);
5. Pravilnik o vzpostavitvi, vzdrževanju in upravljanju Registra dejanskih lastnikov (Uradni list RS, št. 66/17);
6. Tarifa nadomestila stroškov za dostop do podatkov iz Registra dejanskih lastnikov (Uradni list RS, št. 76/17);
7. Pravilnik o dejavnih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma (Uradni list RS, št. 6/18 in 152/20);
8. Pravilnik o določitvi pogojev, pod katerimi za nekatere stranke ni treba sporočiti podatkov o gotovinskih transakcijah (Uradni list RS, št. 31/18);
9. Pravilnik o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih (Uradni list RS, št. 54/17);
10. Pravilnik o načinu sporočanja podatkov Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS, št. 32/17).

Podobno kot pri pripravi zakonskih predlogov je urad že v letu 2022 začel sodelovati pri pripravi predlogov novih podzakonskih aktov. Slednji so oziroma bodo nadomestili zgoraj navedene podzakonske akte, ki se uporabljajo oziroma so se uporabljali do uveljavitve novih podzakonskih aktov. Poleg tega pa ZPPDFT-2 predvideva nove podzakonske akte, na primer o zahtevah in pogojih, ki jih morajo izpolnjevati varni daljinsko upravljani ali elektronski postopki in sredstva za identifikacijo.

5.1.4 Pisna mnenja in stališča v zvezi z izvajanjem ZPPDFT-2

V letu 2022 je urad podal pisna mnenja in stališča v zvezi z izvajanjem določb ZPPDFT-2 v **111 zadevah**.

V nekaterih primerih je bilo treba predhodno uskladiti stališče v zvezi z izvajanjem zakona v okviru sodelovanja med nadzornimi organi. Na splošno je prepoznano, da so postavljena vprašanja oziroma zaprosila za pomoč pri izvajanju zakonskih določb čedalje bolj zahtevna in kompleksna, kar na eni strani zahteva vključevanje več virov v okviru urada, na drugi strani pa to kaže na kakovostni razvoj vsaj v nekaterih kategorijah zavezancev pri izvajanju ukrepov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma v okviru njihovih poslovnih procesov.

Vsebinska področja, ki so bila posebej poudarjena pri izdaji mnenj in stališč v zvezi z izvajanjem ZPPDFT-2, so se nanašala na:

- ugotavljanje dejanskega lastnika,
- register ponudnikov virtualnih valut in obveznost vpisa vanj,
- izvajanje ukrepov pregleda stranke,
- pregled stranke prek tretje osebe,
- pregled stranke s sredstvi elektronske identifikacije,
- ugotavljanje politične izpostavljenosti,
- izvajanje pregleda stranke prek zunanjega izvajalca,
- tolmačenje pojma podjetja, ki je v večinski lasti države,
- imenovanje pooblaščenca in namestnika pooblaščenca,
- razloge za sum pranja denarja in financiranja terorizma,
- nakazila v tvegane države,
- omejitev gotovinskega poslovanja.

5.1.5 Register ponudnikov storitev virtualnih valut

V skladu s prvim odstavkom 5. člena ZPPDFT-2 urad vzdržuje in upravlja register ponudnikov storitev virtualnih valut.

V letu 2022 je urad prejel 12 zahtev za vpis v register, na podlagi katerih je izdal 12 odločb o vpisu v register. Prav tako je urad v istem letu od dveh vpisanih ponudnikov prejel obvestilo o prenehanju opravljanja navedenih storitev. Na podlagi navedenih obvestil je urad oba ponudnika v skladu z 2. točko prvega odstavka 6. člena ZPPDFT-2 izbrisal iz registra.

5.1.6 Ocenjevanje OECD

Urad je sodeloval pri drugem krogu ocenjevanja Slovenije s strani OECD glede izvajanja standarda izmenjave informacij na zahtevo za davčne namene (EOIR Peer Review). Sodelovanje urada se je nanašalo na področje dejanskega lastništva, ki ga ureja ZPPDFT-2.

Prvi krog ocenjevanja standarda preglednosti in izmenjave informacij na zahtevo je potekal v letu 2014 in je zajemal dve fazi: pregled pravnega in zakonodajnega okvira izmenjave informacij in njuno izvajanje v praksi. V prvem krogu pregleda je Slovenija prejela oceno skladno, kar pomeni, da sta bila tako pravni in zakonodajni okvir kot tudi izvajanje v praksi skladna z mednarodnim standardom. Večina, to je 80 jurisdikcij, je prejela oceno v veliki meri skladno, devet jurisdikcij je prejelo oceno delno skladno, dve jurisdikciji pa oceno neskladno.

OECD je v septembru 2021 začel drugi krog pregleda, ki je trajal do maja 2022. Njegovi predstavniki so bili tudi na delovnem obisku v Sloveniji od 15. do 18. februarja 2022. Standard EOIR od jurisdikcij zahteva, da vodijo in izmenjujejo informacije o dejanskem lastništvu ter zagotovijo, da lahko informacije pridobijo od vsake osebe in za vsako osebo, tudi od finančnih institucij in upraviteljev. V ta namen je bil urad vključen v pripravo odgovorov in razpravo na delovnem obisku ocenjevalcev OECD.

Slovenija je pri ponovnem pregledu dobila oceno v veliki meri skladno, kar je posledica zaostritve pogojev oziroma zvišanja standardov, ki se od posameznih držav pričakuje. Slovenija se je zavezala, da bo OECD poročala o vsakoletnem napredku na tistih segmentih, kjer so bile ugotovljene določene pomanjkljivosti.

5.2 OBVEŠČANJE JAVNOSTI PREK MEDIJEV IN SPLETNE STRANI URADA

Urad obvešča javnost oziroma komunicira z mediji prek Službe za odnose z javnostmi Ministrstva za finance Republike Slovenije. Urad je v letu 2022 prejel **28 novinarskih vprašanj** različnih TV-postaj, dnevnikov, tednikov in drugih. Vprašanja so se nanašala na:

- delovanje in pristojnosti urada,
- pridobivanje in obdelavo podatkov na uradu,
- polog gotovine na bančni račun,
- pogodbe z zunanjimi izvajalci,
- število prijav sumljivih transakcij,
- vozni park ministrstva in organov v sestavi,
- javne razpise,
- službene poti,
- omejevalne ukrepe,
- seznam tveganih držav,
- objavo nakazil v tvegane države,
- delo od doma,
- zapiranje bančnih računov.

Urad je v letu 2022 prejel tudi vprašanja, ki so se nanašala na točno določene primere, vendar je v zvezi z njimi lahko dal le pojasnilo, da ne more razkrivati podatkov o konkretnih zadevah, ki so označene z ustrežno stopnjo tajnosti po Zakonu o tajnih podatkih.

O pomembnih novostih na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma je urad javnost obveščal tudi prek svoje spletne strani v rubriki Novice.

5.3 INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA

V skladu s 4. členom Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15, 7/18 in 141/22; v nadaljevanju: ZDIJZ) je informacija javnega značaja vsaka informacija, ki izvira z delovnega področja organa, in je v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom ali pridobil od drugih oseb.

Na podlagi 5. člena ZDIJZ so informacije javnega značaja prosto dostopne pravnim ali fizičnim osebam, pri čemer ima vsak prosilec na svojo zahtevo pravico pridobiti od organa informacijo javnega značaja tako, da jo pridobi na vpogled, ali pa pridobi njen prepis, fotokopijo ali njen elektronski zapis. Organ lahko v skladu z določbo 26. člena ZDIJZ v celoti ali delno zavrne zahtevo prosilca, če ugotovi, da zahtevani podatek oziroma dokument pomeni izjemo iz 5.a ali 6. člena ZDIJZ, razen če je javni interes glede razkritja informacije močnejši od javnega interesa ali interesa drugih oseb za omejitev dostopa do zahtevane informacije.

V skladu s 37. členom ZDIJZ in 27. členom Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/16 in 146/22) ima urad do konca januarja tekočega leta dolžnost pripraviti letno poročilo o izvajanju ZDIJZ za preteklo leto.

Urad je v letu 2022 prejel **dve zahtevi** za posredovanje informacij javnega značaja, v katerih sta bili na podlagi ZDIJZ izdani dve odločbi.

6.1 INŠPEKCIJSKI POSTOPKI

V uradu je bila na področju inšpekcijskega nadzora leta 2021 izvedena reorganizacija z ustanovitvijo (novega) samostojnega sektorja Inšpekcije, katerega primarna naloga je izvajanje nalog inšpekcijskega nadzora in sodelovanje z drugimi inšpekcijskimi organi, pristojnimi za izvajanje nadzora po ZPPDFT-1 (Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor, Finančna uprava Republike Slovenije, Tržni inšpektorat Republike Slovenije, Agencija za javni nadzor nad revidiranjem, Odvetniška zbornica Slovenije in Notarska zbornica Slovenije). Dne 5. april 2022 je začel veljati nov Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. [48/22](#) in [145/22](#) – ZPPDFT-2), ki je v primerjavi z ZPPDFT-1, katerega določbe so ostale delno v veljavi, sicer vpeljal številne spremembe.¹⁵ **Urad ima kot osrednji nacionalni organ za področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma nadzorne pristojnosti nad vsemi zavezanci iz 4. člena ZPPDFT-2 (tudi prej po ZPPDFT-1)**, za posamezne zavezance pa so poleg urada pristojni tudi drugi inšpekcijski organi. V letu 2022 je bil tako nadzor urada osredotočen predvsem na zavezance, za katere drugi inšpekcijski organi niso pristojni, in jih je urad določil v skladu s strateškimi usmeritvami in prednostnimi nalogami Inšpekcije.

V skladu z ZPPDFT-2 (tudi prej po ZPPDFT-1) imajo zavezanci iz finančnega in nefinančnega sektorja posebne zadolžitve pri odkrivanju in preprečevanja pranja denarja. Ti zavezanci morajo v procese izvajanja svojih dejavnosti vgraditi predpisane preventivne ukrepe, s katerimi zmanjšajo možnost tveganja zlorabe za pranje denarja ali financiranje terorizma. Obvezne naloge, ki jih morajo izvajati zavezanci zaradi odkrivanja ter preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, zajemajo:

- izdelavo ocene tveganja pranja denarja in financiranja terorizma,
- vzpostavitev politik, kontrol in postopkov za učinkovito ublažitev in obvladovanje tveganj pranja denarja in financiranja terorizma,
- izvajanje ukrepov za poznavanje stranke, vključno z dejanskim lastništvom (v nadaljnjem besedilu: pregled stranke),
- sporočanje predpisanih in zahtevanih podatkov ter predložitve dokumentacije uradu,
- imenovanje pooblaščenca in namestnikov pooblaščenca ter zagotovitev pogojev za njihovo delo,
- skrb za redno strokovno usposabljanje zaposlenih in zagotovitev redne notranje kontrole nad opravljanjem nalog,
- pripravo seznama indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma,
- zagotovitev varstva in hrambe podatkov ter upravljanje zakonsko predpisanih evidenc,
- izvajanje politik in postopkov skupine ter ukrepov odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma v lastnih podružnicah in hčerinskih družbah v večinski lasti v državah članicah in tretjih državah.

Ker imajo zavezanci pomembno vlogo pri odkrivanju in preprečevanju pranja denarja, je treba njihovo dejavnost skrbno spremljati in nadzorovati ter jih ob tem tudi usposablјati. Ocena tveganja ter dobro poznavanje stranke in njenih namenov sta ključna elementa v sistemu odkrivanja in preprečevanja pranja denarja. Zavezanec s pregledom stranke verodostojno ugotovi in potrdi identiteto stranke ter spozna namen transakcije oziroma predvideno naravo poslovnega razmerja. Zavezanec z izvajanjem predpisanega pregleda stranke zmanjšuje tveganje poslovanja s stranko, ki bi njegove storitve poskušala izrabiti za pranje denarja ali financiranje terorizma. V okviru pregleda stranke se izvaja tudi ugotavljanje dejanskega lastnika in ugotavljanje politično izpostavljenih oseb. Kadar zavezanec oceni, da je poslovanje stranke povezano s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, mora o tem obvestiti

¹⁵ <https://www.gov.si/novice/2022-04-04-nov-zakon-o-preprecevanju-pranja-denarja-in-financiranja-terorizma/>

urad in izvesti druge predpisane postopke. Zavezanci morajo poskrbeti, da s svojo dejavnostjo ne omogočajo vnosa sredstev, ki izvirajo iz kriminala, v zakonit finančni sistem, saj ne smejo opravljati transakcij, ki so povezane s pranjem denarja ali financiranjem terorizma. S skrbnim evidentiranjem vseh transakcij pa poskrbijo za ohranitev dokazov, ki so potrebni pri morebitnem dokazovanju kaznivega dejanja pranja denarja in financiranja terorizma.

V letu 2022 je urad skladno s sprejetimi strateškimi usmeritvami in prednostnimi nalogami inšpekcijskega nadzora **izvajal okrepljene inšpekcijske nadzore pri zavezancih, ki opravljajo računovodske storitve, storitve davčnega svetovanja ter podjetniških ali fiduciarnih storitev**. Ta skupina poklicev spada med zavezance že od začetka vzpostavitve sistema preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, vendar nadzorne pristojnosti nad njimi dolgo niso bile določene, zaradi česar tudi nadzor nad njimi ni bil zadostno izveden. Za to skupino zavezancev je značilno, da imajo podroben vpogled v poslovanje svojih strank in imajo s tega vidika pomembno vlogo pri odkrivanju in preprečevanju pranja denarja, vendar se pogosto zaradi neobveščenosti tega ne zavedajo.

V letu 2022 je urad izvedel 225 samostojnih nadzorov po posameznih področjih, in sicer 124 nadzorov v zvezi z dejanskim lastništvom ter 74 posrednih nadzorov in 27 samostojnih inšpekcijskih nadzorov na terenu nad izvajanjem ukrepov po ZPPDFT-2. Nadzor nad izvajanjem ukrepov je bil pretežno izveden pri zgoraj navedenih kategorijah zavezancev, trije pa so bili izvedeni pri zavezancih iz finančnega sektorja. Pri nekaterih zavezancih je bil najprej opravljen posredni nadzor, potlej pa še nadzor na terenu.

6.2 URAD KOT PREKRŠKOVNI ORGAN

ZPPDFT-2 vsebuje podrobno opredeljene kršitve zakona, pri čemer je krog oseb, katerih ravnanja so sankcionirana, natančno določen (kršitve zavezancev, kršitve poslovnih subjektov v zvezi s podatki o dejanskem lastniku, kršitve dejanskih lastnikov, posebne kršitve računovodskih in revizijskih družb ter družb s področja davčnega svetovanja, kršitve odvetnikov in notarjev, kršitve ponudnikov storitev virtualnih valut in podobno). Višina najnižjih glob se je v primerjavi z določbami ZPPDFT-1 nekoliko znižala, in sicer so kršitve ZPPDFT-2 razvrščene glede na težo prekrška na:

- najtežje (zagrožena globa za pravno osebo je od 6.000 do 120.000 EUR, za odgovorno osebo je od 400 do 4.000 EUR, za samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pa je od 1.000 do 40.000 EUR),
- težje (zagrožena globa za pravno osebo je od 3.000 do 60.000 EUR, za odgovorno osebo je od 200 do 2.000 EUR, za samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pa je od 500 do 20.000 EUR),
- lažje kršitve (zagrožena globa za pravno osebo je od 1.500 do 30.000 EUR, za odgovorno osebo je od 100 do 1.000 EUR, za samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pa je od 250 do 10.000 EUR).

V skladu z evropsko direktivo so zagrožene sankcije pri najtežjih kršitvah v določenih okoliščinah oziroma za določene kategorije zavezancev v ZPPDFT-2 določene še višje. Posebej so izpostavljeni prekrški, ki so posebno hude narave, ali so povzročili izrazito višino škode oziroma protipravno pridobljene premoženjske koristi, ali so posebni zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristljivosti, ali zaradi ponavljanja ali sistematičnosti njegove storitve prekrška. Ob ugotovitvi tovrstnih okoliščin je pravna oseba lahko kaznovana z globo do milijona evrov (samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, pa z globo do pol milijona evrov) ali do dvakratnega zneska premoženjske koristi. Višje globe so določene tudi za odgovorne osebe (do 250.000 evrov).

Če je v teh primerih storilec prekrška pravna oseba, ki je kreditna ali finančna institucija, je zagrožena kazen še višja, in sicer znaša do 5.000.000 evrov ali do deset odstotkov skupnega letnega prometa v predhodnem poslovnem letu, če je ta znesek višji. Dodatna sankcija predstavlja poleg izreka globe tudi

trajen ali začasen umik dovoljenja za opravljanje dejavnosti in zoper odgovorno osebo tudi začasna prepoved izvrševanja vodstvenih nalog.

Naloge inšpekcijskega nadzora urada opravljajo uradne osebe, inšpektorji za preprečevanje pranja denarja, ki samostojno opravljajo naloge nadzora po ZPPDFT-2, vodijo postopke ter izdajajo odločbe in sklepe v upravnem ter prekrškovnem postopku. Dodatna pooblastila inšpektorjev poleg tistih, ki izhajajo iz zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, so opredeljena v 159. členu ZPPDFT-2.

6.2.1 Zaznane kršitve

Urad je pristojen tudi za **nadzor nad vpisi dejanskih lastnikov v register dejanskih lastnikov**. Kriminalne strukture pri pranju denarja pogosto uporabljajo družbe nabiralnike in slamnate lastnike za prikrivanje izvora s kaznivimi dejanji pridobljenega premoženja in pravega ekonomskega lastnika tega premoženja. Zaradi preprečevanja tovrstnih ravnanj je bila sprejeta ureditev, ki določa obveznost vpisa podatkov o dejanskih lastnikih v register dejanskih lastnikov in so bili določeni postopki za preverjanje teh podatkov.

V zvezi z registrom dejanskih lastnikov je urad leta 2022 pri poslovnih subjektih opravil, pretežno na podlagi obvestil bank in drugih zavezancev, **124 tovrstnih inšpekcijskih nadzorov**, pri čemer so bile ugotovljene kršitve v 107 primerih. Zoper slednje, razen v enem primeru, niso bili uvedeni prekrškovni postopki (saj so bile nepravilnosti, tudi glede na naravo in prizadevanje zavezancev, da pomanjkljivosti odpravijo, vselej odpravljene z uporabo t. i. »mehkih veščin« inšpektorjev).

Nekaj kršitev je urad zaznal tudi pri obveznostih glede opravljanja pregleda strank, izobraževanja zaposlenih v smeri PPFT, izvajanja notranje kontrole, v takih primerih je zavezancem naložil odpravo kršitev v določenem roku in po potrebi uvedel postopek o prekršku.

6.3 DRUGI NADZORNI ORGANI

V skladu z ZPPDFT-2 urad ni edini nadzornik nad izvajanjem določil zakona pri zavezancih, ampak so nadzorniki tudi organi, ki izvajajo t. i. primarni nadzor na podlagi področne zakonodaje posameznih skupin zavezancev. Drugi nadzorni organi so Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor, Finančna uprava Republike Slovenije, Tržni inšpektorat Republike Slovenije, Agencija za javno revidiranje, Odvetniška zbornica Slovenije in Notarska zbornica Slovenije, ki v skladu s svojimi pooblastili nadzirajo poslovanje in posledično tudi ustrezno izvajanje določil ZPPDFT-2 pri posameznem segmentu zavezancev. Nadzorniki imajo pristojnost, da pri ugotovljenih kršitvah zakonodaje s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma odredijo ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti, pri čemer lahko izvedejo tudi prekrškovni postopek, in morajo o vseh svojih ukrepih s področja ZPPDFT-2 obvestiti urad. **Urad je v letu 2022 od drugih pristojnih nadzornih organov prejel podatke o opravljenih 124 nadzorih po ZPPDFT-2.**

7 MEDNARODNO SODELOVANJE

Pravna podlaga za mednarodno delovanje urada je določena s 114., 115. in 117. členom ZPPDFT-2, ki pooblašča urad, da izmenjuje podatke s tujimi organi, pristojnimi za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma. Poglavje tega zakona, ki se nanaša na mednarodno sodelovanje, tudi določa pogoje, pod katerimi lahko urad začasno ustavi transakcijo na pobudo tujega organa, oziroma mu omogoča, da v okviru svojih nalog preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma pošlje pisno pobudo tujemu organu za ustavitev transakcije ob utemeljenem sumu pranja denarja ali financiranja terorizma.

Urad ima določene pristojnosti tudi na podlagi Konvencije Sveta Evrope št. 198 o pranju, odkrivanju, zasegu in odvzemu premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in o financiranju terorizma, ki jo je Slovenija podpisala 28. marca 2007, ratificirala 26. aprila 2010, veljati pa je začela 1. avgusta 2010. Urad je v konvenciji predviden kot osrednji organ vsa zaprosila in zahtevke, ki se nanašajo na pranje denarja, odkrivanje, zaseg in odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem pranja denarja in financiranjem terorizma.

V nadaljevanju so prikazane aktivnosti urada na področju mednarodnega sodelovanja, in sicer ločeno za področje večstranskega in dvostranskega sodelovanja.

7.1 VEČSTRANSKO SODELOVANJE

V tem delu so predstavljene aktivnosti urada, ki so se leta 2022 (kakor tudi v preteklih letih) nanašale predvsem na sodelovanje v mednarodni skupini EGMONT, Svetu Evrope in telesih Evropske unije.

7.1.1 Mednarodna skupina EGMONT

V letu 2022 je bilo v obdobju od 10. do 15. julija 2022 organizirano plenarno zasedanje v Latviji, ki se ga je udeležil tudi predstavnik urada.

Na zasedanju je bilo imenovano novo vodstvo skupine EGMONT, in sicer Xolisile Khanylle (direktorico FIC Južne Afrike) za predsednico ter Elzbieta Frankow Jaskiewicz (vodjo Sektorja za mednarodno sodelovanje FIU Poljske) kot podpredsednico te skupine.

Direktorji uradov so se na tem zasedanju osredotočili predvsem na razvoj novih, naprednih IT-sistemov (na katerega se nanaša projekt skupine EGMONT »IT RENEWAL PROJECT«). Razpravljali so tudi o statusu Ruske federacije zaradi njene agresije v Ukrajini in sankcijah v zvezi z udeležbo ruskih predstavnikov v aktivnostih skupine EGMONT. Sprejet je bil strateški načrt skupine EGMONT za obdobje 2022–2027 in proračun za obdobje 2022–2023. Urad Zimbabveja je izpolnil vsa merila za članstvo, zaradi česar bodo o njegovem sprejemu v skupino EGMONT razpravljali na plenarnem zasedanju v juliju 2023.

Delovna skupina, ki se ukvarja z izmenjavo informacij, je predstavila vrsto konkretnih primerov s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter rezultate sodelovanja z zunanjimi strokovnjaki (priložnik IMF v zvezi s preprečevanjem financiranja terorizma, predstavitev INTERPOL-a v zvezi s preprečevanjem korupcije, sodelovanje s FATF in drugo).

Delovna skupina, ki se ukvarja s politikami in postopki skupine EGMONT, pa se je pri svojem delu osredotočala na: zaključevanje projektov »Odpravljanje ovir pri izmenjavi informacij med sorodnimi uradi« ter »Slovar ključne terminologije skupine EGMONT«, projekt obnove informacijskega sistema, financiranje sorodnih uradov in drugo.

Delovna skupina, ki nudi tehnično pomoč in izobraževanje, je predstavila aktivnosti ECOFEL-a – Centra za izobraževanje skupine EGMONT, rezultate tekmovanja v najboljšem konkretnem primeru s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, program analitičnih seminarjev ter projekte v zvezi s kripto valutami, korupcijo in ilegalnim »rudarjenjem«.

Regionalna skupina Europe I, katere članica je Slovenija, se je virtualno sestala v februarju, marcu, aprilu in novembru 2022, v živo pa v okviru tedna plenarnega zasedanja v juliju. Obravnavane teme so se nanašale na napredek projektov in dela posameznih delovnih skupin s poudarkom na reviziji IT-podpore. Zaradi aktualnosti zadev s področja Evropske unije je bila pozornost namenjena tudi migraciji evropske mreže za izmenjavo podatkov FIU.net in vsebini novega predloga Evropske komisije za sprejetje štirih zakonodajnih predlogov (sveženj AML), ki se nanašajo na vzpostavitev posebnega koordinacijskega in podpornega mehanizma za sodelovanje finančnih obveščevalnih enot. Glavna tematika pa je bila predvsem na izrednih sestankih v prvi polovici leta delovanje FIU-jev v mednarodni skupini EGMONT v luči napada Ruske federacije na Ukrajino, izmenjava informacij z ruskim FIU-jem ter obravnavo tega dogodka v luči kršitev načel EGMONT.

7.1.2 Svet Evrope

Delo urada je bilo v letu 2022 osredotočeno na delovanje Odbora strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje učinkovitosti ukrepov preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (MONEYVAL).

7.1.2.1 Odbor strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (MONEYVAL)

V letu 2022 sta potekala 63. in 64. plenarno zasedanje odbora MONEYVAL, ki sta zaradi pandemije covid-19 potekala v hibridni obliki. Njuna vsebina je podrobneje prikazana v nadaljevanju:

Triinšestdeseto plenarno zasedanje je bilo od 16. do 20. maja 2022. Na njem sta se obravnavali in bili sprejeti poročili 5. kroga ocenjevanja Bolgarije in Lihtenštajna. Poleg tega je več držav predstavilo svoja poročila o napredku (Moldavija, Albanija in Madžarska) ter tudi Slovenija, ki ji je uspelo zvišati oceno pri priporočilu FATF R1, preostala so ji še tri priporočila FATF z oceno »delno skladno«, in sicer R5, R15 ter R32. Pri tem je treba poudariti, da je R5 (»inkriminacija terorizma«) eno izmed ključnih priporočil FATF. Ker naši državi v predpisanem roku ni uspelo odpraviti vseh pomanjkljivosti v zvezi s tem priporočilom, je bila uvrščena v prvo stopnjo strožjega postopka odbora MONEYVAL. Slednji bo zaprosil generalnega sekretarja Sveta Evrope, da pošlje pismo pristojnim ministrom oziroma ministrstvom naše države, s katerim jih bo opozoril na pomanjkljivosti ter priporočil aktivnosti za njihovo odpravo.

Na zasedanju so razpravljali tudi o naslednjih temah: analizi poročanja o napredku, primerjalni analizi ocenjevanj odbora MONEYVAL z ocenjevanji FATF ter drugimi regionalnimi telesi, aktivnostih FATF ter drugih mednarodnih organizacij/teles na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma in drugo.

Štiriinšestdeseto plenarno zasedanje je bilo od 5. do 9. decembra 2022. Na njem sta se obravnavali in bili sprejeti poročili 5. kroga ocenjevanja Estonije in Monaka. Poročila o napredku Gruzije, Češke, Slovaške in Otoka Man so bila (v skladu s postopkovnimi pravili odbora MONEYVAL) obravnavana že pred plenarnim zasedanjem v okviru »pisnega postopka«. Nanje ni bilo nobenih pripomb, zaradi česar niso bila uvrščena na dnevni red zasedanja.

Na plenarnem zasedanju so bile predstavljene še naslednje teme: strategija odbora MONEYVAL 2023–2027, tipologije (predvsem v zvezi z virtualnimi valutami in ponudniki storitev, povezanih z njimi), aktivnosti FATF ter drugih mednarodnih organizacij/teles na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja in financiranja terorizma ter drugo.

Naslednje, 65. plenarno zasedanje odbora MONEYVAL bo potekalo v maju 2023, ko bo morala 5. poročilo o napredku predstaviti tudi Slovenija.

7.1.2.2 Konvencija Sveta Evrope o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in o financiranju terorizma

V okviru Sveta Evrope sprejeta Konvencija o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in o financiranju terorizma (v nadaljevanju: Konvencija SE 198), ki jo je Slovenija ratificirala leta 2010, je namenjena boju proti pranju denarja in financiranju terorizma. Vsebuje temeljno načelo, da morajo države podpisnice sprejeti take ukrepe, da se lahko odkrijejo, sledijo, prepoznajo, zamrznejo, zasežejo in odvzamejo predmeti, premoženjska korist ali premoženje nezakonitega izvora, ki se uporablja ali je v celoti ali delno in na kakršen koli način namenjeno za financiranje terorizma, ali premoženjsko korist iz tega kaznivega dejanja, in da v ta namen zagotovi sodelovanje v najširšem možnem obsegu. Eden njenih temeljnih elementov je tudi, da podpira neposredno komuniciranje med državami pogodbenicami in njihovimi strokovnimi organi ter predpisuje dolžnost obveščanja med sodelujočimi organi držav pogodbenic. V Sloveniji je osrednji organ, ki je odgovoren za pošiljanje zaprosil v okviru IV. poglavja (mednarodno sodelovanje) in odgovorov nanje, za izvršitev zaprosil ali za njihovo pošiljanje organom, pristojnim za njihovo izvršitev, Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja.

V novembru 2022 je potekala redna 14. konferenca držav pogodbenic Konvencije SE 198, na kateri sta sodelovala predstavnica UPPD in predstavnik Ministrstva za pravosodje Republike Slovenije.

Konferenca je obravnavala obsežen dnevni red, ključna pa je bila tematika, ki se je nanašala na pomen odvzema protipravne premoženjske koristi, ki je bila obravnavana tako na sami konferenci kakor tudi na skupni seji z Odborom strokovnjakov za delovanje evropskih konvencij o sodelovanju v kazenskih zadevah. Pomen izterjave in upravljanja protipravne premoženjske koristi je razviden tudi iz aktivnosti FATF na področju izboljšanja učinkovitosti prizadevanj za izterjavo premoženja, zato je pomembno nadaljnje delo skupaj s FATF glede razvoja standardov na področju začasne zaustavitve transakcij, preden je jasno, ali je mogoče premoženje zamrzniti. Opozorjeno je bilo na sklep parlamentarne skupščine o koristni uporabi zaseženega premoženja.

Posebna točka dnevnega reda se je nanašala na udeležbo Ruske federacije na konferenci, ki je temeljila na sprejetih odločitvah glede posledic agresije Ruske federacije na Ukrajino in načinih sodelovanja Ruske federacije na odprtih konvencijah, ter na Smernicah CAHDI (Odbora pravnih svetovalcev za mednarodno javno pravo) Odboru ministrov o nadaljevanju sodelovanja Ruske federacije v odprtih konvencijah. Smernice temeljijo na dejstvu, da je Ruska federacija zaradi agresije na Ukrajino prenehala biti članica Sveta Evrope 16. marca 2022 po ustreznem sklepu Odbora ministrov v okviru postopka, sproženega v skladu z 8. členom Statuta Sveta Evrope zaradi resne kršitve 3. člena statuta. Po daljši razpravi je bilo sprejeto, da se sodelovanje Ruske federacije omeji tako, da nima pravice glasovanja o vprašanih, ki se ne nanašajo na statutarne naloge konference, da je udeležba možna samo po spletu in da njen predstavnik nima pravice biti izvoljen v posamezne organe.

Pomembno je bilo tudi sprejete poročila o tematskem spremljanju izvajanja 6. člena konvencije s strani držav pogodbenic. Poročilo je pokazalo, da se zaseže manj kot 1 % premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem. Vrnitev premoženja bi morala biti glavna prednostna naloga. Ukradeno premoženje se zelo hitro preseli iz države, zato je mednarodno sodelovanje ključnega pomena. Varšavska konvencija ne obravnava vprašanja upravljanja zaseženega premoženja, zato je smiselna uporaba smernic FATF. Države bi morale biti sposobne upravljati kompleksna sredstva (na primer gesla za virtualna sredstva, pravne osebe in podobno), pri čemer pa zanje ni posebne pravne opredelitve. Ocena izvajanja in uporabe 6. člena razkriva več splošnih ugotovitev. Vse države pogodbenice imajo vzpostavljene ukrepe za obravnavanje zaseženega premoženja. Medtem ko večina vključuje tudi konkretne ukrepe za upravljanje sredstev, le-ti pretežno zadevajo le hrambo sredstev pred dokončno odločitvijo o njihovi zaplembi. Zato je priporočeno, da se ukrepi razširijo in vanje vključi tudi učinkovito upravljanje zaseženega premoženja. Poleg tega vse države nimajo enake ravni skladnosti s

priporočilom R.4 standardov FATF, te pomanjkljivosti pa kaskadno vplivajo na uporabo 6. člena Varšavske konvencije. Priporočila državam pogodbenicam so usmerjene k več ključnim točkam, in sicer k (i) odpravi vseh preostalih pomanjkljivosti v zvezi z R.4, (ii) sprejetju konkretnih upravljaljskih ukrepov za zaseženo premoženje, (iii) okrepitvi splošnega pravnega in institucionalnega okvira s posebnimi smernicami o upravljanju sredstev ter (iv) sprejetju ukrepov za upravljanje posebnih sredstva (na primer zapletene pravne osebe, ki ustvarjajo dohodek) in (v) ustanovitvi uradov za upravljanje premoženja (AMO).

Za Slovenijo je bilo v poročilu ugotovljeno, da so ukrepi, ki omogočajo upravljanje zaseženega in odvzetega premoženja, na voljo. Slovenija je bila ocenjena »pretežno skladna« s priporočilom R.4 v poročilu MONEYVAL iz leta 2017. Postopki ravnanja z zaseženim premoženjem so različni glede na to, ali je odrejen začasni ukrep odvzema premoženja v kazenskem postopku ali v postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora, vendar se ukrepi nanašajo le na hrambo sredstev, ne pa na njihovo upravljanje. Podano je bilo priporočilo, naj se nadaljujejo aktivnosti za omogočanje upravljanja različnih sredstev, ki zagotavljajo ohranitev njihove vrednosti do pravnomočnosti postopka o zaplembi, ter za upravljanje kompleksnih sredstev.

V okviru te tematike je bil izčrpno predstavljen belgijski primer dobre prakse odvzema in upravljanja odvzetega premoženja ter Projekt FATF o spremembah R.4 in R.38 v zvezi z ukrepi za razširitev nabora orodij, ki je na voljo organom kazenskega pregona, agencijam za izterjavo premoženja in kazenskopravnemu sistemu, za širše ciljanje na premoženje, pridobljeno s kaznivimi dejanji. Poleg tega so bila obravnavana priporočila parlamentarne skupščine o koristni uporabi zaplenjenega premoženja.

Tretji dan je potekala skupna seja konference držav pogodbenic Varšavske konvencije in Odbora strokovnjakov za delovanje evropskih konvencij o sodelovanju v kazenskih zadevah (PC-OC) na temo vprašanj odvzema premoženja, o katerih je bila izvedena tudi študija o možni dodani vrednosti in izvedljivosti priprave novega zavezujočega instrumenta v Svetu Evrope o mednarodnem sodelovanju glede upravljanja, izterjave in delitve premoženja, pridobljenega s kaznivim dejanjem. Strokovnjaki so podali nekaj priporočil, kakor na primer (i) ustanovitev osrednjega organa v vsaki državi, odgovornega za družbeno uporabo zaseženega premoženja, pridobljenega s kaznivim dejanjem, (ii) prednostna uporaba sredstev za odškodnino žrtvam, (iii) poraba dela sredstev za povečanje zmogljivosti organov odkrivanja in pregona ter pravosodja, (iv) neposredna raba sredstev za družbeno koristne namene, (v) družbeno odgovorno upravljanje podjetij in (vi) izogibanje javnim dražbam zaplenjenega premoženja zaradi možnosti prikritega nakupa s strani prejšnjih lastnikov. V okviru panelov je bila posebna pozornost namenjena zaplembam, ki ne temeljijo na obsodbi (*non-conviction-based confiscation*), delitvi, upravljanju in ponovni uporabi zaplenjenega premoženja, ter zaplembi virtualnega premoženja.

Udeleženci so podprli ključna priporočila študije PC-OC ter sprejeli sklep o pripravi protokola k Varšavski konvenciji, ki je predmet ločenega podpisa in postopka ratifikacije s strani zainteresiranih pogodbenic, in ki zajema področje odvzema premoženja, njegovo delitev in upravljanje. Ta pobuda bo poslana odboru ministrov.

7.1.3 Evropska unija

7.1.3.1 Svet Evropske unije in Evropska komisija

V skladu s sprejetim akcijskim načrtom iz maja 2020 je Evropska komisija julija 2021 objavila sveženj štirih zakonodajnih predlogov (sveženj AML) s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma na ravni EU, in sicer:

- **Uredbo o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma,**
- **Direktivo o mehanizmih, ki jih morajo vzpostaviti države članice za preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma,**

- **Uredbo o ustanovitvi organa za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma,**
- **Uredbo o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev in nekaterih kriptosredstev (prenovitev).**

Predlogi temeljijo na več v preteklih letih sprejetih sklepih Sveta EU, na nadnacionalnih ocenah tveganj Evropske komisije, štirih posebnih poročilih Evropske komisije iz julija 2019 in njenem akcijskem načrtu iz maja 2020. Akcijski načrt temelji na šestih stebrih, novi paket pa zajema neposredno tri od teh stebrov. Namen teh predlogov je predvsem poenotiti izvajanje ukrepov zavezancev na območju EU, vzpostaviti novega nadzornika EU in okrepiti sodelovanje med finančnimi obveščevalnimi enotami držav članic EU. Poenotenje pravil EU za področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma se namerava doseči s prenosom delov Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma v neposredno uporabljivo uredbo in s tem vzpostaviti enake konkurenčne pogoje na skupnem trgu in zagotoviti enako uporabo določb po vsej EU glede usklajevanja pravil za zasebni sektor.

Predlagana nova uredba vključuje vse neposredno uporabljive zahteve za zavezance (pregled stranke, določbe v zvezi z ugotavljanjem dejanskih lastnikov, obveznost poročanja in podobno). Predlagana nova direktiva, ki bo že šesta po vrsti, se nanaša na naloge in pristojnosti nadzornih organov in FIU-jev, pravila glede izmenjave informacij, javni nadzor samoregulativnih organov, pristojnosti preverjanja podatkov v registru dejanskih lastnikov in povezovanje registrov transakcijskih računov.

Pravila za vzpostavitev novega nadzornika za področje preprečevanja pranja denarja na ravni EU, ki bo osrednji del povezanega sistema in bo vključeval tudi nacionalne nadzornike, so določena v posebni uredbi. Novi nadzorni organ bo poleg neposrednega izvajanja nadzorov pri najbolj tveganih zavezancih s področja finančnega sektorja usklajeval in usmerjal delo nacionalnih nadzornih organov. Njegove glavne naloge so vzpostavitev skupnih nadzorniških metodologij, neposredni nadzor najbolj tveganih finančnih institucij ter podpora sodelovanju in skupnim analizam FIU-jev.

Del novega zakonodajnega svežnja je tudi sprememba veljavne Uredbe 2015/847/EU o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev, v kateri so določena pravila o informacijah o plačnikih in prejemnikih plačil, ki spremljajo prenose sredstev. Ta namreč ne vključuje prenosov kriptometja, ki pomeni primerljivo tveganje za pranje denarja in financiranje terorizma kakor gotovina in elektronski denar. S tem bo zagotovljen tudi prenos revidiranega priporočila 15 standardov FATF v evropski pravni red.

Uslužbenci urada so bili v obravnavo svežnja AML vključeni zlasti z vidika priprave sestankov delovne skupine sveta za finančne storitve, v okviru katere so se začela in nadaljevala pogajanja **pod slovenskim predsedovanjem Svetu EU**, ko je bilo sprejeto splošno stališče Sveta EU glede uredbo o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev in nekaterih kriptosredstev.

V letu 2022 so se nadaljevala pogajanja o preostalih treh predlogih, glede katerih je bilo prav tako dosežen splošni pristop Sveta, in sicer za Uredbo o ustanovitvi organa za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma v juniju 2022 (delno, brez določitve sedeža organa) ter za Uredbo o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma in Direktivo o mehanizmih, ki jih morajo vzpostaviti države članice za preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma v decembru 2022. Med pogajanja so predstavniki UPPD sodelovali na 13 sestankih delovne skupine sveta za finančne storitve in v pripravah nanje sodelovali pri pripravi stališč.

7.1.3.2 Skupina strokovnjakov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma – EGMLTF

Predstavniki urada so se v letu 2022 udeležili štirih zasedanj Skupine strokovnjakov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (Expert Group on Money Laundering and Terrorist Financing – EGMLTF) pri Evropski komisiji.

Obrađevane vsebine zasedanj so se med drugim nanašale na:

- pripravo delovnih skupin FATF in plenarnega zasedanja tako glede obravnave posameznih poročil o ocenjevanju držav kakot tudi glede sodelovanje pri projektih FATF (revidirano priporočilo R.24 in priprava smernic zanj v zvezi dejanskim lastništvom pravnih oseb, revizija priporočila R.25 v zvezi z dejanskim lastništvom pravnih ureditev, revizija priporočil R.4 in R.38 v zvezi z odvzemom premoženjske koristi, projekt za preprečevanje neželenih posledic izvajanja standardov FATF, projekt o zlorabi umetnin za PD/FT, najboljše prakse FATF o boju proti zlorabi neprofitnih organizacij),
- napredek pri izvajanju študije in pripravi končnega poročila o učinkovitosti izvajanja t. i. četrte direktive AML,
- študijo o izvedljivosti evropskega registra premoženjskih sredstev,
- spremljanje prenosa AMLD5 v nacionalne pravne rede,
- pripravo celovitega seznama EU politično izpostavljenih oseb v vseh državah članicah,
- pilotni projekt EU na temo registrov dejanskih lastnikov glede same tehnične izvedbe in njihove učinkovitosti,
- smernice za sklepanje javno-zasebnih partnerstev na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma,
- pripravo in sprejetje nadnacionalne ocene tveganja,
- vpliv sodbe Sodišča Evropske unije na izvajanje določb o registru dejanskih lastnikov v zvezi z javnim dostopom do podatkov o dejanskih lastnikih.

V zvezi z nadnacionalno oceno tveganja so bila največja tveganja ocenjena glede produktov in storitev, povezanih z gotovino, finančnim sektorjem (pomankljivosti glede ugotavljanja dejanskega lastništva, nedosledna uporaba pravil, nadzor, koordinacija), nefinančnim sektorjem (področje nepremičnin, produkti visoke vrednosti, spletne igre na srečo, profesionalni nogomet, prostotrgovinske cone, sheme za pridobivanje državljanstva ali prebivališča). Ukrepi za obvladovanje tveganj so že sprejeti (zakonski okvir AML, uredba v zvezi s kontrolo gotovine ob prehodu meje EU) oziroma so v nastajanju (nov sveženj štirih zakonodajnih predlogov AML), ali pa jih je treba okrepiti (pridobivanje statističnih podatkov, usposabljanja za posamezne sektorje zavezancev, izvedba nacionalnih ocen tveganj, zagotavljanje zadostnih virov, povečanje nadzorov na kraju samem). Naslednja nadnacionalna ocena tveganja bo narejena v letu 2024.

Pretežno se vsebina, ki jo obravnava ta skupina, nanaša na uresničevanje akcijskega načrta Evropske komisije za celovito politiko EU na področju pranja denarja in financiranja terorizma kot predlog odprave ugotovljenih slabosti obstoječega zakonodajnega okvira.

7.1.3.3 Platforma FIU (Financial Intelligence Unit)

V okviru strokovne skupine FIUs Platform so v letu 2022 potekali štiri sestanki (od tega eden v živo) predstavnikov finančnih obveščevalnih enot v organizaciji Evropske komisije, ki so se jih udeležili tudi predstavniki urada. Ključne obrađevane vsebine so se nanašale na:

- predstavitev zakonodajnega paketa Komisije za umetno inteligenco,
- projekt o zlorabi umetnin, starin in drugih kulturnih predmetov kot orodja za PD/FT,
- predlog direktive o zaplembi in odvzemu premoženjske koristi,
- študija izvedljivosti o vzpostavitvi evropskega registra premoženja,
- izvajanje delovnega načrta FIU Platform za obdobje 2022–2023 in spremljanje delovnih skupin (i) za statistiko FIU.net-a, (ii) za XBD/R, (iii) za vsebino in obliko izmenjave podatkov med FIU-ji ter (iv) za vsebino in obliko prijav, predvsem z vidika priprave prenovitev funkcionalnosti FIU.net za boljšo podporo analizam,

- pravila delovanja EU FIU Platform in posvetovalne skupine za FIU.net,
- spremljanje dela svetovalne skupine FIU.net, poslovne izvedbene skupine in odbora za upravljanje sprememb (CMB),
- seznanitev z novostmi v pogajanjih o svežnju AML in dejavnostih delovne skupine za CSM (Coordination and Support Mechanism),
- predlog direktive o opredelitvi kaznivih dejanj in kazni za kršitev omejevalnih ukrepov Unije,
- smernice za sklepanje javno-zasebnih partnerstev na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma s poudarkom na dobrih praksah, ki vključujejo jasno strukturo upravljanja in ciljev, zagotovitev nacionalnih smernic, vzpostavitev varne informacijske platforme za izmenjavo informacij in dokumentov, vzpostavitev ključnih kazalnikov uspešnosti za merjenje učinkovitosti, vključitev nevladnih organizacij, akademske in raziskovalne ustanove,
- proces priprave poslovnih zahtev za FIU.net oziroma za pripravo njegove nadgradnje (next generation FIU.net).

Na posebnih zaprtih sejah, ki so se jih udeležili le predstavniki FIU-jev brez opazovalcev, je bila ključna tema v letu 2022 vloga FIU-jev pri izvajanju omejevalnih ukrepov EU kot odgovora na krizo v Ukrajini. Razprava je pokazala na pomen ključnega pogoja za izvajanje pooblastil FIU-jev, tj. sum pranja denarja, predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma. Ugotovljeno je tudi bilo, da imajo izmed vseh držav članic le v štirih FIU-jih posebne pristojnosti v zvezi z omejevalnimi ukrepi. Obravnavalo se je tudi vprašanje izmenjave informacij s FIU-ji tretjih držav, predvsem z Rusko federacijo po napadu na Ukrajino in z Združenim kraljestvom po izstopu iz EU. Poleg tega so bila obravnavana tveganja v zvezi z zamenljivimi žetoni (NFT).

7.1.3.4 Odbor za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma za povezovanje registrov dejanskih lastnikov – BORIS

Predstavniki urada in Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence storitve (AJPES) so se v letu 2022 udeležili šestih zasedanj komitološke skupine Odbora za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma za povezovanje registrov dejanskih lastnikov (CPMLTF – Committee on Prevention of Money Laundering and Terrorist Financing – Interconnection of BO registers). Vsi sestanki so potekali na daljavo preko videokonference.

Prvega marca 2021 je bila sprejeta Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/369 o določitvi tehničnih specifikacij in postopkov, potrebnih za sistem povezovanja osrednjih registrov iz Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta. Besedilo uredbe določa načine komunikacije, komunikacijske protokole, varnostne standarde, podatke, ki se izmenjujejo v okviru sistema BORIS (Beneficial ownership register interconnection system – sistem povezovanja registrov dejanskega lastništva), strukturo standardnega formata za sporočila, podatke za platformo, načine delovanja sistema in storitev informacijske tehnologije, ki jih omogoča platforma, iskalna merila, načine plačila in spletno prijavo ter razpoložljivost storitev.

V okviru odbora je bila zelo aktivna podskupina za informacijsko tehnologijo, ki je državam članicam pomagala pri vzpostavitvi povezav, potrebnih za delovanje BORIS-a. V letu 2022 se je devetnajst držav povežalo na komponente DIGIT. Sedem držav članic je bilo že povezanih v produkciji, pet držav pa je bilo pripravljenih na povezavo v produkcijskem okolju. Komisija je načrtovala izdajo različice BORIS-a 3.0 v prvi četrtini leta 2023, v drugi in tretji četrtini leta uvedbo in konec leta produkcijo.

Napredek na področju povezovanja nacionalnih registrov v BORIS je novembra 2022 ustavila sodba Sodišča Evropske unije z dne 22. novembra 2022 v združenih zadevah C-37/20 in C-601/20. Sodišče je v sodbi razsodilo, da je določba Direktive o preprečevanju pranja denarja, s katero je določeno, da morajo države članice zagotoviti, da imajo do informacij o dejanskih lastnikih gospodarskih in drugih

pravnih subjektov, ustanovljenih na njihovem ozemlju, vedno dostop vsi člani širše javnosti, neveljavna. Po mnenju Sodišča dostop širše javnosti do informacij o dejanskih lastnikih pomeni resno poseganje v temeljni pravici do spoštovanja zasebnega življenja in do spoštovanja osebnih podatkov, določeni v 7. in 8. členu Listine EU o temeljnih pravicah (pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, pravica do varstva osebnih podatkov). Tudi osebe, ki ne sledijo ciljem, določenim z zakonom, lahko prosto dostopajo do informacij v RDL, jih širijo in podobno. Namen določbe je bil upoštevati načelo transparentnosti, vendar pa gre za prekomeren poseg. Dostop do podatkov je omogočen s spletno prijavo, kar samo po sebi ne zadostuje, da bi se dokazalo uravnoteženje zastavljenih ciljev splošnega interesa in temeljnih pravic, določenih v 7. in 8. členu Listine, niti obstoj zadostnih jamstev, ki bi zadevnim osebam omogočala, da svoje osebne podatke učinkovito zaščitijo pred tveganjem zlorabe.

7.1.3.5 Odbor za preprečevanje pranja denarja in financiranja pri EBA (AMLSC)

Evropski bančni organ (EBA) ima poleg drugih nadzornih nalog v evropskem bančnem sektorju tudi pristojnosti na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. V okviru Odbora za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (AMLSC) sodeluje tudi urad kot eden od slovenskih nadzornikov finančnega sektorja na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. V odboru sodelujejo tudi drugi primarni nadzorniki finančnega sektorja, in sicer Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor.

V okviru odbora AMLSC je v letu 2022 potekalo sedem srečanj.

Ključne obravnavane vsebine so se nanašale na:

- delovanje in uporabo novega evropskega registra na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma za finančni sektor (European Reporting system for material CFT and AML weaknesses - EuReCA),
- sprejetje smernic o uporabi rešitev za sklepanje poslovnega razmerja s stranko na daljavo,
- sprejetje smernic o politikah in postopkih za zagotavljanje skladnosti s predpisi ter vlogi in odgovornostih pooblaščenca za PPDFT,
- izzive nadzornikov, vezane na ponudnike virtualnih valut in varstva osebnih podatkov,
- obravnavo zakonodajnega svežnja EU na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, zlasti selekcijskih meril za določitev finančnih institucij, ki bodo pod neposrednim nadzorom novega evropskega nadzornega organa – AMLA,
- izvajanje omejevalnih ukrepov EU kot odgovora na krizo v Ukrajini,
- pripravo analize tveganj plačilnih institucij,
- sodelovanje nadzornih organov iz posameznih držav EU v skupnih nadzornih kolegijih, ki se izvajajo pod okriljem EBA.

7.2 DVOSTRANSKO SODELOVANJE

V skladu z dosedanjo prakso so bili za dvostransko sodelovanje v letu 2022 prav tako značilni številni stiki med uradom ter sorodnimi uradi iz drugih držav z namenom izmenjave podatkov v konkretnih zadevah, kakor je navedeno v nadaljevanju.

7.2.1 Mednarodno sodelovanje na podlagi določil Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma

Leta 2022 je urad na podlagi 114. člena ZPPDFT-2 poslal 257 zaprosil v 44 držav (v letu 2021 354 zaprosil v 54 držav), poleg tega pa na podlagi 115. člena ZPPDFT-2 še 43 spontanih informacij v 16 držav (v letu 2021 271 spontanih informacij v 57 držav).

V primerjavi z letom 2021 lahko torej opazimo za tretjino nižje število poslanih zaprosil urada in še večji upad števila poslanih spontanih informacij urada.

Na podlagi 115. člena ZPPDFT-2 je urad v letu 2022 prejel 107 zaprosil iz 33 držav (vključno eno zaprosilo iz Europol), medtem ko je v letu 2021 prejel 141 zaprosil iz 38 držav. V letu 2022 je urad prejel 113 spontanih informacij iz 24 držav (v letu 2021 108 spontanih informacij iz 26 držav).

V primerjavi z letom 2021 lahko torej opazimo skoraj tretjino manjše število prejetih zaprosil tujih uradov, medtem ko se je število prejetih spontanih informacij le rahlo povišalo.

Preglednica 13: Število zaprosil/spontanih informacij, ki jih je UPPD leta 2022 na podlagi določil ZPPDFT-2 poslal/prejel po posameznih državah

Zap. št.	Država/Organ	Skupno število POSLANIH zaprosil/spontanih informacij v to državo	Število zadev	Skupno število PREJETIH zaprosil/spontanih informacij iz te države	Število zadev
1	AVSTRIJA	10	10	25	22
2	BELGIJA	9	9	5	4
3	BENIN	1	1	-	-
4	BiH	4	3	17	15
5	BOLGARIJA	5	5	2	2
6	CIPER	3	3	-	-
7	ČEŠKA	4	3	1	1
8	ČRNA GORA	3	3	6	6
9	DANSKA	-	-	1	1
10	EGIPT	1	1	-	-
11	ESTONIJA	6	6	2	2
12	EUROPOL	-	-	1	1
13	FINSKA	-	-	1	1
14	FRANCIJA	4	4	-	-
15	GIBRALTAR	-	-	3	3
16	GRČIJA	2	2	-	-
17	GUERNSEY	-	-	1	1
18	HRVAŠKA	17	16	18	17
19	IRAN	1	1	-	-
20	IRSKA	9	9	-	-
21	OTOK MAN	-	-	1	1

22	ITALIJA	34	33	8	8
23	KAJMANSKI OTOKI	4	4	1	1
24	KAZAHSTAN	2	2	2	2
25	KITAJSKA	1	1	-	-
26	KOSOVO	-	-	2	1
27	LATVIJA	1	1	-	-
28	LIHTENŠTAJN	2	2	5	5
29	LITVA	16	16	2	2
30	LUKSEMBURG	8	8	20	20
31	MADŽARSKA	4	4	2	2
32	MALTA	3	3	24	24
33	MEHIKA	-	-	1	1
34	MONAKO	1	1	-	-
35	NEMČIJA	31	31	21	20
36	NIGERIJA	-	-	1	1
37	NIZOZEMSKA	5	5	-	-
38	NORVEŠKA	-	-	2	1
39	POLJSKA	8	8	1	1
40	PORTUGALSKA	8	8	-	-
41	ROMUNIJA	1	1	1	1
42	RUSIJA	4	4	1	1
43	SEVERNA MAKEDONIJA	-	-	3	3
44	SIRIJA	-	-	2	2
45	SLOVAŠKA	8	7	22	22
46	SRBIJA	8	8	2	2
47	ŠPANIJA	16	14	1	1
48	ŠVEDSKA	-	-	1	1
49	ŠVICA	7	7	1	1
50	TAJSKA	4	3	-	-
51	TURČIJA	12	12	1	1
52	UKRAJINA	8	8	7	6
53	UZBEKISTAN	-	-	1	1
54	VELIKA BRITANIJA	18	18	-	-
55	ZDA	5	5	-	-
56	ZDRUŽENI ARABSKI EMIRATI	4	4	-	-
57	ZIMBABVE	-	-	1	1

Kakor je razvidno iz zgornje preglednice, je urad v letu 2022 največ podatkov izmenjal s pristojnimi uradi iz Italije, Hrvaške, Nemčije, Španije, Litve, Nemčije, Turčije in od drugod.

7.2.2 Sklenjena pisma o izmenjavi podatkov

Sodelovanje s tujimi uradi se lahko še dodatno nadgradi z izmenjavo oziroma podpisom formalno neobvezujočih pisnih dogovorov (tako imenovanih pisem o izmenjavi podatkov – Memorandum of Understanding – MOU). V nekaterih državah pa je tovrstno pismo pogoj, da do izmenjave informacij s sorodnimi uradi sploh lahko pride.

V letu 2022 je bilo tovrstno pismo podpisano s sorodnim uradom Tajvana, medtem ko je potekalo usklajevanje vsebine pisma z uradom iz Kazahstana (do podpisa dokumenta naj bi prišlo v letu 2023). Urad je od začetka svojega delovanja v letu 1995 pa do konca leta 2022 podpisal že 52 pisem o izmenjavi podatkov.

7.2.3 Druge oblike dvostranskega sodelovanja (Bilateralna tehnična pomoč Severni Makedoniji in Črni gori)

Na podlagi medvladnega sporazuma med Makedonijo in Slovenijo urad že od leta 2013 sodeluje v projektu bilateralne tehnične pomoči Severni Makedoniji pri vzpostavljanju učinkovitega delovanja njihovega urada za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma. Sporazum med Ministrstvom za zunanje zadeve Republike Slovenije (MZZ) in uradom za izvedbo projekta v letu 2022 je bil podpisan v aprilu 2022.

Prvi delovni obisk predstavnikov urada je bil od 4. do 6. junija 2022, drugi pa od 6. do 8. junija 2022. Glavne teme so bile izmenjava izkušenj na področju analize sumljivih transakcij ter novih tipologij in trendov pranja denarja oziroma financiranja terorizma, izvajanje nadzora na podlagi tveganja, zakonodajni predlog EU za področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter priprave na 5. krog ocenjevanja Severne Makedonije s strani odbora MONEYVAL.

Republika Slovenija je aktivna izvajalka tehnične pomoči od vstopa v EU. V letu 2021 je bila tovrstna pomoč usmerjena v države Zahodnega Balkana kot pomoč pri njihovem približevanju EU. Črna gora je Slovenijo zaprosila za bilateralno tehnično pomoč tudi na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (za obdobje 2021/2022), predvsem na področju preventive ter sumljivih transakcij. Sporazum med MZZ in uradom za izvedbo projekta je bil podpisan v aprilu/maju 2021. Črnogorski kolegi so zaprosili predvsem za pomoč na področjih: analize sumljivih transakcij, ki vključujejo virtualne valute; izmenjave izkušenj pri pripravi strateških analiz; nadzora nad zavezanci na podlagi ZPPDFT-2 in podobno. Prvi del aktivnosti je bil izveden virtualno že v letu 2021, medtem ko so bili preostali trije deli (dva delovna obiska in en virtualni seminar) izvedeni v letu 2022, in sicer od 21. do 23. marca 2022, od 10. do 12. oktobra 2022 in 14. oktobra 2022.

7.2.4 Mednarodno sodelovanje na podlagi Konvencije Sveta Evrope št. 198

Kakor opisano v uvodu tega poglavja, je urad na podlagi Konvencije Sveta Evrope o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in o financiranju terorizma (Konvencija Sveta Evrope št. 198) osrednji organ, ki je odgovoren za pošiljanje zaprosil v okviru njenega IV. poglavja, ki se nanaša na mednarodno sodelovanje.

Na podlagi navedene konvencije je urad v letu 2022 **od slovenskih sodišč prejel tri zaprosila**, od katerih sta se dva nanašala na izvršitev njihovih odločb glede odvzema protipravne premoženjske koristi v državah članicah EU. V teh primerih je bilo sodišču poslano pojasnilo glede uporabe določbe relevantne zakonodaje EU. **Od tujih organov v letu 2022 ni bilo prejeto nobeno zaprosilo.**

8 PREVENTIVA

8.1 STROKOVNO USPOSABLJANJE

Na podlagi 87. člena ZPPDFT-2 in Pravilnika o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih morajo zavezcanci zagotavljati redno strokovno usposabljanje v zvezi z odkrivanjem in preprečevanjem pranja denarja in financiranjem terorizma vseh zaposlenih, ki opravljajo naloge po ZPPDFT-2. Pri strokovnem usposabljanju zavezancev na podlagi 125. člena ZPPDFT-2 sodeluje tudi urad. Na tej podlagi so predstavniki urada v letu 2022 izvedli več predavanj na različnih seminarjih in posvetih, ki so se zaradi razmer, povezanih z epidemijo covid-19, večinoma še vedno izvajali na daljavo v obliki spletnega seminarja.

8.1.1 Strokovna usposabljanja in predavanja v Sloveniji

Predavanja, ki so jih predstavniki urada izvedli v Sloveniji, so bila namenjena predvsem zaposlenim v bankah in družbah za upravljanje. Iz nefinančnega sektorja pa so bila usposabljanja izvedena za davčne svetovalce, računovodje in notarje. Izvedena so bila naslednja izobraževanja:

- v aprilu 2022 so predstavniki urada izvedli izobraževanje zaposlenih na Finančnem uradu Koper na temo preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, ki so se ga udeležili tudi predstavniki policije in upravne enote,
- v aprilu 2022 sta predstavnika urada izvedla izobraževanju inšpektorjev na temo izvajanja inšpekcijskih nadzorov in izzivov v praksi,
- v maju 2022 je predstavnica urada sodelovala na davčnoizobraževalnih dnevih in kongresu davčnih svetovalcev v organizaciji Davčnoizobraževalnega inštituta s prispevkom o vlogi računovodij in davčnih svetovalcev pri preprečevanju pranja denarja,
- v maju 2022 je predstavnica urada sodelovala na delavnici o začasem zavarovanju in odvzemu premoženjskopravne koristi v organizaciji Centra za izobraževanje v pravosodju s prispevkom o vlogi urada za preprečevanje pranja denarja v tem postopku,
- v maju 2022 je na povabilo Združenja družb za upravljanje predstavnik urada sodeloval na posvetu ZDU in predstavil nov ZPPDFT-2 ter evropsko ureditev in predvidene spremembe v EU na področju pranja denarja in financiranja terorizma,
- v juniju 2022 sta predstavnika urada sodelovala na predavanju za zavezcance v organizaciji Davčnoizobraževalnega inštituta, kjer sta predstavila novi ZPPDFT-2 in tipologije pranja denarja,
- v septembru 2022 je ZBS organiziral posvet o odkrivanju in preprečevanju pranja denarja, kjer sta predstavnika urada predstavila zakonske spremembe na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter tipologije pranja denarja,
- v novembru 2022 je predstavnica urada članom Zveze davčnih svetovalcev Slovenije predavala o obveznostih zavezancev in ugotavljanju dejanskega lastnika,
- predstavnika urada sta sodelovala na predavanju za zavezcance v organizaciji Davčnoizobraževalnega inštituta, kjer sta predstavila novi ZPPDFT-2 in tipologije pranja denarja,
- v novembru 2022 je predstavnik urada na povabilo Pravne fakultete študentom predstavil pooblastila in naloge urada,

- v novembru 2022 sta predstavnika urada sodelovala na izobraževanju v organizaciji Slovenskega inštituta za revizijo, kjer sta predavala o ZPPDFT-2 in tipologijah pranja denarja,
- v novembru 2022 je urad sodeloval pri izobraževanju novih uslužbencev Slovenske obveščevalno-varnostne službe,
- v decembru 2022 je predstavnik urada predaval na Izobraževalnih tožilskih dnevih, kjer je predstavil urad ter področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma,
- v decembru 2022 je urad organiziral predstavitev področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma za Višjo ekonomsko strokovno šolo iz Celja.

8.1.2 Strokovna usposabljanja in predavanja v tujini

V juniju 2022 so bili predstavniki urada v okviru nujenja bilateralne tehnične pomoči dvakrat na delovnem obisku v Severni Makedoniji (6 dni).¹⁶

V marcu in oktobru 2022 so predstavniki urada v okviru nujenja bilateralne tehnične pomoči na dveh delovnih obiskih in enem virtualnem srečanju sodelovali s Črno goro (7 dni).¹⁷

V decembru 2022 je predstavnik urada sodeloval na Konferenci o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma v Bosni in Hercegovini, kjer je predstavil trende pranja denarja in financiranja terorizma v EU (1 dan).

V letu 2022 so bili predstavniki urada tudi na več delovnih obiskih v Srbiji.

9 LOGISTIKA IN INFORMATIKA

9.1 ORGANIZACIJSKO-KADROVSKE ZADEVE

9.1.1 Gibanje in struktura kadrov

V letu 2022 je bila v uradu izvedena sprememba imen v organizacijski strukturi. V uradu deluje pet notranjih organizacijskih enot – sektorjev. Spremenjeni so bili le nazivi treh sektorjev, in sicer se je naziv Sektorja za pravne zadeve spremenil v Sektor za pravne zadeve in preventivo, naziv Sektorja za mednarodno sodelovanje in preventivo v Sektor za mednarodno sodelovanje ter naziv Sektorja za spremljanje, analizo in nadzor v Sektor za sumljive transakcije.

Reorganizacija dela je povzročila manjšo spremembo sistemizacije delovnih mest, število zaposlenih pa se je povečalo po končanih kadrovskih postopkih v letu 2022.

V uradu je bilo na dan 31. december 2022 skupaj z direktorico **zaposlenih 29 uslužbencev**, kar je en uslužbenec več kakor na dan 31. december 2021. Na podlagi Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja je v uradu sistemiziranih 31 delovnih mest, kar pomeni, da je bila konec leta 2022 zasedenost delovnih mest 93,5 %.

Gibanje števila zaposlenih in izobrazbena struktura uslužbencev urada na dan 31. december 2022 sta razvidna iz preglednice 14.

¹⁶ Vsebina navedenega srečanja je podrobneje opisana v poglavju 7.2.3.

¹⁷ Vsebina navedenega srečanja je podrobneje opisana v poglavju 7.2.3.

Preglednica 14: Število zaposlenih po izobrazbi v obdobju 2015–2021

Datum	Število zaposlenih	Stopnja izobrazbe				
		Doktorat	Magisterij	Univerzitetna/ visoka	Višja	Srednja
31.12.2015	16		1	15	0	0
31.12.2016	19		1	18	0	0
31.12.2017	23		1	22	0	0
31.12.2018	23		1	22	0	0
31.12.2019	24		4	21	0	0
31.12.2020	28		5	23	0	0
31.12.2021	28	1	4	22	0	2
31.12.2022	29		6	22	1	0

Kot je razvidno iz preglednice, je bilo na dan 31. december 2022 v uradu zaposlenih šest uslužbencev z znanstvenim magisterijem (20,6-% delež), 22 uslužbencev z univerzitetno oziroma visoko strokovno izobrazbo (75,8-% delež) in en uslužbenec z višjo strokovno izobrazbo (3,4-% delež).

9.2 FINANČNO-MATERIALNO POSLOVANJE

Višina načrtovanih proračunskih sredstev v finančnem načrtu urada je za leto 2022 znašala **1.496.823 EUR, po rebalansu pa 1.475.436 EUR**. Na predlog urada se je struktura načrtovanih sredstev znotraj posameznih postavk do konca leta nekoliko spremenila, saj so bile med letom opravljene manjše prerezporeditve sredstev. Od načrtovanih sredstev je bilo za plače in druge izdatke zaposlenih, za blago in storitve, za plačilo članarine organizacije EGMONT, manjše investicije **porabljenih skupno 1.326.082 EUR oziroma 89,87 % vseh načrtovanih sredstev**.

9.3 INFORMATIKA

Informatika urada deluje v sklopu Sektorja za splošne zadeve in informacijsko podporo.

9.3.1 Vzdrževanje IT-sistemov notranjega omrežja

Informacijska podpora je v letu 2022 zagotavljala vzdrževanje informacijskih rešitev notranjega omrežja samostojno ali s pomočjo zunanjih pogodbenih izvajalcev. Vzdrževale so se naslednje informacijske rešitve:

- informacijska rešitev **ePPD (ISUPPD)** v sodelovanju z A-soft d.o.o.
- informacijski sistem za inšpekcijski nadzor – **INSPIS**; samostojno
- dokumentni sistem **KRPAN** v sodelovanju z Avtenta d.o.o.

9.3.2 Vzdrževanje podatkovne baze in evidenčnega sistema urada

Vse leto so potekale aktivnosti administriranja podatkovne baze in boljše organizacije podatkov zaradi stalno spreminjajočega se obsega sporočanja zavezancev po ZPPDFT-2. Aktivnosti so bile najbolj intenzivne v prvih mesecih leta, ko je treba sporočene podatke urediti zaradi izdelave statistike za letno poročilo. Hkrati z aktivnostmi, ki potekajo na podatkovni bazi, se izvajajo aktivnosti za vzdrževanje sporočilnega sistema za sporočanje podatkov, ki poteka prek komunikacijskega vmesnika. Aktivnosti obsegajo zamenjavo pretečenih certifikatov, preverjanje pravilnosti sporočenih sporočil in odpravljanje občasnih napak pri sporočanju ter pomoč uporabnikom, nadzorovanje sporočilnega sistema, ki je nameščen na centralni infrastrukturi državnih organov.

9.3.3 Zbiranje, hramba in objava podatkov o gotovinskih transakcijah in nakazilih v tvegane države

V preteklosti se je urad z zavezanci dogovoril, kako bodo uradu sporočali podatke o transakcijah. Informacijska podpora je sodelovala pri pripravi podatkovne strukture in določitve načina pošiljanja, ki je bil usklajen z zavezanci. Za hrambo podatkov je bila na podlagi dogovorjene podatkovne strukture oblikovana podatkovna zbirka. V letu 2022 so se še dopolnili programski postopki za analizo podatkov v podatkovni zbirki. Prejem, shranjevanje in pregled prejetih podatkov in zakonsko obvezna objava na spletni strani urada je stalna naloga Sektorja za splošne zadeve in informacijsko podporo. Urad prejema tudi podatke o prenosih gotovine čez državno mejo od FURS.

Postopki analize podatkov so bili posodobljeni z vpeljavo BI-orodja z namenom hitrejšega pridobivanja kritičnih informacij pri pregledu gotovinskih transakcij.

Zaradi priprave letnega poročila urada za Vlado Republike Slovenije je bila pripravljena podrobna statistična analiza transakcij, ki so jih uradu sporočili zavezanci v letu prej. Celo leto se je izvajalo tudi sintaktično preverjanje pravih zapisov podatkov v podatkovno zbirko.

9.3.4 Administriranje in vzdrževanje notranjih strežnikov urada

Na notranjem omrežju urada se redno spremljajo log-datoteke in opravljajo servisna dela zaradi programskih napak in strojnih okvar, če oziroma ko se te pojavijo. Tak pregled se je praviloma izvajal tedensko. Z zunanjimi izvajalci vzdrževalne pogodbe niso bile sklenjene.

Dokončana je bila selitev strežnikov notranjega omrežja na državno centralno infrastrukturo, ki je bila začeta v letu 2021.

9.3.5 Arhiviranje prejetih podatkov

Informacijska podpora skrbi za sprotno izdelavo in hrambo varnostnih kopij celotnega informacijskega sistema. Arhiviranje poteka večinoma avtomatizirano, tako da se ob zapustitvi seje izvede pripravljena skripta, ki poskrbi, da se vsakodnevni arhiv zapiše na zunanji podatkovni nosilec. Periodično se arhiv prenese na trajnejše podatkovne nosilce.

Arhivirajo se tudi podatki, prejeti prek sporočilnega sistema ESW in Fiu.net. Informacijska podpora skrbi za redno posodabljanje kriptirnih ključev na kriptografski napravi omrežja Fiu.net v sodelovanju z administratorjem omrežja Fiu.net.

Ločeno poteka arhiviranje podatkov na ravni podatkovnih zbirk aplikativnih rešitev (ePPD, INSPIS, Krpan, ISUPPD) ter podatkov o sporočenih gotovinskih transakcijah in nakazilih (podatkovne zbirke), prejetih od zavezancev. Tak način je nujen zato, ker je zakonska obveza urada, da se podatki hranijo v nespremenjeni obliki, kakor so jih sporočili posamezni zavezanci. Tudi podatki, ki jih urad prejme od FURS, se arhivirajo.

9.3.6 Aktivnosti izobraževanja uporabnikov ter namestitev opreme

V letu 2022 je potekalo sodelovanje pri tehnično-informacijski vključitvi novih sodelavcev v delovni proces. Nameščena in konfigurirana je bila vsa potrebna informacijsko-komunikacijska oprema ter opravljena seznanitev novih sodelavcev z varnostno politiko urada.

Po potrebi je bilo izvedeno izobraževanje uporabnikov z namenom spoznavanja informacijskega sistema.

V okviru SLA z Direktoratom za informatiko pri Ministrstvu za javno upravo Republike Slovenije (MJU) je bila uradu zagotovljena delovna oprema za namizja za nove zaposlene. Enotni kontaktni center (EKC) je uradu nudil podporo pri reševanju zahtev in incidentov. Služba za pomoč uporabnikom je zagotavljala podporo pri nameščanju in konfiguraciji delovnih postaj na zunanjem delu omrežja informacijskega sistema urada.

9.3.7 Aktivnosti za zagotovitev nemotenega delovanja IT-tehnologije za potrebe dela od doma

Za potrebe dela od doma so bile aktivnosti usmerjene v nemoteno zagotavljanje pogojev dela sodelavcem, ki so svoje delo opravljali od doma, ob hkratnem zagotavljanju nemotenega dela pri prejemanju in arhiviranju sporočenih podatkov ter varovanja podatkov. Uporabnikom je bila nudena pomoč, da so lahko nemoteno izvajali videokonferenčne klice in sodelovali pri številnih sestankih po spletu.

10 POVZETEK

Poročilo o delu urada za leto 2022 je sedemindvajseto poročilo Vladi Republike Slovenije, nanaša pa se na obdobje od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2022. V poročilu so predstavljeni podatki z vseh temeljnih področij delovanja urada (delo na področju sumljivih transakcij, preventive in nadzora ter mednarodnega sodelovanja), podatki o poslovanju urada na finančnem in kadrovskem področju ter na področju informatike kakor tudi nekateri statistični podatki o delovanju drugih državnih organov, ki so prejemniki izdelkov urada oziroma urad z njimi sodeluje pri izvajanju predpisov s področja preprečevanja in odkrivanja pranja denarja.

10.1 GOTOVINSKE TRANSAKCIJE, NAKAZILA, POVEZANA S TVEGANIMI DRŽAVAMI IN PRENOSI GOTOVINE ČEZ MEJO EVROPSKE UNIJE

V letu 2022 je urad prejel podatke o 51.378 gotovinskih transakcijah nad 15.000 EUR. Primerjava podatkov o sporočenih gotovinskih transakcijah za zadnja leta kaže na trend povečevanja tako števila kot tudi skupnega zneska transakcij, izvršenih v gotovini (pred tem je bil v obdobju od leta 2008 do leta 2015 zaznan trend strmega upadanja). Struktura sporočenih gotovinskih transakcij glede na sektor pošiljatelja ostaja enaka. Največ sporočenih gotovinskih transakcij je urad, tako kakor že vsa leta prej, prejel iz bančnega sektorja.

V zvezi s transakcijami, ki so jih družbe z bančnih računov, odprtih v Republiki Sloveniji, izvršile družbam s sedežem v tvegani državi ali na bančne račune, odprte v tvegani državi, so v letu 2022 organizacije uradu sporočile podatke o 8.342 transakcijah (leta 2021 3.875) v skupnem znesku 832.217.361 EUR (preračunano po tečaju na dan 31. december 2021). Skoraj vsa nakazila, povezana s tveganimi državami, so bila izvršena za račune pravnih oseb, pri katerih se kot prejemnik prav tako pojavlja pravna oseba. Te transakcije je izvedlo skupaj 1100 različnih pravnih oseb, od tega le okoli 13 tujih.

V letu 2022 je bilo na slovenskem delu meje Evropske unije skupno prijavljenih 57 prenosov gotovine čez mejo v skupnem znesku 2.253.442 EUR, 3.483.160 CHF in 208.822 USD. Večina prenesenih zneskov ni presegla zneska 170.000 EUR, medtem ko so štiri presegli znesek 250.000 EUR. Največji del prenosov čez mejo se je nanašal na prenose dediščine, zamenjavo bankovcev in investicije.

10.2 SUMLJIVE TRANSAKCIJE

Na področju sumljivih transakcij je urad leta 2022 prejel skupno 1.161 prijav, in sicer: 1.123 prijav sumljivih transakcij ali sumljivih aktivnosti, ki so se nanašale na razloge za sum pranja denarja, ter 38 prijav, ki so se nanašale na razloge za sum financiranja terorizma. V zvezi z vsemi prijavami so se odprle zadeve in začeli zbirati podatki. Skupno je bilo v uradu v obdobju 1995–2022 odprtih že več kakor 10.000 zadev. Med prijavitelji so tudi leta 2022 prevladovale banke (780 prijav oziroma 67-% delež vseh prijav). V letu 2022 se je število prijav malenkostno zvišalo, in sicer za dobre 4 %. V strukturi prijaviteljev so se malenkost povečale pobude policije (okoli 3 %) in zmanjšale prijave organizacij (za okoli 5 %).

Urad je leta 2022 končal obravnavo v 1.071 zadevah, kar je 45 % manj kot v letu 2021. Razlog za upad je, da se je v letu 2021 večina zadev zaključila brez opravljene operativne analize, zato je bilo rešenih več zadev kot v letu 2022. Od vseh zaključenih zadev je bilo v 314 primerih policiji/državnemu tožilstvu poslano obvestilo o sumljivih transakcijah zaradi suma pranja denarja ali financiranja terorizma, v nadaljnji 418 zadevah pa so bile pristojnim organom poslane informacije zaradi ugotovljenega suma storitve nekaterih drugih kaznivih dejanj, medtem ko v 339 zadevah z analizo niso bili potrjeni razlogi za sum pranja denarja.

Urad je v zadevah, v katerih je obravnaval sume storitve kaznivega dejanja pranja denarja, v letu 2022 ustavil transakcije v breme 27 bančnih računov v Sloveniji, dva bančna računa v tujini in ene elektronske denarnice v skupnem znesku 1.147.562 EUR.

10.3 FAZE POSTOPKOV V ZVEZI S PODANIMI KAZENSKIMI OVADBAMI ZARADI PRANJA DENARJA

Iz statističnih podatkov, ki jih urad prejema od policije, državnih tožilstev in sodišč, je razvidno, da je leta 2022 policija podala 70 novih kazenskih ovadb zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja pranja denarja. Od leta 1995 naprej so se skupno začeli postopki v 799 predkazenskih in kazenskih zadevah, povezanih s kaznivim dejanjem pranja denarja.

V zvezi z vsemi temi zadevami je postopek že končan v 461 zadevah (113 zadev se je končalo s pravnomočno obsodilno sodbo, v 35 zadevah so bile izrečene oprostilne sodbe, v 195 zadevah se tožilstvo ni odločil za pregon, v 77 zadevah je tožilec odstopil od preгона ali pa je postopek ustavilo sodišče, šest zadev so sodišča odstopila v reševanje v tujino, medtem ko je v 28 primerih prišlo do združitve postopkov in v sedmih do prekvalifikacije kaznivega dejanja). V predkazenskem ali kazenskem postopku je še 338 zadev, in sicer se tožilstvo v 111 zadevah še odloča o pregonu, v eni zadevi je tožilstvo pregon odložilo, medtem ko je 226 zadev v različnih fazah obravnave (zahteva za preiskavo, preiskava, obtožnica). Trend povečevanja števila predkazenskih in kazenskih postopkov v zvezi s sumi storitve kaznivega dejanja pranja denarja se je nadaljeval tudi v letu 2022.

Sodišča so do konca leta 2022 izrekla 113 pravnomočnih obsodilnih sodb zoper 142 domačih fizičnih oseb, 20 tujih fizičnih oseb in šest domačih pravnih oseb. V sodbah so sodišča izrekla 158 zapornih kazni, od tega 87 pogojnih, medtem ko je bilo osem izrečenih zapornih kazni spremenjenih v delo v splošno korist. Povprečna kazen zapora znaša 18 mesecev, pri čemer je najmanjša izrečena kazen zapora šest mesecev in najvišja pet let. V 24 sodbah so sodišča izrekla odvzem premoženja v skupni vrednosti 3.804.557 EUR in 30.822 USD, v 51 sodbah so odredila vračilo sredstev, ki so bila pridobljena s kaznivim dejanjem, 32.752.527 EUR, in izrekla 106 stranskih denarnih kazni v skupni višini 1.395.689 EUR.

V zvezi s sodelovanjem urada pri odkrivanju kaznivih dejanj pranja denarja v obdobju 2012–2022 je bilo ugotovljeno, da je 52 % od skupno 799 predkazenskih in kazenskih postopkov s področja pranja denarja temeljilo na obvestilih urada. Med temi zadevami se je kar 36 % zadev s področja pranja denarja začelo samo na podlagi podatkov, ki so jih uradu v obliki prijav sumljivih transakcij poslali zavezanci iz 4. člena ZPPDFT-2, medtem ko je urad v 16 % primerov začel analizo na podlagi pobud državnih organov. Policija ali tožilstva so v 48 % zadev preganjala kaznivo dejanje pranja denarja popolnoma samostojno. Navedena struktura jasno kaže, da sporočene sumljive transakcije zavezancev odločilno prispevajo k številu obravnavanih zadev policije in tožilstva. Navedeno dokazuje, da je sistem boja proti pranju denarja z zaznavanjem sumljivih transakcij v finančnem in nefinančnem sektorju učinkovit.

10.4 ZAKONODAJA IN DRUGE PRAVNE ZADEVE

Na področju zakonodaje s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma so v letu 2022 potekale številne aktivnosti. Sprejet je bil nov zakon – ZPPDFT-2, začelo je potekati tudi delo na podzakonskih predpisih, ki so bili oziroma bodo izdani na podlagi novega zakona.

V letu 2022 je urad podal 111 pisnih mnenj oziroma stališč v zvezi z razlago izvajanja posameznih določil ZPPDFT-2 in podzakonskih predpisov. Na splošno je prepoznano, da so postavljena vprašanja oziroma zaprosila za pomoč pri izvajanju zakonskih določb čedalje bolj zahtevna in kompleksna, kar na eni strani zahteva vključevanje več virov v okviru urada in usklajevanje z drugimi nadzornimi organi, na drugi strani pa je to pri nekaterih skupinah zavezancev kazalnik kakovostnega razvoja pri izvajanju ukrepov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma v okviru njihovih poslovnih procesov.

Urad je obravnaval tudi dve zahtevi za posredovanje informacije javnega značaja in odgovoril na 28 novinarskih vprašanj.

Urad je sodeloval pri drugem krogu ocenjevanja Slovenije s strani OECD glede izvajanja standarda izmenjave informacij na zahtevo za davčne namene (EOIR Peer Review). Sodelovanje urada se je nanašalo na področje dejanskega lastništva, ki ga ureja ZPPDFT-2.

10.5 INŠPEKCIJA

V skladu s sprejetimi strateškimi usmeritvami in prednostnimi nalogami inšpekcijskega nadzora za leto 2022 je urad načrtoval samostojne inšpekcijske nadzore predvsem pri tistih zavezancih, ki nimajo svojega primarnega nadzornika (računovodske storitve, storitve davčnega svetovanja in podjetniških ali fiduciarnih storitev). V letu 2022 je bilo izvedenih skupno 225 nadzorov, in sicer 74 posrednih nadzorov, 27 samostojnih inšpekcijskih nadzorov na terenu ter trije nadzori pri zavezancih iz finančnega sektorja. Urad je pri tem zaznal predvsem kršitev obveznosti glede opravljanja pregleda strank, izobraževanja zaposlenih v smeri PPDFT in izvajanjem notranje kontrole.

V zvezi z obveznostjo vpisa podatkov o dejanskih lastnikih v register dejanskih lastnikov je urad v letu 2022 pri poslovnih subjektih opravil 124 inšpekcijskih nadzorov, pri čemer so bile ugotovljene kršitve v 107 primerih. Zoper slednje, razen v enem primeru, niso bili uvedeni prekrškovni postopki (saj so bile nepravilnosti tudi glede na naravo in prizadevanje zavezancev, da pomanjkljivosti odpravijo, vselej takoj odpravljene).

Urad je v letu 2022 od drugih pristojnih nadzornih organov prejel podatke o opravljenih 124 nadzorih po ZPPDFT-2.

10.6 MEDNARODNO SODELOVANJE

V letu 2022 je urad prejel tri zaprosila na podlagi pristojnosti, ki jih ima na podlagi Konvencije Sveta Evrope št. 198 o pranju, odkrivanju, zasegu in odvzemu premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in o financiranju terorizma, po kateri je urad osrednji organ, prek katerega se pošiljajo zaprosila in zahtevki v skladu s to konvencijo.

Leta 2022 je urad na podlagi 114. člena ZPPDFT-2 poslal 257 zaprosil v 44 držav, poleg tega pa na podlagi 115. člena ZPPDFT-2 še 43 spontanih informacij v 16 držav. V primerjavi z letom 2021 lahko opazimo za tretjino nižje število poslanih zaprosil urada in še večji upad števila poslanih spontanih informacij urada.

Na podlagi 115. člena ZPPDFT-2 je urad v letu 2022 prejel 107 zaprosil iz 33 držav in 113 spontanih informacij iz 24 držav. V primerjavi z letom 2021 lahko opazimo skoraj tretjino manjše število prejetih zaprosil tujih uradov, medtem ko se je število prejetih spontanih informacij le rahlo povišalo.

V letu 2022 je bilo največ podatkov izmenjanih s pristojnimi uradi iz Italije, Hrvaške, Nemčije, Španije, Litve, Nemčije in Turčije. Sodelovanje s tujimi uradi je lahko dodatno nadgrajeno z izmenjavo oziroma podpisom formalno neobvezujočih pisnih dogovorov (tako imenovanih pisem o izmenjavi podatkov – Memorandum of Understanding – MOU). V letu 2022 je bilo tovrstno pismo podpisano s sorodnim uradom Tajvana, medtem ko je potekalo usklajevanje vsebine pisma z uradom iz Kazahstana.

Sodelovanje v okviru mednarodne skupine finančnih obveščevalnih enot Egmont je potekalo na plenarnem zasedanju in v okviru regionalne skupine Evrope I. Na plenarnem zasedanju je bila izražena podpora za nadaljnje delo na prenovi IT-podpore, ki je eden pomembnejših projektov skupine Egmont za prihodnje obdobje. Regionalna skupina je obravnavala vpliv agresije Ruske federacije na Ukrajino z vidika vloge FIU-jev pri izmenjavi podatkov v mednarodnem okolju in z vidika kršitev načel skupine Egmont.

Urad je novembra 2022 v okviru slovenske delegacije zastopal Slovenijo kot državo pogodbenico t. i. Varšavske konvencije (Konvencija Sveta Evrope 198) na redni konferenci, na kateri je bilo obravnavano in sprejeto tematsko poročilo o spremljanju izvajanja Konvencije SE 198 v zvezi s 6. členom. Udeleženci so namenili pozornost tematiki odvzema protipravne premoženjske koristi na sami konferenci in na skupnem sestanku z odborom strokovnjakov za delovanje evropskih konvencij o sodelovanju v kazenskih zadevah ter sprejeli sklep o pripravi protokola k Varšavski konvenciji, ki zajema področje odvzema premoženja, njegovo delitev in upravljanje.

V Evropski uniji je bil v letu 2022 poudarek na pogajanjih o svežnju štirih zakonodajnih predlogov (sveženj AML) s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma v okviru Sveta EU. Namen teh predlogov je poenotenje izvajanja ukrepov zavezancev na območju EU, vzpostavitev novega nadzornika EU ter okrepitev sodelovanja med finančnimi obveščevalnimi enotami držav članic EU. Uslužbenci urada so bili v obravnavo svežnja AML vključeni zlasti z vidika priprave na sestanke delovne skupine sveta za finančne storitve, v okviru katerih je bil dosežen splošni pristop Sveta za Uredbo o ustanovitvi organa za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma v juniju 2022 (delno, brez določitve sedeža organ), ter za Uredbo o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma in Direktivo o mehanizmih, ki jih morajo vzpostaviti države članice za preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma v decembru 2022.

Sodelovanje v skupinah EGMLTF, FIUs Platform in CPMLTF je potekalo na vsebinah povezovanja nacionalnih registrov dejanskih lastnikov v sistem BORIS, študije o izvedljivosti evropskega registra premoženjskih sredstev, priprave celovitega seznama EU politično izpostavljenih oseb, pilotnega projekta EU na temo registrov dejanskih lastnikov, smernic za sklepanje javno-zasebnih partnerstev, priprave in sprejetja nadnacionalne ocene tveganja, vpliva sodbe Sodišča EU na izvajanje določb o registru dejanskih lastnikov, zakonodajnega svežnja Komisije za umetno inteligenco, predloga direktive o zaplembi in odvzemu premoženjske koristi, predloga direktive o opredelitvi kaznivih dejanj in kazni za kršitev omejevalnih ukrepov Unije, izvajanja delovnega načrta Platforme za obdobje 2022–2023, pripravi poslovnih zahtev za FIU.net oziroma za pripravo njegove nadgradnje ter sodelovanju v mednarodnem okolju glede na napad Ruske federacije na Ukrajino.

10.7 PREVENTIVA

Predstavniki urada so v letu 2022 izvedli 14 predavanj na različnih seminarjih in posvetih v Sloveniji. Predavanja so bila izvedena zlasti z namenom izobraževanja zavezancev. Poleg tega so bila predavanja izvedena v okviru sodelovanja z drugimi državnimi organi, ki sodelujejo v boju proti pranju denarja in financiranju terorizma, nekaj pa jih je bilo namenjeno tudi drugi javnosti (na primer študentom).

Predstavniki urada so prav tako sodelovali v dveh projektih nujenja bilateralne tehnične pomoči (Črna gora in Severna Makedonija) v skupnem trajanju 14 dni.

10.8 INFORMATIKA

V letu 2022 je Sektor za splošne zadeve in informacijsko podporo izvajal aktivnosti, ki se večinoma nanašajo na upravljanje evidenčnega sistema urada in administriranje informacijskih rešitev v okviru notranjega omrežja urada. Te aktivnosti so bile operativne, izobraževalne in administrativne.

Kot podpora uslužbencem so bile aktivnosti informacijske podpore usmerjene v nemoteno zagotavljanje varnih pogojev dela sodelavcem, ki so svoje delo opravljali od doma, ob hkratnem zagotavljanju nemotenega dela pri prejemanju in arhiviranju sporočenih podatkov. Sodelavcem je bilo omogočeno, da so lahko nemoteno izvajali videokonferenčne klice in sodelovali pri sestankih po spletu.

Dokončana je bila selitev strežnikov notranjega omrežja na državno centralno infrastrukturo, ki je bila začeta v letu 2021.

10.9 KADROVSKE ZADEVE

V uradu je bilo na dan 31. december 2022 skupaj z direktorico zaposlenih 29 uslužbencev, kar je en uslužbenec več kakor na dan 31. december 2021. Na podlagi Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja je v uradu sistemiziranih 31 delovnih mest, kar pomeni, da je bila konec leta 2021 zasedenost delovnih mest 93,5-%.

10.10 FINANČNO-MATERIALNO POSLOVANJE

Višina proračunskih sredstev, načrtovanih v finančnem načrtu urada, je za leto 2022 znašala 1.496.823 EUR, po rebalansu pa 1.475.436 EUR. Od načrtovanih sredstev je bilo za plače in druge izdatke zaposlenih, blago in storitve, plačilo članarine organizacije EGMONT, manjše investicije in investicijsko vzdrževanje ter za slovensko udeležbo v projektu nadgradnje informacijskega sistema urada porabljenih skupno 1.326.082 EUR oziroma 89,87 % vseh načrtovanih sredstev.

Številka: 46000-27/2023

Datum: 3. oktober 2023

Mag. Anika Vrabc Božič

direktorica